TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 98 — 1924 Torstaina, elokuun 21 p. — Thur., Aug. 21st VIII Vuosik. - Vol. VIII

Suomen valkoisille protesteja

Valdemarsvikissä ja Norrköpingissä pidetyissä työväenkokouksissa, joihin otti osaa yhteensä 1,600 henkilöä, hyväksyttiin seuraava protestipäätöslauselma:

Lausumme täten mitä jyrkimmän vastalauseemme niiden häpeällisten ja epäinhimillisten tuomioiden johdosta, joita kapitalistinen Pyövelisuomi on langettanut taisteleville suomalaisille tovereillemme.

Kokous lausuu syvimmän myötätuntonsa Suomen punaisille vapausmarttyyreille, niin hyvin niille, jotka ovat jo vuosikausia istuneet telkien takana, kuin niille, jotka nyt on viskattu telkien taakse. Näemme näissä raakalaismaisissa tuomioissa uuden todistuksen — lukemattomain entisten lisäksi — siitä, miten kapitalistinen yhteiskunta-anarkia paljastaa oikean luonteensa häikäilemättömänä väkivaltadiktatuurina. Ja me kehoitamme kaikkia luokkatietoisia työläisiä ottamaan varteen tämän uuden todistuksen ja heräämään tietoisuuteen työväenjoukoille yhä välttämättömämmän itsepuolustuksen luomisesta ja oikeusturvan aikaansaamisesta raakalaismaista porvarisanarkia vastaan ja tulevan uuden, järkevän, kommunistisen tuotantoyhteiskunnan puolesta. Vain tällainen herääminen ajatuksessa ja teossa on ainoa asiallinen vastaus porvarivaltion oikeudettomalle uhmailulle, joista Suomen luokkatuomiot ovat kauhistuttavana esimerkkinä. Emme saata välinpitämättömänä seurata Suomen työväenluokan sortumista mitä kauheimpaan orjuuteen ja me tulemme maailman kaikkien vallankumouksellisten työläisten kanssa yhdessä taistelemaan suomalaisten veljiemme vapauttamiseksi vankiluolista.

«Loistomajakat taantumuksen mustassa yössä.»

Klaradalälvenin kommunistinen kunnallisjärjestö Ruotsissa on Suomen valkoisten vainotoimenpiteiden johdosta hyväksynyt seuraavan protestipäätöslauselman:

Valkoisen Suomen n.k. lainkäyttö on jälleen osoittanut maailmalle, miten valkoiset voimat käyttävät tilapäistä valtaansa. He ovat mitä raaimmalla tavalla ryhtyneet väkivaltatoimenpiteisiin ja viskanneet vankilaan meidän aktiivisimmat suomalaiset toverimme, jotka he ovat perustelemattomin syytöksin tuominneet pitkiin vankeusrangaistuksiin. Kapitalistisen Suomen vallassaolijat ovat lyöneet naulan omaan ruumiskirstuunsa, ovat maailman edessä itse leimanneet itsensä häpeällä näiden vainotoimenpiteiden kautta, joita työläiset eivät tule koskaan unohtamaan. Me, tuomittujen toverit, protesteeraamme mitä jyrkimmin tätä väkivaltatoimintaa ja valkoisen Suomen n.k. lainkäyttöä vastaan. Koko maailman proletariaatti on yksimielisesti meidän tunnuksemme takana: Syyttömästi vangitut toverimme ovat vapautettavat!

Te vangitut toverit puunnatte tiellämme kuin loistomajakat taantumuksen mustassa yössä!

Teidän onneton kohtalonne on valveuttava työväenluokan taisteluun väkivaltaa vastaan, on heräämishälyytys, on havauttava fanfaari. Tiedämme, että vankilanmuurien sisällä kasvaa vihanne ja taistelutarmonne karttuu. Yhteinen taistelumme maailmanproletariaatin vapauttamiseksi käy jokaiselta porvariston suorittamalta väkivallanteolta yhä tehokkaammaksi.

Kohottamalla punaiset standartit yhä korkeammalle ja korkeammalle, tulemme me kerran tervehtimään maailmanproletariaatin voittoa.

Suomen ja Italian kauppasopimusneuvottelut

Suomen ja Italian välillä aloitetaan kauppasopimusneuvottelut Roomassa syyskuun puolivälissä. Suomen hallituksen valtuutetuiksi näihin neuvotteluihin määräsi tasavallan presidentti puheenjohtajaksi professori J. H. Vennolan ja toiseksi valtuutetuksi Roomassa oleva Suomen ministerin H. Gummeruksen. Neuvottelukuntaa seuraa asiantuntijana ja sihteerinä lähetystösihteeri G. Kihlman.

Luulevat löytäneensä Matteottin ruumiin

Rooma. — Viime sunnuntaina löydettiin maantien poikki menevän pienen muuratun ojasillan alta, muutaman mailin päästä Roomasta, ruumis jonka uskotaan olevan kesäkuun 10 päivänä kadonneen sosialistiedustaja Giacomo Matteottin ruumis. Ruumis jätettiin Rianon hautausmaan ruumishuoneeseen, lähellä sitä paikkaa, josta poliisikoirat sen löysivät. Toimitettava tarkastus osottanee, josko otaksuma on todenperäinen.

Alas kapitalistinen sota

Tukholma. — Ruotsin kommunistipuolueen järjestämällä sotavastaisella viikolla on hyväksytty seuraavasisältöinen päätöslauselma:

Maailmansota tuli maksamaan 20 miljoonaa ihmishenkeä ja murskasi kokonaisen maailman. Mutta imperialistiset hallitukset valmistelevat kuitenkin uutta maailmansotaa. Varustelut ovat nyt pahempia kuin v. 1914. Puhe «varustusten vähentämisestä» ja «rauhasta» ovat vain yritys kansain hämäämiseksi. Niin kauan kuin kapitalismi on olemassa, tullaan varustelemaan, käymään sotia vaaditan hekatombittain työläis- ja talonpoikaisuhreja. Ja kuitenkin saattaa rauha kerran koittaa. Mutta ei lörpötyksen kautta aseistariisumisesta ja rauhasta vaan teon kautta, kapitalististen hallitusten kukistamisen ja vallanvaltauksen kautta työläisten ja talonpoikain käsiin, kaikkien kansain yhdistymisen kautta — ei kapitalistien «kansainliitossa» vaan työläisten ja talonpoikain maailmantasavallassa.

Ei myönnytyksien kautta porvarisluokalle, kuten v. 1914 työläiset kavaltaneet sosialidemokraattiset johtajat tahtovat, ei reformistien ja pasifistien käytännössä toteuttaman liiton kautta kapitalistien kanssa, vaan proletariaatin voittoon johtavan vallankumouksellisen taistelun tietä voidaan kapitalismi murskata ja maailmanrauha vakauttaa.

Als kapitalistinen sota! Alas sotavarustelut! Eläköön työläis- ja talonpoikaisluokan maailmantasavalta — rauhan ainoa tuki ja turva!

Fascismi johtanut veritöihin

Neapeli. — Kaksi henkilöä sai surmansa ja kuusi siviilihenkilöä ja kymmenen sotilasta haavottui kahakassa joka sai alkunsa kun poliisit yrittivät estää fascistivastaisten puoluejärjestöjen pitämästä kokoustaan täällä. Poliisit tekivät useita hyökkäyksiä kokoukseen ja heidän avukseen saapui sata henkilöä käsittävä asestettu fascistijoukkue Kahakassa ammuttiin kaikkiaan toista sataa revolverin laukausta.

Quebecin viinatulot

Montreal. — Virallisten tilastojen mukaan Guebecin maakuntahallitus on tehnyt puhdasta voittoa noin neljä miljoonaa dollaria väkijuomaliikkeestä viime vuoden ajalla.

Puutavaran vienti suurentunut

Vancouver. — Luotettavien laskelmien mukaan tämän kaupungin satamasta on tämän vuoden kuudella ensimäisellä kuukaudella, päättyen kesäkuun 30 päivänä, lähetetty kaikkiaan 230,000,000 jalkaa puutavaraa ulkomaille. Samalla aikaa viime vuonna lähetetyn puutavaran määrä nousi ainoastaan 125,000,000 jalkaan. Suurin osa puutavarasta on lähetetty itämaille. Yhdysvaltoihin tämän vuoden ensimäisellä puoliskolla viedyn puutavaran arvo nousee noin 50,000,000 jalkaan.

Salakulettaja hypännyt Niagara-jokeen

Niagara Falls. — Alexander Heran niminen salakulettaja hukkui Niagara-jokeen kun hän tullivirkailijoita pelätessään hyppäsi veneestään veteen. Hänen kanssaan oli toinenkin salakulettaja nimeltä Thomas Livingston, joka saatiin vangituksi.

Rajavirkailijoille on annettu määräys «ampua kuoliaaksi» siinä tapauksessa jos rajalla kulkijat eivät tot-

Kuusi hukkunut venematkalla

Montreal. — Kolme miestä ja kolme naista hukkui kun vene, jolla he kulkivat Montrealin saaresta Bouohervillen saarelle, kaatui St. Lawrence-joessa. Kaksi miestä ja yksi nainen pääsivät veneestä pelastumaan. Hukkuneiden ruumiita ei ole vieläkään löytynyt.

Canadalainen tutkimaan Suomen paperiteollisuutta

Toronto. — Combustion Engineering yhtiön presidentti Alferd J. T. Taylor, joka on paraikaa Englannissa, on saanut määräyksen toimittaa laajakantoisia tutkimuksia massa- ja paperiteollisuuksissa Ruotsissa ja Suomessa. Ennen kaikkea tulee Taylor tutkimaan höyryvoiman käyttöä mainituissa teollisuuksissa. Ruotsista ja Suomesta tulee Taylor matkustamaan Saksaan ja sieltä sitten takaisin Canadaan.

Panaman kanava kymmenvuotias

Tämän elokuun 15 p. on 10 vuotta siitä kun Panaman kanava avattiin liikkeelle. Tällä ajalla on Panaman kanava tehnyt enempi liikettä kuin Suezin kanava koko sen olemassaolon aikana.

Panaman kanava tuli hallitukselle maksamaan 400 miljoonaa. Enempi kuin hintansa on se jo tuottanut. St. Lawrence kanavan on laskettu tulevan maksamaan 250 miljoonaa, jonka Yhdysvallat ja Canada maksavat tasan. Sen kautta Yhdysvallat ja Canada tulevat saamaan suunnattoman paljon sähkövoimaa, jota Panama ei tuota.

Maanviljelijöitä keskilännellä St. Lawrence kanava tulisi hyödyttämään siinä tapauksessa, että yksityiset monopoolit estetään valtaamasta käsiinsä laivaliikennettä. Tällä kertaa on kuitenkin jo suurin osa suuren järvialueen laivaliikenteestä rautatieyhtiöitten käsissä.

Ja mitä Panaman kanavaan ja sen tuottamiin tuloksiin tulee, osottaa se, että hallitus pystyy yleisiä laitoksia pitämään käynnissä voittoa tuottavalla tavalla. Ellei kuitenkin Panaman kanava kuuluisi suoranaisesti Yhdysvaltain sotilaalliseen koneistoon, olisivat yksityiset monopoolit sen jo aikoja sitten hotkaisseet itselleen.

Hudson Bay-yhtiön laiva uponnut ....

Seattle, Wash. — Hudson Bay yhtiön omistama moottorialus «Lady Kindersly», joka on harjottanut liikennettä Jäämeren vesillä, on tänne tulleiden tietojen mukaan uponnut Beringin salmen vesillä. Sikäli kun tiedtään, ei yhtään ihmishenkeä ole onnettomuudessa tuhoutunut.

Calgaryn väkiluku 75,000

Calgary, Alta. — Viimeisimpien tietojen mukaan Calgaryn asukasluku nousee nykyään noin 75,000:teen.

Ranskalaisia sotajoukkoja pois Saksasta

Pariisi. — Pääministeri Herriot on antanut määräyksen ranskalaisten miehitysjoukkojen pikaisesta poistamisesta Offenburgista ja Appenwieristä, jotka sijaitsevat Badenin maakunnassa. Nämä kaupungit ovat olleet ranskalaisten miehitysjoukkojen käsissä vuoden 1923 helmikuusta saakka. Kaupunkien miehitykselle saatiin aihetta siitä, kun saksalaiset rupesivat tekemään haittaa kansainväliselle junaliikenteelle Pariisin, Warsovan ja Pragin välillä Ruhrin valtauksen yhteydessä. Junaliikenne on sittemmin saatu järjestetyksi liittolaisia ja eritöten Ranskaa tyydyttävällä tavalla.

Trentonin terästehdas pantu käyntiin

New Glascow, N. S. — British Empire teräs korporatsionin tehtaan Trentonissa kerrotaan alkaneen käymään viime maanantaina. Tämä tehdas on ollut sulettuna lähes kolme viikkoa. Tehdas tulee pidettäväksi käynnissä niin kauan kun tilauksia piisaa. Äskettäin on joltakin tilauksia saatu.

Kaksi kuollut ilmailuonnettomuudessa

Port Arthur, Ont. — Viime sunnuntaina tapahtui Savanne nimisen paikan lähellä ilmailuonnettomuus, jossa sai surmansa kaksi henkilöä, nuorempi ilmailuluotsi Kenneth MacBride ja metsänvartia Victor Gilbert sekä ilmaluotsi E. C. Burtonilta katkesi jalka ja sai vaikeita ruhjevammoja ja palohaavoja ruumiiseensa. Laiva oli yksi niistä seitsemästä ilmalaivasta, joita Ontarion maakuntahallitus on käyttänyt tässä piirissä metsäpalojen vartioimisessa.

Vanhempi luotsi Burton kertoi koneensa toisen siiven joutuneen jotenkin epäkuntoon, joten laiva ollessaan noin tuhannen jalan korkeudessa kääntyi syrjälleen ja oli hän pakotettu laskemaan nokka edellä suoraan alla olevaan rahkasuohon, noin puolentoista mailia Savannen asemalta.

Toinen lähellä ollut ilmailija saapui heti onnettomuuden jälkeen paikalle ja antoi ensiapua vielä elossa olevalle Burtonille sekä toimitti hänet sairaalaan.

Siirtolaisten haalintaa yhä vaan jatkuu

Ottawa. — Canadan siirtolaisvirkailijain tekemien järjestelyjen kautta tähän maahan tuodaan Englannista kolmisen tuhatta siirtolaista erikoisissa kokeilutarkotuksissa saada siirtolaiset sijotettua maanviljelykseen. Siirtolaiset tullaan lähettämään ennen kaikkea Saskatchewaniin ja Albertaan, joskin myös pienemmässä määrässä Manitobaan ja British Columbiaan. Hallituksen jäsen J. A. Robb on ollut Englannissa, jossa hän on valmistellut yhdessä suunnitelmia Englannin viranomaisten kanssa englantilaisten siirtolaisten tuomisesta tähän maahan. Samalla kun Canadan hallitus koettaa saada uutisasukkaita kokonaan koskemattomille maille, tullaan englantilaisille siirtolaisille luovuttamaan niitä maita, jotka sotaveteraanit ovat hylänneet, saatuaan ne «palkkioksi» hallitukselta.

Neuvosto-Venäjän sota laivasto Suomen lähdellä

Helsinki. — Suuri venäläinen laivasto, johon kuului useita risteilijöitä ja torpeedoaluksia, on saapunut harjoittelemaan Lavansaaren itäpuolelle. Koko päivän, aamusta klo 9 alkaen iltaan klo 11 saakka kuului mereltä ankaraa ammuntaa, joka toisinaan oli niin voimakasta, että m. m. Suursaaren Suurkylässä akkunat nelisivät ja maa tärähteli.

Marokon tapahtumista ei anneta tietoja

Madrid. — Mellila rintamalla Agran ja Afrau nimisissä paikoissa ovat ottelut täydessä käynnissä; samaten ilmotetaan espanjalaisten olinpaikoilla, alaisessa osassa Wad Lau nimistä paikkaa, tilanteen olevan kriitillisen. Tilanteesta annetaan hyvin vähän virallisia tiedonantoja. Hallitus on sanonut, että epämukavain sääsuhteiden tähden ei ole uutisia saatu.

Mellakoita Indiassa

Madras, India. — Gulbargasta ilmotetaan, että Hyderabadissa on ollut vakavia uskonkahakoita. Ampuma-aseita oli käytetty ja vähintäin 300 luullaan haavottuneen.

Ylin poliisipäällikkö ammuttiin kuoliaaksi ja hänen seuralaisiaan haavotettiin kun he koettivat tutkia mellakan aiheita. Mellakkapaikalle on lähetetty sotilaita. Tilanne on edelleenkin uhkaava.

Miehellä kolme muijaa

Niagara Falls, Ont. — Poliisit vangitsivat täällä Torontosta kotoisin olevan Wesley Skelding nimisen miehen syytettynä siitä, että hänellä on kolme vaimoa. Vangittu on viety Torontoon, jossa hänen perheasiansa tulevat lähemmän tutkimuksen alaiseksi. Skeldingin vangitseminen tapahtui vaimo no. 1:sen vaatimuksesta, joka niinikään asuu Torontossa.

Tulitikkumonopoli jälleen voimaan Ranskassa

Pariisi. — Kamari on 338 äänellä 204 vastaan tehnyt päätöksen tulitikkumonopolin saattamisesta jälleen voimaan.

Ford kivihiilikauppiaaksi

Duluth. — Ford Motor Companyn että Ford alkaa välittää kivihiiltä pääinsinööri, W. B. Mayo, ilmottaa, Duluthiin ja Minnesotan Kaksoiskaupunkeihin Kentuckyssä omistamistaan kaivoksista. Ford aikoo kanavalaitoksien kautta tuottaa omilla laivoillaan kivihiilensä omille tokilleen Duluthissa. Vuokrasopimuksen kautta on Ford saanut haltuunsa Superior Coal and Dock Companyn omaisuuden tätä tarkotusta varten. Fordin liiat miljoonat etsivät uusia sijotusalueita.

Puolan ulkopolitiikka

Warsova. — Varszawskien edustajalle myöntämässään haastattelussa on ulkoministeri Skrzynski lausunut m.m. seuraavaa:

Politiikkani voi perustua ainoastaan siihen tosiseikkaan, että Puola on Itä-Europan kysymyksien ja rauhankysymyksen avain. Puolan täytyy kiinnittää Europan huomio-oikeuksiinsa ja korostaa Puolan tärkeyttä Europan politiikassa. Kansainliiton syyskokouksessa on Puolan jyrkästi korostettava rauhantahtoansa, mutta samalla myös sitä seikkaa, etteivät liiton aatteet ole saaneet yleistä vastakaikua Venäjällä eikä Saksassa, mikä tekee Puolan tehtävän vaikeaksi. Me haluamme näiden maiden kanssa aikaansaada sydämelliset suhteet taloudellisen politiikan alalla. Nämä suhteet riippuvat näiden maiden omaksumasta kannasta voimassaoleviin sopimuksiin ja Kansainliittoon nähden. Suhteessa baltilaisiin valtioihin, tarkoittaa politiikkani näiden suhteiden kehittämistä mitä parhaimmiksi ja läheisimmiksi ja minä toivoisin, että Itämerenvaltiot tulisivat vakuutetuksi yhteistyön tärkeydestä Puolan kanssa, mikä yhteistyö pohjautuen varsin kiinteihin syihin olisi kehitettävä sydämellisemmäksi kuin yhteistyö jonkun muun valtion kanssa. Mitä tulee Kaunasiin, toivomme me, että Liettua kannattaisi liittosopimusta. Ystävällinen yhteistyö Puolan kanssa koituu Liettuan parhaaksi. Toivon myöskin Liettuan vihdoinkin lähtevän tälle tielle. Minä ottaisin mielelläni henkilökohtaisesti osaa Helsingin konferenssiin, ellei Kansainliiton syyskokous olisi samaan aikaan. Olen sitä mieltä, että Europan politiikan painopiste lähitulevaisuudessa siirtyy Geneveen. Vilnan kysymykseen nähden, joka on Kansainliiton päiväjärjestyksessä, luulen, että se on ainoastaan muotoasia, sillä Puola ei voi sallia tämänlaatuisesta kysymyksestä keskusteltavan. Toivon valtain käsittävän ja tunnustavan Puolan kannan tässä asiassa.

Työläisten katse tulevaisuudessa

Lontoo. — Lontoon itäpuolen järjestynyt työväestö on alkanut esittää vaatimuksiaan työväenhallituksen korjaamisen ja uudistamisen suhteen. Vastikään pidetyssä kokouksessa hyväksyttiin ponsi, jossa vaaditaan Englannin siirtomaaministerin J. H. Thomaksen eroamista kommunisteja vastaan tähtäävän menettelyjensä johdosta. Asia tulee lähemmän harkinnan alaiseksi lokakuussa pidettävässä Työväenpuolueen konferenssissa.

Puolueen konferenssille tullaan tekemään myöskin ehdotus, että puolue ryhtyisi taistelemaan sellaisen vaatimuksen puolesta, että sotilaille annetaan oikeus kieltäytyä palveluksestaan silloin kun heitä käytetään teollisuustaistelujen yhteydessä. Myöskin tullaan puolueen konferenssille tekemään esitys muistutuksen antamisesta työväenhallitukselle sen johdosta, kun se on ottanut osaa kuvimenoihin ja osottanut muilla menoilla liian suurta kunnioitusta vanhaa hallitusjärjestelmää kohtaan. Työväenhallituksen jäseniltä vaaditaan kansanvaltaisempaa ja niin ulkonaisesti kuin sisäisestikin edistysmielisempää esiintymistä.

Canadan rahan arvo yhä paranee

New York. — Viime sunnuntaina kohosi Canadan dollari melkein samalle tasolle Yhdysvaltain dollarin kanssa, ollen sen arvo 99,94 senttiä, joka on Canadan dollarin korkein arvo sitten vuoden 1922 syyskuun.

Viimeisien viikkojen aikana on Canadan dollarin arvo jatkuvasti parantunut, johtuen etupäässä siitä, että Yhdysvalloista on viety suuria rahasummia Canadaan.

Kuluvan viikon aikana uskotaan Canadan dollarin tulevan samanarvoiseksi Yhdysvaltain dollarin kanssa. Viimeisenä viikkona syyskuussa vuonna 1922 se oli samassa arvossa kuin Yhdysvaltain dollari ja saman vuoden loka- ja marraskuussa oli sillä parempi arvo New Yorkin markkinoilla. Alhaisimmillaan on Canadan dollari sodan jälkeen ollut tammikuussa vuonna 1921. Siitä piti silloin maksaa hyvitystä 14,5 prosenttia.

Työttömyys panee neuvottelemaan

Ottawa. — Työministeri Murdockin kutsua noudattaen kaikkien maakuntien hallitukset ja Canadan suurimpien kaupunkien hallitukset ovat päättäneet lähettää edustajansa yhteiseen konferenssiin, jossa tullaan keskustelemaan Canadassa vallitsevasta työttömyydestä. Konferenssi tulee alkamaan istuntonsa syyskuun 8 päivänä. Neuvotteluun osaaottavien kaupunkien joukossa mainitaan Montreal, Toronto, Hamilton, Ottawa, Winnipeg, Calgary, Vancouver, St. John ja Halifax. Kaupunkien edustajat tulevat samalla edustamaan niihin maantieteellisesti kuuluvia alueita.

Tsaarin lähetystalo luovutettu bolshevikeille

Peking. — Täällä sijaitseva Venäjän entisen tsaarihallituksen lähetystalo on nyt luovutettu neuvostohallituksen edustajain käsiin.

Hiilenkaivajien lakko jatkuu

Calgary, Alta. — Kaikki neuvottelut Albertan alueella käynnissä olevan hiilenkaivajain lakon ratkaisemiseksi ovat rauenneet tyhjiin. Lakkolaisille on työnantajain ja erinäisten hallitusvirkailijain taholta tehty erinäisiä tarjouksia lakon päättämiseksi, mutta ne ovat olleet siksi nöyryyttäviä, että lakkolaiset eivät ole voineet antaa niille hyväksymistään. Ainoana keinona on näin ollen jatkaa edelleen taistelua niin pitkälle kuin katsotaan voimien riittävän ja lakosta olevan toivottuja tuloksia. Lakkolaisten palkkojen silpominen oli siksi suuri isku hiilenkaivajille, että se isku on torjuttava hinnalla millä hyvänsä.

Vaikea on vielä tällä kertaa ennustaa mihinkä pisteeseen lakkotaistelu lopputingassa kärjistyy.

Saksan ja Puolan taloudellinen lähentyminen

Viime aikoina on saksalaisissa sanomalehdissä innokkaasti pohdittu kysymystä kauppasuhteitten uudestaan järjestämisestä Saksan ja Puolan välillä, ja melkein kaikki Saksan sanomalehdet näkyvät tulevan samaan tulokseen, nim. että kaupallinen lähentyminen kyseessäolevien naapurivaltioiden välillä on sangen toivottavaa.

Vuodesta 1919 vuoden 1922 keskivaiheille asti on Saksan hallitus järjestelmällisesti boikottanut Puolaa, estämällä kaiken tavarainviennin mainittuun maahan. Tämä toimenpide johti Saksan hallituksen moniin hankaluuksiin, eikä sillä kuitenkaan ollut tarkoitettua tulosta. Puolan teollisuus nim. tämän boikottauksen johdosta nopeasti kehittyi ja alkoi ainakin osittain tyydyttää kotimaassa ne tarpeet, jotka siihen asti oli järjestetty Saksan tuonnin avulla. Saksalaisetkin tuotteet kaikista rajoittavista määräyksistä huolimatta tunkeutuivat Puolaan, joskin kiertoteitä myöten ja sen takia tuntuvasti kallistuneina.

Tätä olotilaa jatkui kesäkuuhun 1922, jolloin tri Stockhammer allekirjoitti Warsovassa sopimuskirjan, jonka kautta Saksa lopetti Puolaa vastaan harjoittamansa boikotin. Mutta vielä nytkin sallii Saksa vietävän Puolaan tuotteitaan vain omien intressiensä mukaan.

Saksa on Puolalle tärkeä vientimaa, sitä todistaa se seikka, että vaikkakaan sanottujen maiden välillä ei ole kauppasopimusta, kohoaa Puolan vienti Saksaan vuosittain yli 600 milj. kultafrancin. Tämä on selitettävissä siten, että Puola vie Saksaan sellaisia tavaroita ja sellaisiin hintoihin, että Saksassa pidetään edullisena tämän tuonnin jatkamista.

Oikeastaan on Puolan ja Saksan välinen kauppayhteys järjestetty Versaillesin sopimuksella ja Genevén sopimuksella, joka laadittiin 20 p:nä toukok. 1922. Kuitenkin täytyy nämä olot vakiinnuttaa uudella tarkemmalla kauppasopimuksella. Saksalle tällainen sopimus voi nykyhetkellä olla suureksi eduksi.

Ennen sotaa olivat Puolan saksalaiset alueet Saksan teollisuuden tärkeimpiä markkinapaikkoja, ja on ymmärrettävää, ettei Saksan teollisuus jatkuvasti voi olla eristettynä niistä. Jos Dawesin ehdotus tulee hyväksytyksi, merkitsee se Saksalle uutta teollisuuden nousukautta, sillä se asettaa Saksan teollisuuden käytettäväksi suunnattoman ulkomaisen luoton. Tällöin on huomioonotettava seikka, että Puola, huolimatta puolalais-saksalaisten suhteitten puutteellisesta järjestelystä, vuonna 1923 on ostanut saksalaisia tuotteita kaikkiaan n. 500 milj. kultafrancin arvosta. Tämä summa tulisi tietenkin kauppasopimuksen kautta kohoamaan vielä huomattavasti suuremmaksi. Jos siis Saksassa, kuten voidaan odottaa, teollisuustuotanto äkkiä tulee entisestään huomattavasti kohoamaan, on Saksan menekkimahdollisuuksien kannalta katsottuna sangen tärkeätä, että sopimus solmitaan kyseessäolevien valtojen välillä.

Saksan ja Puolan välisissä kauppaneuvotteluissa tulee Saksassa parillaan valmistelun alaisena oleva maanviljelystullilaki kiinnittämään erikoisesti huomiota. Vaikkakaan lain sisältöä ei vielä tarkoin tunneta, voidaan kuitenkin varmuudella sanoa, että se tulee kohottamaan maahan tuotavien tärkeimpien maanviljelystuotteitten tullia. Siten toiselta puolen suojataan saksalaisia maanviljelystuottajia ulkomaista kilpailua vastaan ja toiselta puolen rasitetaan ulkomaisia maanviljelystuotteitten tuojia. Jotta tämä ei vaikuttaisi vahingollisesti saksalaisten kuluttajien asemaan, alennetaan samalla liikeveroa.

Saksan uusi finanssipolitiikka on siis epäedullinen Saksan kanssa liikevaihdossa olevien maiden teollisuus- ja maataloustuottajille. Tämä seikka tulee huomattavasti vaikeuttamaan kauppasopimuksen solmiamista Saksan ja Puolan välillä, sillä Puola on tärkeä viljanvientimaa, ja kun vielä sen teollisuustuotteetkin ovat rasittavien tullimääräyksien alaisia, tulevat positiiviset tulokset mahdollisista neuvotteluista rajoittumaan sangen vähiin.

Työväenliike ja sen sivistyneet

Luokkatietoinen työväenliike ei ole sivistyneiden vihollinen. Se ei tahdo kieltää eikä hävittää sivistyksen saavutuksia, mutta se tahtoo saattaa ne myös kansan pohjakerrosten omaisuudeksi. Täydellisesti onnistuu tämä vasta yksityisomaisuuden hävittämisen jälkeen. Taistellessaan tuon päämääränsä puolesta on köyhälistö monta kertaa nähnyt riveissään sivistyneistä kansankerroksista lähtöisin olevia henkilöitäkin, jotka ovat uhranneet voimansa ja elämänsäkin köyhälistön asian puolesta. Onhan vallankumouksellisen luokkataistelun pohjalle perustuvan työväenliikkeen päämäärän ja toimintamuodot osottanut Karl Marx, yksi uudemman historian tietorikkaimpia miehiä. Sivistyneistä säädyistä ovat myös olleet suuret teoreetikot ja vallankumousmiehet Engels ja Lenin. Mutta kun tarkastelee maailmansodan paljastamaa ja sen jälkeenkin yhä puolitaan pitävää työväenliikkeen rappeutumista, niin tulee ehdottomasti siihen tulokseen, että tässä on osansa myöskin sivistyneistökysymyksen väärällä käsittelyllä. Köyhälistön suhdetta sen riveihin yhtyneisiin ja omistavien luokkien jäseniin ei ole osattu aina arvostella oikein, työväenluokan todellisia luokkaetuja vastaavalla tavalla. Sillä senkin kysymyksen käsittelyssä on tärkeintä pitää silmällä sitä, missä määrässä tämä tai tuo suhtautuminen vahvistaa työväenluokan taistelukuntoisuutta, sen kykeneväisyyttä köyhälistölle kuuluvan tehtävän ratkaisemiseen.

Työväenliikkeen riviin joutuneet sivistyneet tulokkaat tulevat sinne tavallaan kahtena ryhmänä. Pienemmän ryhmän muodostavat omistavien luokkien luopiot, henkilöt, jotka yhteiskunnallisen ja taloudellisen asemansa puolesta kuuluvat vallassaoleviin luokkiin, mutta jostakin syystä ovat pettäneet niiden asian. Nämä henkilöt ovat melkein poikkeuksetta synnynnäisiä idealisteja. Heidän suuria ihanteita janoava henkensä ei ole tyydytetty kapitalistisen maailman rahanhimon ja poroporvarillisuuden läpitunkemilla aatteilla. Sen jälkeen kun kansallisuusaatekin paljastui vain pääomanomistajien keppihevoseksi heidän saalistamisharrastuksissaan, ei sekään enää ole kyennyt antamaan tuota tyydytystä. He tajuavat vaistomaisesti, että näiden aatteiden palveluksessa antautuminen merkitsisi «rahan orjaksi» joutumista. Kun kapitalistinen riistämisen ja porvarillisen luokkaherruuden seuraukset käyvät joka askeleella huomattavaksi, aiheuttaen kaiken inhoittavan rappeutuneisuuden lisäksi työtätekevien luokkien keskuudessa ansaitsematonta puutetta ja kurjuutta, kiintyy heidän huomionsa näiden oloissa olevien epäkohtien korjaamiseen. Porvarillinen itsekkyys ei ole vielä voinut kokonaan kuolettaa heidän yhteiskunnallisia vaistojaan, niin että he jaksavat käsittää köyhälistön taistelun olevan enemmän yhteiskunnan etujen mukaista, kuin mitä porvarillinen taistelu riistämisvapauden säilyttämisen puolesta on. Pintapuolisimmat heistä jäävät kyllä porvarillisiksi reformaattoreiksi, jotka nuoruutensa päivinä harrastavat tosissaan uudistuksia, mutta jo vanhuudessaan voivat horjahtaa suoraan taantumuksen syliin. Mutta syvällisemmin asioihin tutustuneet ja epäitsekkäämmät heistä johtuvat huomio oman luokkansa rappeutuneisuudesta ja itsekkyydestä suoraan sosialismiin. Voipa joku epäitsekäs tiedemies johtua pelkän tieteensä perusteella samanlaiseen tulokseen.

Tämä työtätekevien luokkien taisteluliikkeeseen yhtyminen tapahtuu kyllä useasti vain jonkunlaisesta sääliuntunteesta ja hyväntekeväisyydenharjoittamisen halusta. Mutta ne, jotka tämän liittymisen ovat tehneet todellisesta antautumuksesta ja rehellisesti pyrkien tutustumaan syihin, ne voivat siitä huolimatta piankin huomata tehneensä siinä vain velvollisuutensa yhteiskuntaa ja kärsiviä ihmiskuntaa kohtaan. Toiselta puolen on huomattava, että varsinkin valtiollisina murroskausina joutuvat hyvinkin monet omistavien luokkien vesat vihreimmässä nuoruudessaan tuon ihanteellisuuden ja sorrettuja kohtaan tunnetun myötätunnon valtaan. Mutta tavallisesti he paranevat siitä taudista pappojen kieltäessä enemmät rahat tai mammojen rukouksen vaikutuksesta.

Mutta merkittävin on sittenkin se osa sivistyneistöä, jonka työväenliike saa n.s. sivistyneestä köyhälistöstä. Kapitalismin päämaissa alkaa tämä ryhmä muodostaa yhä huomattavamman osan niistä väliluokista, jotka ovat pääoman omistajien ja palkkatyöväen välillä. Kehittynyt tuotanto ja kauppa jo synnyttävät lukuisan joukon ammatteja, joissa toimivat tarvitsevat määrätyn sivistyksen tehtäväänsä kyetäkseen. Kaikenlaiset konttoristit ja liikeapulaiset muodostavat yhä suuremman osan. Mutta sen lisäksi täytyy siihen lisäksi lukea opettajain ja alempain virkamiesten suuret joukot. Sivistyksen ollessa alhaisemmalla asteella on työvoiman kysyntä näillä aloilla niin suuri, että palkkalaisen asemastaan huolimatta kykenevät nämä ryhmät pitämään olonsa vielä huomattavan hyvänä, ollen ne ainakin näköjään lähempänä omistavien luokkien kuin palkkatyöläisten oloja. Mutta koulunkäynnin tultua yleisemmäksi, tulee kilpailu näilläkin aloilla niin suureksi, että palkkaero heidän ja ammattitaitoisen ruumiillisen työn tekijäin välillä käy yhä pienemmäksi. Samalla käy yksityisen yritteliäisyyden kautta hankitut kohoamismahdollisuudet yhä harvemmaksi. Sukua ja nimeä vailla oleville melkein olemattomiksi.

Kapitalismin päämaissa olisi sivistyneen köyhälistön pulma epäilemättä saavuttanut jo aikoja sitten yhtä suurta huomiota herättävän ilmiön luonteen, kuin mitä tehdasteollisuuden ensimäiset vaikutukset olivat käsityöläisiin, jos niillä ei olisi siirtomaissaan ollut niin suurta menekkiä tälle väelle. Kotimaassa syntynyt ylijäämä löysi säännöllisesti pensiomahdollisuudet siellä, koska siellä ei ollut alkuasukkaan omasta sivistyneistöstä toivomaa. Siellä hankkivat myös ylennyksissä helpottavaa nimeä ja perhettä vailla olevat virkamiehenalut tavallisesti erinomaisen kannuksensa ja asemansa säilyttämiseen tarvittavan omaisuuden. Muihin maihin kulkee osa tuosta sivistyneestä ylijäämästä pois, helpottaen siten kotimaassa olevan sivistyneen köyhälistön kilpailua. Saksan ja Itävallan sivistyneen köyhälistön tukala asema sodan jälkeisinä vuosina on mitä havainnollisin esimerkki siitä, mitä sen «viennin» lakkaaminen vaikuttaa määrätyn kehitysasteen saavuttaneissa maissa, ja mitä kohden muutkin kapitalistiset maat kulkevat siinä suhteessa. Loppujen lopuksi onkin tuo sivistynyt köyhälistö pakotettu etsimään apua järjestäytymisestä ja työväenliikkeestä, niinkuin niitä lähellä olevat kauppa-apulaiset y. m. ovat jo tehneet vähän aikaisemmin. Tämä järjestäytyminenkin alkaa ensin ammattikuntamaisten virkamies- y.m. yhdistysten perustamisella, mutta lähenee vähitellen yhä enemmän varsinaista palkkatyöläisten liikettä. Varsinkin sota-aika ja sen jälkeen kaikissa maissa tapahtunut hintojen nopea, mutta palkkojen hidas nousu on vaikuttanut tässä suhteessa ennakkoluuloja ratkovasti. Keski-Europassa ovat kysymyksenalaisten ryhmien monet järjestöt olleetkin jo aivan kiinteässä yhteydessä ammatillisten keskusjärjestöjen kanssa vieläpä tunnustautuen valtiollisen työväenliikkeen kannattajiksikin. Ja vaikka taloudellisen tilanteen jonkun verran parannuttua tässä taas tapahtuisikin eräänlainen taantumus, niin on tällä kuitenkin jo tehty ensi askel oikeaan suuntaan. Ennen pitkää ovat nuo palkkatyöläisryhmät pakotettuja kaikissa maissa yhtymään teollisuustyöläisten johdolla kapitalismia vastaan käytävään taisteluun ja sitomaan kohtalonsa siihen. Tuon yhtymisen jouduttamiseksi on myöskin valveilla olevan työväestön toimittava.

Niin jo aikoja ennen kuin tuollainen sivistyneen köyhälistön joukkoyhtyminen tapahtuu, on työväenliike saanut tästäkin ryhmästä suuren joukon yksityisiä tulokkaita.

Tämän kautta työväenliikkeen rintama laajenee ja voimistuu. Kapitalistisen järjestelmän puoltajain joukko supistuu yhä ahtaampia yläestökerroksia käsittäväksi. Aivan merkitystä vailla ei ole sekään apu, minkä nämä sivistyneet tulokkaat ovat antaneet työväenliikkeelle suuremman joustavuutensa ja suuremman tietomääränsä kautta. Luonnollisista syistä johtuu, että sen teoreetikot ovat melkein poikkeuksetta olleet kotoisin ulkopuolelta varsinaisen proletariaatin.

Liikkeen laajentuessa tulee sen järjestömuodotkin monimutkaisemmiksi. Se luo monia tehtäviä, joissa suurempi pohjasivistys on ainakin hyödyllinen, joskaan ei aina välttämätön. Monet noista tehtävistä tulevat sentähden paremmin suoritettua koulunkäyneeltä herrasmieheltä kuin itseoppineelta työmieheltä. Juuri tämän käytännöllisen ja aivan silmin nähtävän hyödyn tähden ollaan vaarassa unohtaa eräitä periaatteellisia seikkoja, joka unohtaminen ei ole ollenkaan hyödyksi proletariaatin taistelulle. Vaikka tunnustaakin sen hyödyn, mikä käytännöllisestä luokkataistelusta on ollut sivistyneistä, on silti aina muistettava, että köyhälistön liike sittenkin on kokonaan ruumiillista työtä tekevien palkkatyöläisten liike ja että ainoastaan sellaisena pysymällä voi se suorittaa historiallisen tehtävänsä. Jos muista luokista liikkeeseen yhtyneet todella tahtovat palvella ja hyödyttää työläisten taistelua, on niiden jälkeensäkin kaikessa toiminnassaan työväestön valveutuneimman osan, teollisuustyöläisten katsantokannalta, mutta juuri tälle kannalle asettuminen tuottaa sivistyneille melkoisia vaikeuksia.

Jo alussa mainittiin kansainvälisen työväenliikkeen historian osottaneen mahdolliseksi sen, että sivistyneistä, vieläpä aivan omistavien luokkien riveistä lähteneistäkin on voinut tulla yhtä selvänäkösiä ja uhrautuvia ja päättäviä köyhälistön asianajajia kuin konsanaan kehittyneimmistä teollisuustyöläisistä. Mutta sitä ennen on heidän täytynyt kokonaan unohtaa entisyytensä. Sen minkä teollisuustyöläinen oppii kapitalistisesta järjestelmästä ja sen hävittämisen välttämättömyydestä jokapäiväisen omakohtaisen kokemuksen kautta, siihen tarvitsee tuollainen herrasmies pitkän sarjan tunnontarkkajoa tutkisteluja ja alituista työläisten aseman tarkkailua. Mutta ennen kaikkea rehellistä antautumista siihen. Tutkistelun täytyy olla todella tunnontarkkaa ja samalla täydellisesti ja epäitsekkäästi asialle antautuvaa, sillä kaikkein selvimpiäkin ilmiöitä arvostellessaan on hänen käsitystä, kuin hänen itsenäisyyden toivonsa menettänyt palkkatyöläinen. Johtopäätöstä tehdessä ovat porvamahdoton saada siitä niin välitöntä rillisista piireistä ja opeista mukana tuodut käsitykset aina lähellä apuaan tarjoamassa ja sen lopulliseen muotoon, vieläpä sen sisältöönkin vaikuttamassa. Ainoastaan aniharvat heistä ovatkin kyenneet löytämään köyhälistön luokkataistelun todellisen pohjan. Ainoastaan ankaran tieteellisen tutkimuksen ja alituisen itsekritiikin sekä suuren, uhrautuvan henkensä avulla tuli Marxista, Engelsistä, Leninistä, Liebnechtistä y. m. suuret työväen vallankumouksellisen luokkataistelun johtajat.

Sivistyneen köyhälistön työväenliikkeeseen yhtyminen pitäisi tapahtua pohjaltaan samoista vaikutteista kuin palkkatyöläistenkin järjestäytyminen tapahtuu, yhtyä siis siihen taloudellisten etujensa ohjaamana ja pakottamana. Mutta heidän suhtautumisensa ja osanottonsa luokkataisteluun ei ole silti ollenkaan niin selvää ja johdonmukaista kuin proletariaatin. He ovat siinä suhteessa täydellisesti verrattavissa muihin väliluokkiin. Nämäkin voivat olla ajottain hyvinkin tyytymättömiä ja kapinallisia vallitsevaa järjestelmää kohtaan, mutta aniharvoin ovat heidän parannusreseptinsä sopusoinnussa taloudellisen kehityksen viittaaman tien kanssa. Sosialismikin saa heidän käsissään aivan toisen sisällön, vieläpä usein toisen muodonkin, kuin minkälaisena sen käsittää teollisuusköyhälistö. Silloin kun ne pääsevät määräävämmin vaikuttamaan työväenpuolueiden ohjelmaan, on tuo ohjelma vaarassa kadottaa kaiken luokkataistelua luonnehtivan luonteensa ja koko liike tulee kykenemättömäksi johtamaan köyhälistön taistelua vapautensa puolesta. Sivistyneen köyhälistön asemassakin on paljon heidän käsitteitään vielä työväenliikkeen yhteydessäkin sotkevia seikkoja. Viimeiseen saakka koettavat he esim. säilyttää toivonsa yleneemisen kautta tapahtuvasta asemansa korjaantumisesta. Heidän suhteensa palkkatyöläisiin ja kapitalistisiin isäntiinsä on jotenkin samanlainen kuin herraskartanon sisäkköpalvelijan suhde oli ennen navetassa työskenteleviin palvelijattariin ja toiselta puolen isäntäväkeensä. Herraskartanon sisäkkökin luuli usein huolitellumman puhetapansa ja joustavampain liikkeidensä tähden olevansa lähempänä herrasväkeään kuin noita kanssapalvelijoitaan. Jotenkin tuon tapainen harhaluulo vaikeuttaa sivistyneen köyhälistön pyrkimystä eläytyä vallankumoukselliseen sosialismiin ja sen kautta tulla köyhälistön tasaväkisiksi taistelutovereiksi. Saamansa kasvatuksen tähden ovat nuo harhaluulot heissä usein vielä lujemmassa kuin sivistymättömissä väliluokissa. Sen kautta kykenevät ne myöskin niille antamaan niiden todellisen sisällön peittävän ja työläistenkin silmiä hämäävän oppineen muodon. Tämä ei tietysti merkitse sitä, etteivät heistäkin sangen monet tapaa todellista vallankumouksellisen luokkataistelun pohjaa, jos ovat vain rehellisesti siihen pyrkineet.

K. S.

Järjestömme Kustannusliikkeitten yhteisesti kustantamana on nyt ilmestynyt markkinoille

UUSI RUNOKIRJA

MURROSAJAN LAULUJA

On aina valitettu kunnollisen, meikäläisen runokirjan puutetta, eikä ilman syytä, sillä todellakaan ei ole ollut mitään uudempaa runokirjaa saatavissa ohjelman esittäjillemme, lukuunottamatta vanhempia Päiviön runoja. Nyt on tällainen puute poistettu, julkaisemalla tämä "MURROSAJAN LAULUJA", joka käsittää parhaiten työläisrunoilijoiden tuotteita, niinkuin Aku Päiviön, Mikael Rutasen, Wm. Lahtisen ja Eemeli Rautiaisen sepittämät, parhaiksi tunnustetut runot.

Päättäen siitä kysynnästä, mikä tämänlaatuisella runokirjalla on ollut jo vuosia, luulisimme tämän uutuuden nyt löytävän tiensä jokaisen työläisrunoutta harrastavan kotiin.

ASIAMIEHET! Heti toimeen ja levittämään tätä kirjaa kaikkialla nyt kun se on uusi.

Sivuja on tässä kirjassa vähän yli 200 ja maksaa se vain $1.25 sidottuna aistikkaisiin kansiin.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Tilauksia työväenlehdille

välittää

VAPAUDEN KONTTORI.

Asiamiehemme voivat ottaa tilauksia seuraaville lehdille. Tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Työväenjärjestöjen Tiedonantoja, Helsinki, 3 kertaa viikossa. 1 vk. $10.00, ½ vk. $5.50.
Työväen Urheilulehti, Helsinki, kuukausijulkaisu. 1 vk. $3.00, ½ vk. $1.75.
Liekki, Kaunokirjallinen viikkolehti, Helsinki. 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
Itä ja Länsi, työväen kuvalehti, 2 kertaa kk., Helsinki. 1 vk. $4.00, ½ vk. $2.00.
Tuisku, pilalehti Helsinki, 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
The Daily Worker, Chicago, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.50 ½ vk.
Soviet Russia Pictorial, Chicago, kuvitettu kuukausijulkaisu, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Farmar Labor Voice, Chicago, 2 kertaa kuussa ilmestyvä, hinta $1.25 vk., 65c ½ vk.
The Labor Herald, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.50.
Young Worker Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.00 vk.
Young Comrade, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
The Liberator, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $2.50 vk.
Ny Tid, ruotsalainen viikkolehti, Chicago, hinta $2.50 vk., $1.25 ½ vk.
The Worker, Toronto, viikkolehti, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Young Worker, Toronto, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
Työmies, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.25 ½ vk. ja $2.00 3 kk.
Toveri, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Eteenpäin, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Toveritar, naisten viikkolehti hinta $2.00 vk., $1.75 ½ vk.
Punikki, kuukausittainen pilalehti, hinta $1.75 vk., $1.05 ½ vk.
Vapaus, 3 kertaa viikossa, hinta $4.00 vk., $2.25 ½ vk. $1.50 3 kk.

Norjan-Amerikan linja

Suoranainen matkustajareitti Canadaan

Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin
(JOSTA EDELLEEN NEW YORKIIN)

Nopeilla, nykyaikaisilla höyrylaivoilla:

Stavangerfjord Elo. 15, Syysk. 19, Lokak. 18, Marrask. 21.
Bergensfjord Elok. 29, Syysk. 26 Lokak. 29, Jouluk. 5.

Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin NORJAN LINJALLA, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155. ja ylöspäin, III luokka $109.50. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.

Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi

NORWEGIAN AMERICA LINE.

22 Whitehall St., New York — Hobe & Co., 319—2 Ave. So., Minneapolis, Minn. — 109 No. Dearborn St., Chicago, Ill.

REIDAR GJÖLME CO, Seattle, Wash., 919—2 Ave. — J. V. KANNASTO, Liberty Bldg., Sudbury, Ont. — ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ontario.

Mätäkuu Etelä-Afrikassa

Ei ole lainkaan harvinaista, että heinäsirkat troopillisissa maissa esiintyvät suunnattomana rasituksena hävittäen kaiken eteen sattuvan vihreyden. Mutta Etelä-Afrikassa, jossa tähän vaivaan kyllä on totuttu, on vitsaus tänä vuonna ollut niin kauhea, että ihmiset ovat aivan voimattomia sen aikaansaamia hävityksiä vastaan. Kaikki yritykset hävittää nuo pienet viholliset ovat osoittautuneet turhiksi. Kapkaupungista ilmoitetaan, että heinäsirkat ovat syöneet kaiken, mitä vain on vihreää, heinän niityiltä ja puiden lehdetkin, ja voidakseen hankkia ravintoa karjalaumoilleen on farmarien täytynyt siirtyä toisiin seutuihin, joita heinäsirkat eivät ole vielä hävittäneet. Suunnaton on hävitys ollut myös Oranjevaltiossa. Koulut on täytynyt sulkea ja mobilisoida nuoriso auttamaan aikuisia hyönteisten tarkoituksessa. On kokeiltu myrkyillä ja muillakin keinoilla, mutta toistaiseksi ei ole päästy mihinkään tuloksiin. Näiden parvien suuruudesta saa käsityksen, kun kuulee, että ne lähestyessään pitävät sellaista surinaa, kuin lentokone lähestyisi. Monta kertaa on täytynyt junakin pysäyttää niiden takia. Kun nim. heinäsirkat ovat monen kilometrin alueella laskeutuneet rautatielle, ovat pyörät lopulta niitä murskatessaan käyneet niin liukkaiksi, että ne eivät saa mitään kiinnityskohtaa kiskoilla. Hallitus aikoo puuttua asiaan, mutta nyt jo on hävitys saavuttanut ennen kuulumattoman laajuuden.

Haluatteko tuottaa tuttavanne Canadaan

Parhain tapa tuottaa tuttavanne ja omaisenne Canadaan, on että ostatte täällä White Star Dominion Linjan piletin, jonka saa mistä tahansa White Star Dominion Linjan tai laiva- eli rautatiekonttorista Canadassa.

Tällaisen piletin lähettää täällä oleva White Star Linjan konttori sellaiseen saman linjan konttoriin, joka on lähimpänä tänne aikovaa matkustajaa. White Starilla on konttorinsa jokaisessa huomattavimmassa kaupungissa joka maassa Europassa.

Täydellisiä tietoja pääsyehdoista, passi- y.m. asioista saa

H. G. THORLEY
42 King St. E.
Toronto, Ont.
tai kaikilta paikallisilta rautatie- ja laiva-agenteilta.

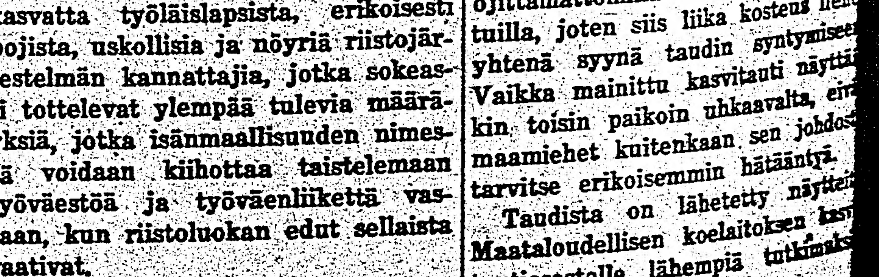

WHITE STAR-DOMINION LINE

Tuottaja ei saa mitään

«Nykyiset markkinat (hinnat) eivät hyödytä farmareita lainkaan», lausuu S. W. Murphy, American Council of Arriculture järjestön toimeenpanevan komitean puheenjohtaja ja tunnettu asiantuntija maanviljelystä koskevissa kysymyksissä.

«Jos heillä olisi viljaa myytävänäkin eivät he tekisi mitään voittoa nykyisillä markkinoilla sillä yhden vehnäbushelin tuotantokustannukset nousevat $1.75:iin, kaurabushelin 60 senttiin ja sikojen $11 sataa paunaa kohti.

«Heinäk. 1 p., jolloin hinnat alkoivat kohota, farmareilla ei myöskään ollut tuskin kymmentä prosenttia jälellä viime vuoden sadostaan. Tämä tarvitaan siemenviljaksi.

«Nykyisillä markkinoilla on farmareitten ostokyky ainoastaan 70 prosenttia siitä, mitä se oli v. 1923. Farmareitten ostokyvyn määrää hinnat yleisillä tavaramarkkinoilla eikä ainoastaan se, minkä hän saa välikäsiltä omista tuotteistaan. Maanviljelijän täytyy maksaa tuotteensa rahdin, kun hän vie sen markkinoille ja maksaa rahti niistä tarvikkeista, jotka hän ostaa. Rahtitaksat ovat kaksi kertaa korkeammat kuin v. 1913.

«On mahdollista, että pohjois-läntinen valtioissa voivat farmarit saada jonkun verran korvausta yli välttämättömien tuotantokustannuksien, mutta yleensä on tilanne sangen epävarma. Maailman vehnätuotannon tänä vuonna osoitetaan olevan 300 tai 400 miljoonaa bushelia alle normaalisesti tarvittavaa määrää. Viime vuoden sadosta on jälellä tuskin 100 miljoonaa bushelia. Näiden numeroiden perusteella pitäisi vehnän hinnan olla $3 bushelia kohti — jos vapaan kysynnän ja tarjonnan lain sallittaisi määrätä hinnat. Nykyiset «korkeat» hinnat markkinoilla ovat keskimäärin $1.35. Farmareitten täytyisi saada tuotteestaan vähintäin $3 kyetäkseen maksamaan mitään ulos tai suoriutuakseen hetkeksi velkojistaan.»

Maanviljelijät ovat edelleenkin samassa puristuksessa, jossa he löysivät itsensä sodan jälkeisinä vuosina. Miljoonat heistä pysyvät edelleenkin pankkien, maanvuokraajien ja koronkiskurien armoilla. Neljäsosa maanviljelijöistä on vararikkoutunut. Sen jälkeen kun velkamiehet, maanvuokraajat, kuletuslaitokset, myllyt ja muut välikädet ovat kiskoneet itselleen suurimman omaisuuden, ei farmarille liikene millä tyydyttäisi välttämättömät tarpeensa.

Esihistoriallisia löytöjä Hondurassa

Keski-Amerikassa, brittiläisessä Hondurassa on hiljattain löydetty vanhan kaupungin rauniot, joiden arvellaan olevan vähintään 3,000 vuoden vanhat. Löyhetyt rauniot sijaitsevat troopillisen ilmoston tähän asti läpipääsemättömien viidakkojen keskellä, jossa ne ovat säilyneet ihmissilmältä siitä huolimatta, että rauniot eivät ole kovin kaukana merenrannasta. Löydetyn kaupunkin rauniot osottavat, että paikalla on ollut suuri ja korkealla kehitystasolla ollut kaupunki, sillä vielä nytkin on jälellä eräs pyramiidi, jonka huippu on noin 300 jalkaa korkea. Mahdottoman suuret kiviröykkiöt käsittävät satoja eekkerinaloja maata ja osottavat ne valtavien rakennusten jäännöksiä. Löydön tekivät professori Mitchel Hedges ja tohtori Gann. Nämä reikeilijät yrittivät suurella vaivalla tunkeutua läpipääsemättömään viidakkoon teräaseiden avulla raivaten tiensä läpi köynnöskasvien ja troopillisen kasvullisuuden. Eteneminen kävi hitaasti, mutta löydöt olivatkin aivan odottamattoman suurenmoiset. Raunioiden arvellaan kuuluneen muinaisen Mayan valtakunnan esihistorialliselle pääkaupungille, sillä raunioissa on suuret määrät mahtavia kivilaattoja, täynnä Mayn hieroglyfisiä kirjoituksia sekä muita historiallisia muinaisjäännöksiä. Ihmeellisimpiä ovat mahdottoman suuret kilvet, joita on käytetty muinaisissa rakennuksissa. Vielä ei voida osapuilleenkaan arvostella löydön suurta arvoa, mutta joka tapauksessa se avaa uuden, ennen tuntemattoman lehden entisajan kansojen historiassa.

Säilykelisäkkeet terveydelle vaarallisia

Useimmat niistä hedelmäin ja vihanneksien säilykelisäkkeistä, joita kannutuksessa käytetään ja joita kaupoissa myydään pulverin taikka muussa muodossa, saattavat olla terveydelle hyvinkin vaarallisia, huomauttaa Yhdysvaltain maanviljelysdepartementin kemiallin osasto. Hallituksen kemiallisessa virastossa on näitä aineita kemiallisesti tutkittu sen tähden, että niitä tarjoillaan kaupaksi ja kehutaan niiden vaikutusta hedelmäin ja vihanneksien säilöön panossa talvikautta varten.

Kannutuslisäkkeissä on tavallisesti salisylihappoa taikka boorihappoa, vaikka näitä lisäkkeitä myydään erilaisilla nimillä ja hinnoista, jotka ovat paljon korkeammat niiden todellista markkinahintaa. Vaikka salisylihappo on lääkettä ja hyödyllistäkin eräänlaisiin tauteihin, on se varmasti myrkyllistä ainetta, joka paljottain nautittuna, kuten kannutetuissa hedelmissä ja vihanneksissa, voi tuottaa vaarallisiakin jälkiseurauksia. Boorihappo lukeutuu hallituksen puhtaita ruoka-aineita koskevan lain mukaan terveydelle vaarallisiin aineisiin. Vaikka sillä onkin eräitä antiseptisiä ominaisuuksia, ei voida turvautua yksnomaan siihen vaarallisten bakterioiden ruokaan ilmestymisen estämiseksi.

Vaarattomiin ja turvallisin keino hedelmien ja vihanneksien säilöön panossa on puhtauden noudattaminen ja kannutettavien aineiden sterilisoiminen. Kaupassa löytyvien lisäkkeiden käyttäminen saattaa koitua vaaralliseksi menettelytavaksi, joten perheenemäntien on paras niitä välttää ja turvautua vain puhtaaseen ja yksinkertaiseen tapaan, jolloin saavutetaan parhaat tulokset.

Partioliike ja työväestö

Mitä järjestöjä hyvänsä vallassaoleva luokka perustaa tai ylläpitää on niiden kaikkien lopullisena tarkotuksena tavalla tai toisella tukea riistojärjestelmää ja edistää kapitalistiluokan etuja. Näin on asia partioliikkeeseenkin nähden. Kaunopuheisesti selitetään tuon liikkeen kannattajain taholta, että partioliikkeen yksinomaisena tarkotuksena on kasvattaa pojista ja tytöistä terveitä ja kunnon kansalaisia. Mitään ei puhuta tuon liikkeen luokkaluonteesta. Ja tästä johtuu se, että useat työläisvanhemmatkin antavat poikansa ja tyttärensä liittyä partioliikkeeseen.

Partioliikkeen tarkoituksena on kasvatta työläislapsista, erikoisesti pojista, uskollisia ja nöyriä riistojärjestelmän kannattajia, jotka sokeasti tottelevat ylempää tulevia määräyksiä, jotka isänmaallisuuden nimessä voidaan kiihottaa taistelemaan työväestöä ja työväenliikettä vastaan, kun riistoluokan edut sellaista vaativat.

Porvaristo on jo kauan aikaa sitten käsittänyt sen seikan, mitä eivät kaikki järjestyneet työläiset vieläkään käsitä, että sillä, jolla on nuoriso, sillä myöskin on tulevaisuus. Koulut ovat vallassaolevan luokan propagandalaitoksia, ja vielä senkin jälkeen kun lapset ovat päässeet kouluista, huolehtii porvaristo kaikenlaisten järjestöjensä kautta, siitä että heihin eivät vapaammat käsitteet pääsisi vaikuttamaan. Partioliike on yksi tällainen laitos.

RUISTAUTIA VILJASSA

Eri puolilla maata on ilmaantunut rukiiseen vaarallista kasvitautia. Tauti on tavallinen torajyvä (Elavi... purpurea), mikä ilmenee rukiissa ... ka vuosi. Nyt näyttää tätä tauti... olevan tavallista runsaammin ja ... se niinollen muodostua aika tuho... saksi. Tämä tauti huomataan siitä että tähkiin ilmestyy siirappimaista tahmeaa nestettä.

Tauti esiintyy huomattavammin ojittamattomilla mailla kuin ojitetuilla, joten siis liika kosteus lienee yhtenä syynä taudin syntymiseen. Vaikka mainittu kasvitauti näyttää kin toisin paikoin uhkaavalta, ei maamiehet kuitenkaan sen johdosta tarvitse erikoisemmin hätääntyä.

Taudista on lähetetty näytteitä Maataloudellisen koelaitoksen kasvi... tautiosastolle lähempiä tutkimuksia varten.

Veljeyden valtakunta 5000 vuotta sitten

Muinaisuudessa oli kerran yhteiskunta, joka pyrki sovelluttamaan kommo- ja paimentolaiselämän kommunismia myös maanviljelyksen ja kiinteiden asuntojen kaudessa. Nämä olivat Mesopotamian vahinta kulttuurikansaa, surmeja, joiden laitoksiin ja elämänehtoihin viime vuosien tutkimukset ovat luoneet valoa. Eufrat- ja Tigrisvirtan välinen maa-alue oli ensimäisille uutisasukkailleen varsin karu ja maanviljeykseen taipumaton. Ennenkun maata voitiin viljellä, oli Eufratin koko alajuoksu padottava, jotta väkevä virta ei viepyt kaikkea mukanaan; virrasta johdetulla kanavilla kostutettiin myös maa. Itse maanmuokkaus oli suoritettava auringon hellittämättömässä paahteessa suomailta saapuneiden sääski- ja kärpäsmyriaadien täyttäessä avaruuden. Patoja ja kanavia oli jatkuvasti kunnostettava, jotta eivät tulvat hävittäneet kaikkea; täällä onkin vedenpaisumustarina syntynyt.

Sumerin kulttuurin ollessa kehittyneimmillään, oli heidän viljelemänsä maa-alue nykyisen Belgian kokoinen. He olivat muuten omituista väkeä. Heillä ei ollut tuskin mitään historiaa, ei liioin mitään historiallista jumaluustarustoa. Heidän huomionsa oli niin suuressa määrin kiintynyt uurastukseen ja viljelykseen, ettei heiltä riittänyt aikaa mihinkään muuhun. Heidän taistelustaan deltamaan villejä liskolajeja ja muita villipetoja vastaan luontui pari tarinaa: Eulalis-jumalan taistelu lohikäärmettä vastaan, ja sanakri Gitgameshin taistelut uskollisen seuraajansa Eabamin avulla viidakon petoja vastaan. He asuivat 3—4,000 vuotta pikkukylissä peltojensa, kanavainsa ja patojensa keskellä. Jokaisella kylällä oli hallitsijansa ja jumalansa. Kirkko oli kylän keskipiste, yhtä hyvin henkisessä kuin aineellisessa mielessä, ja jokainen kylä oli valtio itsessään, joka piti urheasti kiinni riippumattomuudestaan ja jopa välistä sotikin naapurikyliä vastaan.

Ankara maanmuokkaus löi leimansa sumerien elämään aivan samoin kuin egyptiläisten. Mutta sumerien yhteiskuntajärjestelmä ei ollut aristokraattis-despoottinen vaan demokraatis-patriarkkaalinen. Sumerien hallitsija, reformaattori Uzukagina, ei turhan vuoksi kutsunut alammaisiaan «kylän lapsiksi.» Kaikilla oli samat laatuunkäyvät elämäntavat, ja vanhat patsaat ja korukuvat osoittavat, ettei hallitsijan ja kansan vaateparrella ollut mitään eroa. Sumeri oli talonpoika eikä uneksija. Hänen jumalansakin olivat maanviljelijöitä, joskin viisaampia ja voimakkaampia kuin kuolevaiset. Keskinäinen työ takasi keskinäisen työntulosten jaon. Kukaan ei raatanut suurten herrain hyväksi vaan muistutti koko yhteiskunta luostariveljeskuntaa yhdenvertaisin, tyytyväisin ja työskentelevin jäsenin. Sumerit olivat muinaisajan kommunisteja.

Mutta Mesopotamia oli köyhempi luonnontuotteista kuin Niilin laakso, eikä voinut tämän tavoin pysyä riippumattomana muusta maailmasta. Maanviljelysmaata ja virtain kaloja lukuunottamatta kärsivät he kaiken puutteesta. Ei edes nautakarja menestynyt ikuisessa paahteessa ja hyönteisten moninaisuudessa ilman, että sitä terästettiin jatkuvasti uudella rodulla. Ei liioin ollut saatavissa puuta eikä kiveä, ja vain savea voitiin käyttää rakennuksiin. Ei myöskään ollut metalleja, eikä laivoja voitu rakentaa pien puutteessa.

Kaikki tämä teki välttämättömäksi vaihtokaupan naapurikansain kanssa, mikä pian johti rahatalouteen ja omaisuuden kasaantumiseen yksiin käsiin. Sumerien maassa ei väestö koskaan joutunut sellaisen orjuuden alaiseksi kuin Egyptissä, mutta yhtäkaikki toteaa reformaattori Uzukagina, sumerien Moses, säilyneissä kirjoituksissaan, kuinka vanhat yksinkertaiset tavat rappeutuivat, kuinka saaliinhimoinen yläluokka anasti työtätekeväin omaisuuden ja karjat, ja kuinka jopa temppelien rikkaudet joutuivat sydämettömäin kiskurien nautintoon. Varsinkin lesket olivat oikeudettomia ja avioliittolait rappeutuivat lahjusturmeluksen kautta, mikä teki aviomieheile mahdolliseksi viranomaisten avulla erota ilman korvausta vaimostaan, joka ei enää ollut hänelle mieluinen. Uzukaginan reformit tekivät lopun kaikesta tästä ja vapahti Lagashin (kylävaltion) ylen hädästä, varkaudelta, murhalta ja muusta pahasta, ja lesket ja orvot saivat tukea ja apua.

Mutta Lagash oli jo ennättänyt heikentyä ja heti reformaattorin kuoleman jälkeen valloitti naapurivaltio Umusa sen. Ja nyt sai riistovallan perijöissä babylonialaisissa, joiden temppelit olivat samalla pankkeja, joissa suurkapitalistit [illegible] kautta. Maailma oli kuin saanut omantunnon. Sitä Hamurabbaksen lainlaadinta, joka oli vanhin sumerilaisten lakeihin [illegible] köyhäin, heikkojen ja lasten [illegible] virkamiesten käyttöä ja turvattomuutta vastaan. Ja niin myönsivät samat temppelit, jotka harjoittivat pankkeina koronkiskontaa, korottomia lainoja sairaille köyhille, jotka lainat oli maksettava takaisin vain siinä tapauksessa, että lainanottoja toipui. Sumerialainen perintätapa vaikutti myös siinä määrin lastenhuoltoon, etteivät mitkään Babylonian perintätiedot kerro lapsiuhreista, mistä eivät mitkään muut seemiläiset muinaiskansat israelilaisetkin lukuunotettuna, olleet vapaita.

Vanha kulttuuriperintö voidaan tuhota, ja tämä tapahtui sumerien kulttuuriin nähden silloin, kun barbaariset assyyrialaiset kukistivat babylonialaiset vallasta. Mutta hyvillä ajatuksilla on ihmeellinen elinvoima. Vuosisata saattaa vuosidan jälkeen vaeltaa ilman että niistä nähdään pientäkään elonmerkkiä, kunnes taas yhtäkkiä pulpahtavat esiin. Muinainen babylonialainen rakkaus lapseen esim. saa uuden voimakkaan ilmaisunsa kristillisyyden ensi maailmankatsomuksessa, samoin kuin vanha itämainen kulttuuri-ihanne työn ja palkan keskinäisyydestä. Alkukristittyjen keskinäisessä elämässä ja rakkaudenpalveluksessa köyhille ja sairaille orasti uudelleen tään yhteiskunnan elämän parhain sisältö. Vielä niin myöhään kuin v. 200 jälkeen Kristuksen oli vanha sumerilainen henki elossa kristityissä seurakunnissa, kuten Tertullianus kuvaa. Niissä ilmeni viimeisen kerran itämainen kommunismi jopa sielukkaampana ja tunteikkaampana kuin karkean yksinkertainen ja maahankytketty sumerilainen kommunismi.

Veljeyden yhteiskunnan ihanteen luojia eivät olleet sellaiset tunnetut sivistyskansat kuin egyptiläiset, kreikkalaiset ja roomalaiset, vaan vanha Mesopotamian kansa, minkä nimikin oli kansan tekojen kera melkein vaipunut unhon yöhön, kunnes viime aikaan tutkimus pelasti ne unohdukselta, 3—4,000 vuotta ennen nykyisen ajanlaskun alkua eläneet sumerit, jotka pienyhteiskunnallisen elämänsä kautta ovat osoittaneet ihmiskunnalle ihanteen, joka tulee säilymään kautta aikain, ovat antaneet meille esimerkin tosin alkeellisesta, mutta yhtäkaikki inhimillisen kauniisti toteutetusta kommunismista, työn ja työntulosten yhteisyydestä. — Fil. tri Frederick Poulsenin mukaan.

Jälleen nuori

Suomennos.

Kaksitoistavuotiaana oli Temka jo työskentelemässä Rozan, ompelijattaren luona; nelitoistavuotiaana oli hän jo luokkatietoinen; ja kuusitoistavuotiaana teki hän jo lakon samassa Rozan ompeluliikkeessä neljän muun tytön kanssa. Tällä lakolla oli kaikki suurlakon tuntomerkit. Ensinnäkin — vähemmän työtunteja, kuudentoistatunnin asemasta — neljätoista tuntia; toiseksi työpalkan koroittamista ja kolmanneksi parempaa kohtelua. Roza, liikkeen omistajatar, ei saa ketään heistä sinutella.

Luonnollisesti lakko ei päättynyt voitolla, vaikkakin he olivat lakossa kokonaista kahdeksan viikkoa. Vaan yhtäkaikki tunsi Temka jo silloin sanomatonta nautintoa taistelusta ja se oli hänestä mieluista.

Seitsentoistavuotiaana Temkan luona pidettiin kotitarkastus. Poliisit eivät löytäneet hänen luotaan mitään laitonta. Äiti oli piiloittanut hänet itsensä päivää ennemmin... välikatolle muuripataan. Meneppäs ja etsi nyt sitten tytönveitikka käsiisi. Ennakolta oli äidinsydän jo aavistanut tämän kotitarkastuksen tulon.

Mutta ollessaan vasta kahdeksantoista vuotias, oli Temka jo tunnettu yhdeksi aktiivisimmista naissosialisteista. Hänen oli jo vaikea saada työtä, koska pelättiin hänen saattavan ennen pitkää työpaikkansa tytöt luokkatietoisiksi.

Yhdeksäntoistavuotiaana oli hän asumassa laittomasti kaupungin syrjäkadun varrella olevassa talossa vieraalla nimellä. Hän jo silloin käytti — ollessaan tekemisissä epäilyttävien toverien kanssa — valenimeä Berta. Ja jos läheisimmät, täysin luotettavat toverit joskus poikkeustapauksessa käyttivät häntä puhutellessaan hänen oikeata nimeänsä — Temkaa —, kuulosti se olevan hertaisen [illegible].

Liikkuessaan kaduilla, täytyi hänen olla hyvin varuillaan. Hänestä oli tullut jo niin tärkeä henkilö, että ohranan kätyrit seurasivat kuin pikkupahoilaiset hänen kintereillään joka askeleella «varjoina». Hänelle tuli aivan totunnaiseksi näiden pettäminen niin, etteivät nämä urkkijat koskaan voineet olla täysin varmat hänen henkilöllisyydestään, [illegible] todellakin hän, vai ei. Hän oli [illegible] kaupungilla liikkuessaan ovelasti vetämään näitä vainukoiria nenästä, kuten m.m. matkansa varrella tänyt. Onko nyt loppuni tullut? hineessä kuin mikäkin taikatemppujen tekijätär, samassa suikaisemaan päähineensä povelleen päällysviittansa taskuun ja panemaan liinan päähänsä, muuttuen tällöin näöltään tavalliseksi yksinkertaiseksi palvelijattareksi... jota hänen jälkiään seuraava poliisiurkkija ei enää voinut tuntea samaksi henkilöksi.

Kerrankin, kun hänen oli välttämättä mentävä kokoukseen ja eräs luokseen tullut toveri ilmoitti, että hän voi panna päänsä pantiksi siitä, että nuuskija on silmällä pitämässä tätä taloa, jossa he juuri olivat — nokesi hän jonkun verran kasvojaan, pani himmeät silmälasit päähänsä ja niinpä ennenkuin hän astui talosta ulos kadulle eloisa Temka puolisokeana, kyyryhartiaisena.

Ei vahdissa ollut onnana huomannut häntä. Kokouksen aikana otti hän silmälasit pois kasvoiltaan sekä kertoi lähimmälle toverilleen, miten hän oli onnistunut tulemaan kokoukseen huomaamatta.

Moisten moninaisten tekojensa vuoksi luotettiin häneen salaliittotuneiden piirissä, uskoen hänelle mitä tärkeimpiä salaisia luottamustehtäviä, jotka hän myös joka ainut kerta uskollisesti täytti, kuten m.m. vappujulistusten ja salaisten lentolehtien tallettaminen hänen huostaansa.

Hän oli myös täysin selvillä, minkä arvoisia ja miten tähdellisiä nuo tehtävät olivat. Kiinnijoutuessa oli hänen oltava valmis moisen julistuspaketin vuoksi menemään vaikka videksi vuodeksi Siperiaankin, tuohon tsaarikauden kauheaan karkoituspaikkaan. Siksipä ei moista tehtävää uskottukaan kaikille.

Sittemmin vangittiinkin hän vähäisemmän vallankumouksellisen puuhan johdosta, josta hän sitten kärsikin täyden rangaistusmäärän, viruen yhden vuoden. Vankeudessa jatkoi hän taisteluaan. Hän oli ensimäinen, joka puheli sormilla naputtamalla ja raaputtamalla seinien läpi, joiden takana oli poliittisia vankeja istumassa. Ensimäisenä lauleskeli hän vallankumouslauluja vapaudesta ja valosta puolipimeässä kopissaan... ja kun ryhdyttiin nälkälakkoon paremman kohtelun aikaansaamiseksi, kesti hän ilomielin vähääkään hellittämättä kaikki kuusi päivää nälkälakkoa ja jo kohta tainnuksiin menemäisillään lauleskeli hän yhä vain laulujaan vapaudesta ja ihmisonnesta.

Vankeudesta päästyään oli hänestä jo vain pelkkä julistusten y.m.s. säilyttäminen liian köykäinen tehtävä hänen voimilleen, tuntien kovin kaipaavansa suurempia vallankumouksellisia tehtäviä... Hän oli jo täysin pätevä ja myös arvoisa kokonaisen laittoman, salaisen kirjapainon hoitamiseen.

Sentakia karkoitettiin hänet sittemmin Siperiaan.

Vaan Siperiassakin oli riittävästi hänelle työtä ja toimintaa. Jos kerta kellä on vain innon tulenkipeniä sydämessään, häneltä niitä eivät edes Siperian lumimyrskyt ja viimat voi sammuttaa; kuitenkin, kun ilmaantui suotuisa pakenemistilaisuus, katsoi hän häpeäksi olla sitä myös hyväksi käyttämättä.

Halusta olisi hän tällöin livistänyt kotiseuduilleen, propaganda- ja agitationityötään jatkamaan uudella nimellä; vaan erehdyksestä joutuikin hän kahden toisen maanpakolaisuuteen karkoitetun poliittisen vangin kanssa Yhdysvaltoihin.

Ensi alussa tuntui hänestä Yhdysvalloissa olonsa aivan kuin hän olisi ollut kadotettu; täällä ei tarvinnut itseään yhtään varoa... Vappuna oli hän mielenosoituskulkueessa kulkemassa väkijoukkojen mukana. Mielenosoitukset olivat perustuslakien sallimat... Lukuisa poliisikunta kulki mukana jalan ja ratsastaen pitäen mielenosottajain rivit järjestyksessä. Kauniita ja rumia puolia oli sekaisin tässä mielenosoituksessa. Mikä oli puutteena ja vikana sitten tässä? Olihan kauniita lauluja ja punalippuja ja vappu, vaan kuitenkaan moinen «vapaus» ei häntä ollenkaan miellyttänyt.

Hän etsi toimintaa... mutta missäpä? Ruvettavako työskentelemään ammattialalla? Jo tarjottiin hänelle 25 dollaria kuukaudelta... Hän piti parempana ruveta työskentelemään myymälässä.

Hän tunsi tavallaan kuin hän olisi tehnyt syntiä... ja ehkäpä hyvinkin hän on käynyt vanhaksi eikä oikein käsitä uutta maata, uusia ihmisiä? Niin, hän oli mielestään vanha. Miksi sitten hän niin kovin kaihoaa toimintaa, taisteluja, iskeviä ja luvattomia puheita...

Onko hänen sitten näin ollen matkustettava vanhaan kotimaahansa? Yksinomaan siellähän hänen synnyinmaassaan on jo vapaus taistelemalla saavutettu, köyhälistön vallankumouksella vapauduttu kaikesta sorrosta ja riistosta. Entisestä tsaarikauden hallitusjärjestelmästä ei ole jälkeäkään jälellä; päinvastoin täällä Yhdysvalloissa näytään alettavan hommailla... milloin hajoitetaan väkivalloin kansankokous, milloin kielletään punalippujen kantaminen ja näkösälle paneminen, milloin poliisit miehissä väkivallalla tunkeutuvat työväenkokouksiin ja toimeenpanevat vangitsemisia y.m.s.

Temka tunsi tällöin ihan nuorentuvansa... nyt ilmaantui vasta hänellekin työtä, onhan mahdollista, että kohtapuoleen aletaan painattaa julistuksia y.m.s. salassa, ja näyttääpä hän siltä, että kielletään vappuna toimeenpanemasta mielenosotuskulkueita. Myöskin on poliisiurkkijoita ja poliisin palkkaamia provokaattoreita ilmantunut, ainakin niin kerrotaan yleisesti...

Temka jo itsekseen ajatteli, että on koittamassa pyhä aika, jolloin on taisteltava vapautumisen puolesta, ihmiskunnan onnen puolesta. Hän on sellaisen yhteiskunnan jäsen, joka ei ole aivan laillinen. Hän voisi ihan vannoa, että hänen poistuessaan yhdistyksestä, on joku jatkamassa hänen työtään... ehkäpä hyvinkin tullaan hänet vangitsemaankin... tietenkin hän pysyy lujana. Hän on jälleen nuori, kuten kerran tuolla...

Hän on jälleen kotona.

A. Raizen.

Reisupojan mietteitä luokkataistelijoista

Reisupojat joutuvat kulkemaan paikasta toiseen kaupatessaan työvoimaansa, saadakseen välttämättömiä kulutustarpeita. Näillä matkoillaan he saavat nähdä ja kuulla vaikka minkälaisia, niin puheita kuin kirjoituksiakin työväenluokan periaatteen nimessä. Niinpä tässä joku aika takaperin sattui käteeni lehti. Rupesin sitä lukemaan ja sitten huomaten kirjoituksen "Vallankumouksellisen työväenliikkeen edellytykset". Luin ja taas luin tämän kirjoituksen, harkitsin puoleen ja toiseen, että olisiko se mielestäni sopiva raja, joka ilmeni siinä kirjoituksessa, siitä kuka on sopiva työväenluokkataistelijoitten joukkoon. Tulin siihen johtopäätökseen että ei se ole oikein sopiva vaaka lajittelemaan työväen luokkataistelun joukkuetta. Ja että se ei ole luokkataistelijoitten vaaka. Sillä sen perusteella ei saisi kuulua pienviljelijöihin eikä edes maanviljelystyöväestöön jos haluaisi olla kunnollinen luokkataistelija, muita suutareita ja räätäleitä lukuunottamatta. Tämä oli mielestäni enempi kuin voin käsittää työväen luokkataistelu rintamaan kuuluvien henkilöitten hyväksymisestä, sillä katson, että kun puhutaan luokkataistelijoista, niin siinä ei ole mitään vissiä rajaa siitä millä alalla työläinen työskentelee, vaan siinä vaadittaan niin mieheltä kuin naiselta puolueen periaatteitten hyväksyminen ja että henkilö toimii puolueen periaatteitten ja ohjelman mukaisesti, joka ohjelma on laadittu olemassaolevia oloja ja periaatteita silmällä pitäen ja joka ei ole mikään muuttumaton, vaan voidaan menettelytapoja muuttaa kuinka milloinkin työväen luokkataistelun edut vaatii.

Reisupoika.

SUOMESTA

INKEROISISSA VALMISTUNUT SUOMEN SUURIN SÄHKÖVOIMALAITOS

Inkeroisin Anjalan kosken partaalle entisten tehtaiden yhteyteen rakennettu suuri voimalaitos, joka kykenee kehittämään noin 18,000 hevosvoimaa, on tätä nykyä Suomen suurin vesivoimalla käypä sähkövoimalaitos.

Inkeroisten voimalaitokselta välittää suurimman osan sen voimasta Etelä-Suomen Voima-Osakeyhtiö kulutuskeskuksiin. Suurin kuluttaja on 140 km. etäisyydellä sijaitseva Helsingin kaupunki, ja sitä lähinnä seuraavat Kotkan ja Porvoon kaupungit teollisuuksineen sekä erinäiset maaseutupitäjät Tuusulaa myöten lännessä. Inkeroisten muuntaja-asema, joka noin puolitoista vuotta sitten otettiin käytäntöön, on tähän saakka toimittanut sähkövirtaa 22,000 voltin jännityksellä, mutta nostetaan lähikuukausina jännitys 77,000 volttiin, jotta pitkämatkaisten sähkövirran jakelu voimantarpeen yhä kasvaessa paremmin ja pienemmällä johtotappioilla voisi tapahtua. Tarkoitusta varten on paraillaan vanhemman linjan lisäksi rakenteilla uusi korkeajännityslinja Kyminjoelta Porvooseen.

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Beaver Laken S. S. Osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on: Beaver Lake S. S. Osasto, Box 60, Nairn Centre, Ont.

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön sihteerin osoite on: S. G. Neil, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote: Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Coteau Hillin S. S. Osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on Isaac Wester, Steeledale, Sask.

Canmoren suom. K. P. osaston kokoukset pidetään toinen ja viimeinen sunnuntai kuukaudessa kello 7 illalla. Kirjeenvaihto osote on: Canmoren S. K. P. osasto, Box 173, Canmore, Alta.

Eckvillen Työläispuolueen osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 1 jpp. Kirjeenvaihtajan osote on: Frank Lingren, Eckville, Alta, Box 93.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin s.s. osaston työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Keski-Ontarion Aluetoimikunnan sihteerin osoite on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

Kirkland Laken S. osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Kivikosken W. P. Osaston varsinaiset kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 2 jpp. osaston talolla. Kirjeenvaihto-osote on: Kivikosken Osasto W. Hoxel, Kivikoski, via Port Arthur, Ont., Can.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Larder Laken S. S. Osaston osote on: Anton Järvi, Larder Lake, Ont.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, aikaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Long Laken S. S. Osaston kirjeenvaihtajan osote on: Tilda Hänninen, Box 1630 Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto-osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

North Branchin W. P. S. S. O:ton osote on: Milja Lehtinen, Box 578, Port Arthur, Ont.

Pottsvillen T. P. S. Osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 jpp. Osoite Pottsvillen T. P. S. O. Porcupine, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan kokous on joka kuukauden ensimäinen maanantai P. Arthurin haalissa, 316 Bay St. kello 8 ill. — Kirjeenvaihto-osote on samaan paikkaan.

Port Arthurin osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 8 illalla omalla talolla 316 Bay St. sekä naisjaoston kokoukset joka toinen torstai. Kirjeenvaih- 316 Bay St. Port Arthur, Ont.

HYVIÄ KIRJOJA SAATAVANA VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

Alanteen Sanakirja	8.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko	.55
Brecken Englanninkielen Oppikirja	1.50
Imperialismi	.15
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yhteensä	$2.50
Jimmie Higgins	1.50
Järjestelmäni, Mueller	1.25
Kananhoidon opas, kirj. Musikka, nid.	.35
Kansakoulun kartasto, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti	1.00
Kasviskeittokirja	1.00
Kristinuskon Alkuperä	.30
Kolmannen Internationalen Teesit ja Säännöt	2.10
Kaksinkertaisen kirjanpidon opas	.25
Klondyken kuningas, Jack London	.75
Kadotuksen kansa, Jack London	$1.25
Lumikenttien tytär, Jack London	1.00
Liekeissä. romaani Suomen luokkasodasta	1.25
Lypsykarjan Hoito	.55
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. J. Linnankoski, sid.	1.25
Miina Wallin Keittokirja	2.50
Nuortevan Sanakirja	2.00
Merisusi, Jack London	3.00
Maailman rakenne, E. Becher	1.50
Otavan kansakoulukartasto	1.75
Oksasen Englanninkielen Oppikirja	1.00
Pakkopaita, Jack London	2.00
Perustuslain Olemus	1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä	.30
Punainen Vaara	1.00
Sosialistisen Filosofian Juuret	.25
Suomen Työväen Tulikoe	.40
Seikkailuja Tibetissä, kirj. Swen Hedin, sid.	.55
Sairas lapsi, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.50
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. Pirilä, nid.	1.25
Teollisuusunionismi Amerikassa	.50
Tyhjien Paikkojen Matkustajat	.15
Tiede ja Vallankumous	1.00
Työväen Laulukirja	.60
Voimisteluohjelmia I	.45
Voimisteluohjelmia II	1.00
Voima ja Aine	1.00
Vaimo jonka minulle annoit, Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.25
Valkoinen profetta, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Ylös helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	2.50
Yleinen Historia, alennettu hinta	1.75
Biologian Peruskysymyksiä, sid.	10.00
Kannattava Karjatalous, sid.	1.25
Koditon, sid.	1.00
Daniela, sid.	.85
English for Foreigners, sid.	1.00
Amerikalainen Nuorisotasavalta, nid.	1.15
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.25
Anarkismi, nid.	1.00
Geologian Perusteet, sid.	.45
Anatole Francen kootu teokset	2.25
Hänen Englantilainen Rouvansa, sid.	$ 3.50
Ilias, sid.	1.75
Ikuinen Linna, sid.	4.50
Ihminen, sid.	1.50
Juurikasvien Viljelys, sid.	1.75
Aapinen, sid.	.75
Kodin lääkärikirja, sid.	.55
Kymmenen sokeaa johtajaa, nid.	7.00
Kodin lääkärikirja, sid.	.70
Lemmenjuoma, sid.	5.50
Lasten kirja, sid.	1.25
Marianela, sid.	1.15
Mailman Vallankumoukset, sid.	1.00
Miksi puollan yhteiskunnallista vallankumousta, nid.	.55
Natsaretin Kirvesmies, sid.	.25
Peloponneesolaissota, nid.	1.50
Palvelusnaisen poika, sid.	1.85
Perustuslain olemus, nid.	1.75
Penikkatauti, nid.	.30
Rakentaja Solness, nid.	.60
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	1.25
Rakentajan Opas, sid.	2.40
Ranskan Kansalaissota, nid.	.75
Sydänveri, sid.	.35
Sosialidemokratia ja Sosialismi, nid.	1.25
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.50
Sadan prosentin patriootti, sid.	.30
Tähtien Kohtalot, sid.	1.00
Tähtitiede, sid.	.85
Työmiehen talousoppia, nid.	1.50
Tiede ja työväenluokka, nid.	.50
Työväen urheilulehden sidottuja vuosikertoja v. 1921-22-23	.10
Työväenluokka maailmaa uudelleen rakentamassa, nid.	2.50
Terrorismi ja kommunismi, nid.	.35
Uuden Ajan Filosofian Historia, sid.	.50
Uusi lääketiede, sid.	3.00
Vanhanajan Kaupunki Valtio, sid.	2.00
Voima ja aine, sid.	3.00
Äidinkielen Oppikirja, sid.	2.25
	.75

Watermannin fountainkyniä erikoisen hyvä valikoima. Kynien hinnat ovat $2.75, $4.50, $6.00 ja $7.00. Kymmenkuntaa eri mallia. Lähetetään postivapaasti kaikkialle Canadaan.

Kaikkia ylläolevia kirjoja sekä kyniä on niin runsaasti että ei ole pelkoa pikaisesta loppumisesta, joten voitte tilauksia lähettää surkeilematta.

Tov. VAPAUDEN KIRJAKAUPPA, Box 69, Sudbury, Ont.

Rosegroven osaston osoite on: S. S. Osasto, Rosegrove, P. O., Ont.

Sault Ste Marien S. S. Osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina osaston omalla talolla, alkaen kello 8 illalla. — 121 Huron St.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan Sos. Osaston osoite on Sointula, B. C.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

Timminsin C. T. P. Suom. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 147, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

Toronton S. S. Osaston kokoukset ovat jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai omalla huoneustolla 957 Broadview ave. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Toronton s.s. osaston Agitationikomitea toimii ohjelma iltaman jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina ja Nuoriso-osaston ohjelmailtama pidetään neljäntenä sunnuntaina kuukaudessa, osaston haalilla. Kokoukset myös pidetään osaston haalilla, 957 Broadview ave.

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

Can. Työläisp. Vancouverin suomal. osaston varsinaiset kokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs keskiviikko 7.30 j.pp. 2605 Pender St. E.

Websters Cornersin W. P. Suomalaisen osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa kello 7.30 illalla. Kirjevaihto-osote: Armas Skytte, R. R. No. 1 Haney, B. C.

Yhdysvaltain W. P. S. Järjestön Keskusviraston ja Näyttämöliiton osote on: Finnish Federation 1113 W. Washington St., Chicago, Ill.

Y. S. K. V. ja S. Ladysmithin Majan No. 17 kokoukset pidetään jokaisen kuun kolmas sunnuntai kello 9 aamulla. Kirjeenvaihto-osote: Sam Luhtala, Ladysmith, Box 102, B. C. Canada.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan

toimisto osotteet ovat:

Ontarion piirin sihteeri Henry Kulmala, 121 Huron St., Sault Ste. Marie, Ont., Canada.

Kalle Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.

V. Valo, P. O. Box 421, Timmins, Ont.

Työläiset: Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta. $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Tiistajn lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Canadan uusi kansa

Eräs canadalainen porvarilehti, selostaessaan tanskalaisten siirtolaisten tuloa Canadaan, puhuu toivorikkaassa äänilajissa tanskalaisten menestymismahdollisuuksista täällä. Tanskalaiset ovat osottautuneet keinokkaaksi väeksi kotimaassaan. Lehti mainitsee kuinka tanskalaiset ovat kohottaneet maansa taloudellisen elämän verrattain korkealle kannalle suurelta osalta osuustoiminnan kautta. He eivät ole harrastaneet sotaisia vehkeilyjä eivätkä asettuneet imperialististen pyyteiden välikappaleiksi. Tällaisilla avuilla varustettua väestöä ei voi odottaa mikään muu kuin menestys Canadassakin, huomauttaa lehti.

Kaikkia näitä ominaisuuksia, joita tanskalaisissa on todella havaittavissa jo melkoisessa mitassa, kuitenkin vihataan ja vastustetaan canadalaisissa valtapiireissä. Jos tanskalaiset siirtolaiset ryhtyvät täällä selittämään osuustoiminnan ja tuottajain kuluttajain yhteenliittymisen edullisuutta, tullaan heitä tuomitsemaan canadalaisuuden vihollisina ja yksityisomaisuuden loukkaajina ja halveksijoina. Jos he alkavat levittää sotavastaisia mielipiteitään, leimataan heidät punaisiksi ja uhataan karkotuksilla. Jos he alkavat kiroilla imperialismia ja uhkaavat sitä vastarinnalla missä muodossa se sitten ilmeneekin, tullaan heitä syyttämään sellaisten »ulkomaalaisten» aatteiden ajamisesta, joilla ei ole muka sijaa Canadassa.

Hyvinä siirtolaisina pidetään Canadassa vain sellaisia, jotka nurisematta alistuvat raatamaan voitonhimoisen kapitalistin hyväksi. Vaikka tällaisia siirtolaisia onkin tähän mennessä ollut vielä runsaat varastot, alkavat nämäkin kapitalismin elämän lähteet päivä päivältä ehtyä.

Kauniiksikin maalattu ies painaa

Hollanti on Europan kansanvaltaisia maita. Sillä on Indiassa alusmaita. Sieltä on karkoitettu hollantilaisia, jotka ovat koettaneet järjestää liikennetyöläisiä. Kuitenkin on sikäläinen rautatieläisten ja raitiotieläisten liitto kehittynyt vahvaksi järjestöksi. Sen jäsenet ovat melkein poikkeuksetta alkuasukkaita. Liiton etunenässä ollut Semaoen karkoitettiin v. 1923. Siitä syystä tuli siellä lakko. Lakkoon kiihoittaneita ja lakkolaisia erotettiin toimista. Heitä pantiin syytteeseen. Alioikeudessa tuomittiin heitä jopa kahden vuoden vankeuteen ja ylioikeudessakin jopa yhdeksäksi kuukaudeksi — pelkästä lakkoilemisesta.

Täten vainottujen kohtalo kävi kurjaksi. Hollannin vanhoillisvapaamielinen lehti kuvasti tilaa Rantjaekessä: Siellä on erotettuja rautatieläisiä, joita pantiin lakon aikana tutkintovankiloihin ja istutettiin niissä kuukausia. Siellä tuli elintarpeista kova puute. Sadoissa asunnoissa olivat riisivadit tyhjiä. Rahat olivat loppuneet. Monet näkivät todellista nälkää. Joku virkamies kuvasi virkaselostuksessa tilan vielä synkemmäksi. Avustusta ei annettu aikanaan. Siellä ruuvattiin rautatien kiskot irti. Pikajuna suistui raiteilta. Katkeroituminen on aiheuttanut muutakin pahaa.

Hollantilainen hallinto sensuroi edelleen sanomalehtiä. Kokoukset ovat olleet toisina aikoina kokonaan kiellettyjä, myöhemmin on niitä saanut pitää poliisin valvoessa, joka sekaantuu kohta, jos sattuu jotakin epämieluista.

Ei ole väliä missä muodossa kapitalistinen riisto ja puristus ilmenee. Se on yhtä julkean ankara kaikissa suhteissa.

Lättiläinen taantumus

Seitsemän vuotta sitten oli Lätin kansa itämerenmaakuntalaisen aatelistaantumuksen kuristuksessa. Se nousi kuitenkin tällöin Venäjän kanssa yhdessä, mutta lyhyen ajan jälkeen onnistui vastavallankumous jälleen saamaan Lätissä ylivallan, tällä kertaa kapitalistis-sosialidemokraattien »demokratian» varjolla ja ententen »suojeluksessa.» Vapaasta Lätistä oli tullut taantumuksellinen puskurivaltio Neuvosto-Venäjää vastaan. Lättiläiset politikoitsijat ovat osoittautuneet todella verrattomiksi suurkapitalismin välikappaleiksi. Lätin kansan vapauden esitaistelijat ovat aikoja sitten unohtaneet olleensa kerran vallankumouksellisia. Päinvastoin ovat he omaksuneet entisten kansansortajien perintätavat. Militarismi on korkeassa kurssissa, sotapalvelus kestää 1½ vuotta ja sovellutetaan siinä terrorikuria. Entisen epäinhimillisen pitkän työpäivän sijasta ovat Lätin työläiset nyt saaneet — työttömyyden. Ammatilliset ja poliittiset työväenjärjestöt, jotka todella mielivät taistella luokkansa puolesta, murskataan raa'asti. Poliittiset poliisit toimivat täsmälleen tsaarikauden mallin mukaan tehdäkseen selvän vallankumouksellisista ynnä m. sellaisista. Niinpä vangittiin äskettäin muudan vallankumouksellinen metallityöläinen sillä verukkeella, että häneltä oli tavattu lippu, missä seisoi: Alas hallitus! Lipun oli kätkenyt pidätetyn asuntoon muudan naisvakooja, joka puolestaan tietysti otti valalleen, että oli nähnyt pidätetyn valmistavan sen. Asiaan tietysti kuuluu, että vangittua koetettiin saada kidutuksella »tunnustamaan» yritys, mikä ei kuitenkaan onnistunut. Mutta tapaus on erittäin kuvaava demokratialle suurkapitaalin vasallivaltioissa.

Elävän maailman kuva

Varmaankin on moni nähnyt jossakin kirjassa jäljennöksen saksalaisen taiteilijan von Menzel'in taulusta »Rautavalssipaja.» Jos tarkastatte tuota kuvaa lähemmin, niin näette, miten työmiehet siinä laskevat sulatusuunista kiehuvana laavana olevaa rautaa ja koettavat päätänsä pois kääntämällä ja ruumistansa vääntämällä sietää sitä helvetillistä kuumuutta, joka sulasta raudasta hehkuu kaikkialle ympäristöön. Taampana on vähitellen jäähtyvän raudan muokkauslaitteet, joiden ääressä kuumuus ei ole paljoakaan pienempi. Tuossa kyydittää mies juuri rautaa juoksujalkaa jossakin vasemmalla olevan muokkauslaitteen luokse. Sulatusuunin sivulla aterioitsee pari kolme miestä. Jos voi sanoa aterioimiseksi sitä, että he hikisinä ja huohottavina juoksevat työnsä luota pienen pojan tuomalle korille, ahmaisevat jonkun suupalan sen sisällöstä, ryypäten kylmää kahvia päälle ja rientävät taas juoksujalkaa työnsä ääreen.

Tuossa sulatusuunin sivulla huomattavassa sivunäytelmässä oikeastaan on symbolisoituna se nautinto, joka tulee raatajan osaksi: nääntymykseen saakka väsyttävän raatamisen jälkeen niukka leipäpala ja asunto jossakin kelvottomassa luolassa. Jos suo itsellensä vaikkapa vain kaikkein vaatimattomimmankin ylimääräisen nautinnon tai vain hetkenkin huolettomuuden, niin vuotaa jo heti siitä saatavan nautinnon joukkoon sitä seuraavien entistä suurempien kieltäymysten katkeraa sappea. Raatamisen tulokset joutuvat kapitalistien ja heidän apuriensa omaisuudeksi, jotka niiden välityksellä sitten viettävät naisineen hekumallisia orgioitaan.

Tällainen on, ja on kapitalistisen järjestelmän aikana aina ollut työntekijäin suhde työnsä tuloksiin ja elämännautinnoihin.

Kristinuskon turvaaminen Canadassa

Äskettäin takavarikoivat viranomaiset Montrealissa olevalle neuvostohallituksen kauppalähetystölle saapunutta kirjallisuutta. Nyt on hallitus luovuttanut kaikki takavarikoidut painotuotteet takaisin, lukuunottamatta niitä, joissa arvostellaan ja ivataan kristinuskoa. Hallitus on täten tekeytynyt pyhäksi kristinuopin suojelijaksi.

Mutta millä sitten tämän maan virkavalta kykenee osottamaan, että siitä on kristinuskon turvaajaksi, nimittäin sellaisen uskon, jona se alkuperäisyydessään ja puhtaudessaan tunnetaan. Eikö kristinuskon suojelijan pitäisi itse olla hurskas ja hyvä, oikeudenmukainen ja armollinen kaikessa siinä, missä parannusta tarvitaan. Eikö kristityn pitäisi olla köyhien ystävän ja rikkaitten vihollisen? Eikö kristinuskon palvelijan pitäisi vastustaa kaikkia pahan voimia ihmisten kesken?

Jos puhdas pakana julistautuu kristinuskon ystäväksi ja suojelijaksi, niin saattavat kristinuskossa löytyvät avut saada siitä paljon varmemman ja todellisemman turvan kuin niistä, jotka kaiken aikansa rahanvaihettajain ja öykkärien kanssa temppeleissä kuluttavat.

Marxilaisuus

Ei ole olemassa sellaista kuin marxilainen dogma — vaikkapa narrit, joista on surkean vaikea päästä — pyrkivät mielettömyyksiään keksimään Marxin kontolle. Marxismi ei ole sarja esityksiä tai entellektuaalisia käsityksiä, joita tarjotaan käytettäväksi keinona erottamaan oikeaoppisia lampaita kadotuksen vuohista. Se on keino käsitellä ja luokitella yhteiskunnallisen kokemuksen tosiasioita, menneitä, nykyisiä ja tulevia. Sillä marxilaiselle on tapahtuma yhteiskunnallisten pyrkimysten ilmausta — jotakin, joka on kasvanut jostakin ja josta taas kasvaa jotakin. Ja se on tähän hänen muunnosprosessi-analyysinsä ja kykynsä erottaa selvästi näennäinen todellisesta ja erilaisuudet keksinäisessä yhteydessä olevista asioista, joissa marxilainen osottaa arvonsa.

Eivät luota enää kristittyjen jumalaan

Se kansallisuus- ja rotuviha, joka on vallalla kaikissa kristityissä kansoissa, herättää »pakanakansoissa» vihamielisyyttä ei ainoastaan kristityitä itseään, vaan myös heidän jumalaansa kohtaan. Tokiosta, Japanista, ilmoitetaan, että sen jälkeen kun Yhdysvalloissa on säädetty siirtolaisuuslaki, jolla kaikki keltaiset rodut, niiden mukana myös japanilaiset, suljetaan maasta pois, ovat japanilaiset alkaneet luopua kristittyjen, etupäässä amerikalaisten lähetyssaarnaajien perustamista kirkoista ja seurakunnista. Sanotaan, että Yhdysvaltain siirtolaislaki merkitsi kuoliniskua koko kristitylle kirkolle ja kristilliselle lähetystölle Japanissa, sillä japanilaiset eivät enää luota lähetyssaarnaajiin eikä heidän julistamaan oppiin.

Muistutus sille, jolle se kuuluu

Järjestömme Toimeenpanevan komitean viimeisessä pöytäkirjassa annettiin muistutus lehtemme vastaavalle Neuvosto-Venäjää koskevien uutisten kuin myöskin erään toimituskirjotuksemme suhteen. Asian valaisemiseksi olkoon puolestamme sanottu muutama sana.

Mitä Neuvosto-Venäjää koskeviin uutisiin tulee, niin toimeenpanevan komitean taholta on kiinnitetty allekirjottaneen huomiota lehtemme heinäkuun 12 päivänä julaistuun uutiseen, joka kuuluu seuraavasti:

»Tuhansia ylioppilaita vangittu Venäjällä.

Riika. — Tänne tulleiden tietojen mukaan viime kesäkuun aikana suoritti 28,605 oppilasta tutkinnon Venäjän yliopistoissa ja 12,000 erotettiin. Erotetut ylioppilaat on järjestään vangittu syytettynä vastavallankumouksellisesta toiminnasta. Vangitut on sijotettu erinäisiin vankiloihin ympäri Venäjää.»

Tuon uutisen oli eräs Yhdysvaltain suomalaisen järjestön toimitsija lähettänyt järjestömme toimeenpanevalle komitealle, kieltäen uutisen todenperäisyyden, koska ei sellaista uutista ole Amerikan porvarilehdissä näkynyt, kehottaen samalla toimeenpanevaa komiteaa kiinnittämään huomiotaan lehdessämme julaistuihin uutisiin. Järjestömme toimeenpaneva komitea teki sitten työtä käskettyä ja antoi muistutuksen lehdellemme.

Toimitus ei kuitenkaan katso tuota muistutusta ansainneensa. Vaikka ei yllämainittua uutista olisi näkynytkään Yhdysvaltain porvarilehdissä, ei siinä ilmennyttä asiaa voida kuitenkaan kieltää. Silloin kun kyseessä oleva uutinen lehdessämme julaistiin, oli toimituksellamme päteviä tietoja Venäjän koululaitoksissa toimitetusta puhdistuksesta. Me luimme neuvostohallituksen virallisista lehdistä otettuja lainauksia siitä, mitä Venäjän koululaitoksissa tapahtui. Ja kaikki osottivat valkoisten pesiytymisyrityksiä Venäjän kouluihin. Tämän maan lehdissä julaistu yllä lainattu uutinen piti täydellisesti yhtä yliopistojen ja koululaitosten puhdistamista koskevien luotettavien tietojen kanssa. Me julkaisimme sen. Meillä ei ole mitään syytä yrittää salata neuvostohallituksen taistelua köyhälistön oppilaitosten puhdistamisessa, enempää kuin sen muitakaan taisteluja taantumuksen voimien murskaamiseksi.

Heinäkuun 30 päivän Työväenjärjestöjen Tiedonantajassa polemisoi nimimerkki »Opiskelija» Suomen Sosialidemokraattia vastaan neuvostohallituksen oppilaitoksissa toimitetun puhdistuksen johdosta. Polemiikkinsa yhteydessä lausuu »Opiskelija» myöskin seuraavaa:

Tässä yhteydessä voin selostaa Venäjältä saamaani yksityiskirjettä eräältä sivistystyössä toimivalta toveriltani. Hän kirjeessään kertoo toimitetusta puhdistuksesta ja mainitsee m.m. että se on paljastanut suuren joukon yliopistojen kirjoissa olevia, joita kutsutaan »ikuisiksi ylioppilaiksi.» Ne ovat ent. opiskelijat jotka harjoittamatta mitään varsinaista opiskelua ovat keinottelutarkoituksessa yliopistojen kirjoilla nauttien ylioppilaitten oikeuksia. Opiskelijalla on näet samat oikeudet kuin työläisillä ja valtion palveluskunnalla. Esimerkiksi kun työläinen ja opiskeleva maksaa asunnosta vuokraa 15 kultakopekkaa neliösyleltä saa porvaristoon kuuluva maksaa aina 3—4 kultaruplaan saakka. Lisäksi on vielä huomattavia alennuksia sähköstä, vedestä jne. Nyt kun joka nep-miehen poika on yliopiston kirjoissa niin hän saa nämä opiskelijain oikeudet ja kun nämä »opiskelijat» pitävät nimessäkin huoneustoja niin nepmanni tällä lailla kiertää hänelle kuuluvia maksuja. Tällaista on kertojan mukaan havaittavissa paljon. Eikö puhdistus tällaisiin aineksiin ole oikeudenmukaista? Kysyn nyt vaan, että miksei S. S. »kirjeenvaihtaja» puhu tästä mitään vaikka »asiantuntijan» pitäisi siitä tietää.

Siksi tietysti, ettei hyväksy tällaista porvariston »sortoa».»

Kun vertaa tätä lainausta kyseessä olevaan uutiseen, niin joutuu kysyneeksi missä kohdassa uutisemme oli väärä. Mikä siinä antaa aihetta oikein virallisiin ja vakaviin muistutuksiin järjestömme korkeimman orgaanin taholta? Jos järjestömme toimeenpaneva komitea olisi ollut tietoinen uutiseemme sisältyvistä asioista tai käyttänyt hiukkasen omaa harkintaansa, olisi se vaiennut ja käyttänyt kalliin aikansa ja auktoriteettinsa parempiin tehtäviin. Asioita käsitellessä on parempi käyttää päätänsä kuin hattuansa.

Entäs sitten kirjotuksemme »Trotsky ja Kominternin T. P. Komitea.» Kuten muistamme, tuossa kirjotuksessa käsiteltiin Trotskyn syrjäänjäämistä Kominternin toimeenpanevan komitean valinnassa ja sitten sanottiin:

»Jos Trotskyn syrjäyttämisessä ovat olleet tekijänä Venäjän kommunistipuolueen sisäiset kahnaukset, on äänestyksen tulos valitettava. Trotsky on kommunistien suuntakahakoissa ajanut tervettä kantaa, jolle puolueen yleisessä politiikassa on jouduttu tekemään myönnytyksiä. Hän on taistellut joukkojen oikeuksien ja toimintavapauksien laajentamisen puolesta. Hän on pyrkinyt muuttamaan puolueen toimintaa sisällissodan tilaa kuvastavalta kannalta paremmin normaalioloja vastaavaksi. Hän on puhunut ja vaikuttanut sellaisen kehityksen puolesta, mikä Venäjän vallankumouksellisen työväestön tulevaisuudelle on ehdottomasti tarpeellinen.

Trotsky on kaiken aikaa Venäjän vallankumousaikoina osottautunut vakaumuksen mieheksi. Hänen kirjotuksistaan ja puheistaan, silloinkin kun niitä pidetään tulipalotarkotuksia varten, uhkuu tiedemiehen ja kauasnäköisen toimitsijan henki. Hänen marxilaisuutensa ei ole tehty yksinomaan köyhälistön diktatuuria varten Venäjällä, vaan on se jo aikaisempien aikojen ja pitkien taistelujen tuotetta.

On ainakin tällä kertaa käsittämätöntä minkä vuoksi juuri Trotsky jätettiin syrjään Kommunistisen kansainvälisen toimeenpanevasta komiteasta.»

Toimeenpanevan komitean pöytäkirjassa sanotaan, että tämä kirjotus on kirjotettu »puolueen päätöksiä vastustavassa »äänilajissa» ja moititaan meitä Trotskyn ajaman kannan hyväksymisestä. Kuten jokainen eläväjärkinen lukija huomaa, ei puolueen päätöksillä tässä Trotskyn jutussa ole mitään tekemistä. Trotskyä puoluemiehenä ja neuvostohallituksen sotaministerinä ei ole vielä missään puoluekokouksessa kielletty ylistämästä. Tämän lehden nykyinen vastaava on tutustunut Trotskyn aatteisiin ja teorioihin jo puolitoista vuosikymmentä sitten ja on sen jälkeen pitänyt häntä marxilaisen sosialismin ja luokkataistelun yhtenä etevimpänä tulkkina ja edustajana. Mitä sitten Trotskyn ajamaan kantaan Venäjän kommunistipuolueen suuntataisteluissa tulee, jota yllä lainatussa kirjotuksessamme pidimme silmällä, niin siitä julkaisimme tov. Sirolan kirjotuksen lehtemme viime tammikuun 22 päivän numerossa, jossa sanotaan m.m. seuraavaa:

»Teollisuuden nousu on nyt luonut uuden pohjan puolueen toiminnan laajenemiselle. Kuka sen toteuttaa? Sitä kysymystä käsittelee erikoisesti tov. Trotsky sairasvuoteelta lähettämässään kirjotuksessa. Hän sanoo, että jotkut vanhoillisemmat vastustavat nyt kyseessä olevaa toimenpidettä arvellen, että puolueen jäsenistön tason ja kokemuksen kohotessa asia kyllä järjestyy itsestään. Arvelevat myös, että tällaisilla päätöksillä annetaan aihetta väärinkäsityksille ja herätetään harhoja. Se on väärin. Myös puoluekoneisto, jonka byrokratisoitumisesta on juuri puhetta, on valmis asiaa toteuttamaan — nyt kun Kommunistinen kansainvälinen niin määrää. Mutta, sanoo Trotsky, ei se uudistus käy byrokraatisesti yrittäen. Vain puolueen laajat joukot voivat sen toteuttaa. Nuorison on esiinnyttävä rohkeasti. Sen on uskallettava arvostella, puolustaa käsityksiänsä ja siten päästä eteenpäin. Bolsheviki ei ole pelkkä koneiston kunniallinen jäsen. Hän luo itselleen omintakeisen käsityksen asioista. On itsenäinen, luja persoonallisuus. Ei enemmistö ole aina oikeassa. Joku ja jotkut ne ensin huomaavat mitä on tehtävä. Alkavat taistelun käsityksensä puolesta. Vähemmistönä ollessaan voi alistua organisatorisesti, mutta taistella edelleen, kunnes elämä itse näyttää kuka on ollut oikeassa.

»Puolueemme ei olisi voinut, sanoo Trotsky, täyttää historiallista tehtäväänsä jos se olisi pirstoutunut ryhmiksi. Ei sitä nytkään ole sallittava. Mutta puolue voi välttää tuhoisat ryhmittymisilmiöt vain ohjaamalla työväen demokratiaa kohti. Sillä juuri byrokraattinen aparaatti on ryhmäriidan paras lähde. Tämän toimenpiteen kautta kohoaa puolue vallankumouksellisen yhtenäisyyden ylemmälle asteelle.

Taisteltaessa uuden talouspolitiikan turmiollista vaikutusta vastaan on puolueessa tarpeen vakava muutos. Keskeytymätön elävä yhteys työväenjoukkojen kanssa, arvostelun vapaus ja järjestölliset takeet byrokratisoitumista vastaan takaavat puolueen terveyden. Puolue ei kylläkään ole keskusteluklupi, niinkuin se ei ole virastojen kokoelma. Yhä edelleen jäävät voimaan määräykset puolueen puhdistamisesta, määrävuosiehdoista tärkeisiin puoluetehtäviin, ylemmän puolue-elimen vahvistuksesta sihteerin vaalissa y.m.»

Näin selostetaan Venäjän kommunistipuolueen sisäistä uudistamista tov. Sirolan pitkähkössä kirjotuksessa ja selitetään kuinka tov. Trotsky on toiminut etunenässä epäkohtain hävittämiseksi puoluetoiminnassa. Niinkuin sanoimme, Trotskyn suunnalle tehtiin puolueen virallisissa konferensseissa laajakantoisia myönnytyksiä.

Vapauden toimitus oli viime tammikuussa Trotskyn ajaman kannan kannalla. Meidän vakaumuksemme lyö edelleenkin yhteen näiden suunnitelmien kanssa. Ja iloksemme me olemme havainneet, että Venäjän kommunistipuoluetta on jatkuvasti pyritty uudistamaan ja rakentamaan siihen suuntaan, ettei byrokratismi saisi siinä jalansijaa, vaan että se yhä enemmän kehittyisi suurten työläiskerrosten joukkopuolueeksi. Kun lehtemme viime tammikuussa asettui vakaumuksensa mukaan selittämään tätä kehitystä, ei silloin katsottu olevan aihetta lähteä muistuttelemaan Trotskyn kannan hyväksymisestä. On hyvin asiatonta lähteä tuomitsemaan trotskylaisuutta nyt enään, jolloin se on kumoamattomana todellisuutena Venäjän kommunistipuolueen ja vieläpä itse neuvostohallituksen historiassa. Yhtä nurinkurista on lähteä asettamaan kyseenalaiseksi miestä, jolla on kunnia nauttia Venäjän työtätekevien kansajoukkojen jakamattomasta kannatuksesta ja ihailusta.

Tulkoon lopuksi vakavana ohjeena järjestömme toimeenpanevalle komitealle sanotuksi, että Vapauden nykyinen vastaava näkee toimeenpanevan komitean muistutuksessa enemmän uskovaisuutta ja lapsellista pyhäinhengen palvelusta kuin vapaata järkeä. Jos puolueemme ja järjestömme keskuudessa joskus kysytään miksikä ei se taikka tämä asia ole niin taikka näin, ei pidä heti hapuilla nuijaa kysyjän suun tukkimiseksi. Työväenliike on vapaan ajattelun temppeli ja onneton joka alkaa sen ikkunoita katekismuksen lehdillä peittää. Vanha Liebnecht kirjotti kerran, että hän ei tunnusta työväenliikkeessä muuta auktoriteettia kuin tieteen ja köyhälistön yhteiset edut. Jospa mekin aina jaksaisimme suorittaa luokkataistelutehtäviämme moiset suuret tuomarit silmäimme edessä. Älkäämme yrittäkö tehdä liikkeestämme Dionin savitynnyrikkää, vaan antakaamme orjan mielestä vapautuvan hengen nousta vapaasti uljaaseen kotkanlentoonsa. Vapauden toimitus ei käsitä käyttäneensä edes kaikkea sitä arvosteluoikeutta enempää puolueemme kuin Kolmannenkaan kansainvälisen asioissa mitä sille kuuluu ja sen vuoksi allekirjottanut tuntee toimeenpanevan komitean muistutuksellaan herättäneen tykkänään väärän matkustajan.

Onni Saari.

Ihmisarvojen haaskaus

Ihmiselämää ja ihmistyöllä saatuja arvoja pidetään kultaakin kalliimpana. Ne ovat raskaitten uhrausten ja ponnistusten hinta. Mutta halvaksi joutuvat nämä arvot silloin kun tulee kysymys "niiden valtojen, jotka ovat" pyyteiden ajamisesta.

Niinpä äskeisessä maailmansodassa tuli luotettavien tietojen mukaan noin kymmenen ja puoli miljoonaa parhaassa ijässään surmatuksi. Tämä määrä vastaa noin koko Ranskan kansan työkykyisimmässä ijässä olevaa miesten lukua. Tämä luku on suurempi kuin Suur-Lontoon asukasmäärä; se on suurempi kuin Berliinin ja Pariisin asukasmäärä yhteensä. Jos nämä kaatuneet olisi haudattu yksityishautoihin toistensa viereen, niin olisi siihen tarvittu hautausmaa, joka olisi n. 100 kilometriä.

Tähän tulee lisäksi vielä invalidien suunnaton lukumäärä. Niiden koko maailmaa käsittävä kokonaisluku ei ole vielä täydellisesti laskettu. Yksin Ranskassa löytyy niitä noin 1,900,000, joista enemmän kuin 10 pros. työkyvyttömiä. V:n 1919 loppuun oli esim. ranskalaisia invaliideja, joilta puuttuu käsivarsi, ilmoittautunut 19,700 ja sellaisia, joilta puuttui jalka 24,900. Kun laskemme yhteen vastaavan määrän muiden maiden samassa tilassa olevia invalideja, niin saamme sellaisia, joilta puuttuu käsi, yhteensä 150,000 ja sellaisia, joilta puuttuu jalka 200,000. Mikä surkea kuva: 350,000 asukasta käsittävä suurkaupunki, joidenka asukkaat ovat osaksi kädettömiä ja osaksi jalattomia.

Ranskalaisten lähteiden mukaan löytyy erikoisen vaikeasti haavoittuneita: 3,000, joilta on leikattu 2 tai 3 jäsentä; 20,000, joidenka pääkallo on haavoittunut; 2,000—3,000 sokeaa; 3,000—4,000, joita on vaikeasti haavoitettu kasvoihin. Nämä luvut, kuten edelläolevatkin, eivät kuitenkaan ole täydelliset.

Niiden kokonaisluku, joille annettiin eläkettä, nousi vuoteen 1923 1,835,000 invaliidia, 599,000 leskeä ja orpoa, 871,000 vanhempaa ja isovanhempaa, joilta on ryöstetty sodan takia huoltajansa.

Näemme siis, että yksinomaan Ranskan osalle tulee 1,349,000 kuollutta ja 600,000 invaliidia; kun otaksumme, että vain 30 pros. jatkuvasti pysyisivät invaliideina, niin nousee sodan kautta kadotetun työvoiman määrä 2 miljoonaan, jonka lisäksi on luettava vielä ne, jotka ovat kuolleet tauteihin.

Kun otaksumme, että parhaassa ijässä olevan miehen vuosituotanto nousee 2,000 kultamarkkaan, menettää Ranskan talous täten tuotannossaan vuosittain 4 miljaardia kultamarkkaa, joka vastaa kuudetta osaa tuloista ennen sotaa ja melkein kaksi kertaa sen, mitä vaaditaan reparatsionimaksuina Saksalta.

Kaikille sotaa käyneille maille nousee vuotuinen tappio — laskien samoin edellytyksin kuin edellinenkin — noin 30 miljaardiin kultamarkkaan.

Ihmismenetyksen taloudelliset seuraukset ovat täten siis kestävimpiä ja merkityksellisimpiä kuin välittömät sotakustannukset. Tässä ei ole otettu vielä ensinkään huomioon sitä, mitä tällainen ihmismenetys vaikuttaa syntyväisyyden pienenemiseen. Se tullaan vasta myöhemmin huomaamaan.

Välittömistä sotakulungeista on eri arviointeja. Allaoleva taulukko on valmistettu Findmannin ja Bogartin mukaan.

	Kansallis.-omaisuus (Ennen sotaa miljardeissa doll.)	Kansallis-tulot	Sotakustannukset (Miljooneissa doll.)
Yhdysvallat	200,0	35,0	23,159
Englanti	70,5	11,0	33,421
Ranska	58,5	6,0	31,324
Venäjä	60,0	6,5	26,522
Italia	22,8	4,0	15,636
Belgia	15,0	1,3	1,387
Japani	11,7	1,7	40,000
Saksa	80,5	10,5	46,323
Itävalta-Unkari	40,0	3,8	24,858
Turkki	4,0	0,5	1,802
Bulgaria	4,0	0,5	732
Englannin siirtomaat	—	—	4,198
	567,0	80,8	249,362

Harvey E. Fisk on tehnyt Bankers Trust yhtiölle New Yorkissa toisen laskelman sodan kustannuksista. Sen mukaan käyttivät liittolaismaat ja Yhdysvallat viskaalivuosina 1914—1920 sotatarkoituksiin yhteensä $199,370,000,000. Samalla ajalla käyttivät n. s. keskusvallat sotatarkoituksiin $37,600,000,000. Tämän mukaan käyttivät sotaan osaaottaneet maat sotakustannuksiin edellämainittuina vuosina yhteensä $236,970,000,000. Professori Bogart arvioi, että maailmansodan suoranaiset kulungit nousevat 186,233,637,097 dollariin, mutta Bankers Trust yhtiön tilastot, jotka ovat kerätty myöhempään (1924) ovat luotetuimmat ja yksityiskohtaisemmat osoittavat sodan kustannuksien, lukuunottamatta n. s. normaalisia sotilasmenoja, olevan $208,503,000,000.

Englannin ja sen siirtomaiden sotakustannukset nousevat 66,084,000,000 dollariin. Yhdysvallat käyttivät sodankäyntiin ei vähempää kuin $39,447,000,000, vaikka se vetäytyi syrjään imperialistisesta kamppailusta heti sen jälkeen kun Venäjällä työväestö sai vallan käsiinsä. Italian sotakulunkien arvellaan olevan $21,547,000,000. Belgia käytti sodankäyntiin $2,004,000,000: Japani $2,040,000,000; Portugaali $1,145,000,000; Rumania $1,503,000,000; Serbia $597,000,000 ja Kreikka $560,000,000.

Keskusvalloista oli luonnollisestikin suurimmat kulut Saksalla, nousten $50,330,000,000. Itävalta käytti sodankäyntiin $19,801,000,000; Turkki $2,199,000,000 ja Bulgaria $1,270,000,000.

Saksan valtakunnan suurin omaisuus on sen rautatiet, jonka arvo kaikkine rakennuksineen, vaunuineen, varastoineen asineen, antuntijakomissioni arvioi 25 miljaardiksi.

Sotakustannuksilla olisi siis kyetty koko Saksan rautatiet liikkuvine kalustoineen rakentamaan 40 kertaa.

Jos otaksumme, että rautatiet ovat maailmassa keskimäärin kilometriä kohden maksaisi yhä pal-

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 38:-

Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

jon kuin Saksankin, niin olisi välittömillä sotakustannuksilla voitu rakentaa koko maailman rautatieverkko uudestaan siltoineen, tunneleineen, vetureineen ja vaunuineen.

Välittömät sotakulut ovat nielleet sotaakäyvien maiden koko kolmivuotiset kansallistulot. Jos vielä jatkamme edelleen ylläolevan Ranskaa koskevan laskelman analogiaa, että kaikkien sotaakäyvien maiden tuotanto on laskenut ihmisteurastuksen, sairauden ja raajarikkojen takia kymmenesosasta kuudeskymmenesosaan, niin on itsestään selvä, miksi koko maailma vielä kärsii sotakustannuksista.

Lukuunottamatta näitä välittömiä sotakuluja täytyy ottaa lukuun se hävitys, joka toimeenpantiin sotanäyttämöillä. Näin syntyneiden yksityisomaisuuksien vahingot laskee Bogart seuraavasti: mantereella 30 miljaardiksi dollariksi — 125 miljaardia kultamarkkaa; upotettujen laivojen arvo: 6,8 miljaardia dollaria — 28 miljaardia kultamarkkaa, yhteensä 154 miljaardia kultamarkkaa.

Me voimme siis tehdä seuraavanlaisen yhteenvedon:

1. Kaatuneiden ja haavoittuneiden menetys, joka vaikuttaa jatkuvasti tuotantoon, vuosittain 30 miljaardia kultamarkkaa.

2. Kertakaikkiset menot: a) sotakustannukset 1046 miljaardia kultamarkkaa, b) sotavahingot 154 kultamarkkaa, yhteensä 1200 miljaardia kultamarkkaa.

Senlisäksi on otettava huomioon näiden tappioiden takia syntynyt kansojen enentynyt kuolevaisuus ja syntyväisyyden väheneminen. Tämän lisäksi on laskettava puolueettomien tappiot, jotka Bogart arvioi 1,75 miljaardiksi dollariksi — 7,5 miljaardia kultamarkkaa; edelleen sotakustannuksissa ei esilletuleva tuotantovähennys, jonka Bogart arvioi 45 miljaardiksi dollariksi — 180 miljaardia kultamarkkaa. Täten saamme kertakaikkisen summan, jonka tappion sota aiheutti, 1400 miljaardia kultamarkkaa ja sen lisäksi sodan aiheuttaman, jatkuvan, vuosittain ilmenevän tappion 10 miljaardiksi kultamarkaksi.

Kaivostyöläisten joukkosurmat Amerikassa

Työläisten henki on halpa kapitalistisessa järjestelmässä. Hirveä on se uhrien lukumäärä, minkä työtätekevän luokka vuosittain saa maksaa pääoman voiton alttarille. Kaivosteollisuudessa Amerikassa on hiljattain tapahtunut taas suuria teollisuuden joukkomurhia. Näitten johdosta kirjottaa Ieland Olds Federated Pressissä m. m. seuraavaa:

Sitä halpa-arvoisuutta, jossa työntekijäluokka pitää käyttämäänsä ihmiskoneen elämää, osottaa taaskin painokkaasti se onnettomuus, mikä tapahtui Wheelingin Teräskorporatsioonin kaivoksessa Benwoodissa, jossa 115 West Virginian kaivostyöläistä menetti henkensä. Kaivos oli ei-union työpaikka. Liittovaltioitten kaivosdepartementtikin on suositellut jo sellaisia suojelu- ja varovaisuuslaitteita, jotka ovat täysin mahdollisia käyttää, mutta vain vähemmän kuin tusinan verran maan kaivoksenomistajista ovat niitäkään ottaneet käytäntöön.

Suoranaisena tuloksena siitä on, että Amerikassa tapaturmakuolemain lukumäärä hiilenkaivajain keskuudessa on 3 kertaa niin suuri kuin Suurbritannian hiilenkaivajain keskuudessa, jossa laki määrää suojelustoimenpiteitä. V. 1923 surmautui hiilenkaivajia tapaturmaisesti hiilikaivoksissa kaikkiaan 2,452, ylittäen 30 keskimääräluvun viimeisen 14 vuoden ajalta. Tämä merkitsee, että 1,000 kaivostyöläistä kohti saa surmansa 4.45 kaivostyöläistä. Britannian hiilikaivoksissa vaihtelee vastaava luku 1—1.30 kutakin 1,000 kaivostyöläistä kohti.

Keinot, joilla voidaan estää sellainen räjähdys kuin oli esim. Wheelingin komppanian kaivoksessa, ovat olleet tunnettuja ainakin 12 vuotta ja ovat ne laillа pakotetut käytäntöönotetuiksi kaikissa kaivoksissa kesäk. 30 päivästä asti, 1920. Sen jälkeen ei olekaan tapahtunut yhtään räjähdystä ainoastaan kuivissa ja pölyisissä kaivoksissa. Missä kaasu syttyy palamaan jostakin syystä, voidaan kivipölyllä, jota on sekotettu kauttaaltaan hienoon hiilipölyyn, estää räjähdyksen syntyminen.

Tätä menettelyä suosittelee kaivosdepartementti. Koska sen kustannukset ovat vähän suuremmat kuin vedellä kostuttaminen, joka muuten on osottautunut tehottomaksi, on vain kolme kaivosta Yhdysvalloissa sen ottanut käytäntöön, joka seikka taas puolestaan osottaa sitä, että kaivostyöläisten elämän menetys on seurauksena omistajain rikollisesta huolimattomuudesta.

Toiseen tärkeään suositukseen, joka turvallisuutta varten niinikään on esitetty, on nimenomaan suhtauduttu. Se on n. s. luvallisten räjähdysaineitten käyttäminen hiilen louhinnassa ruudin ja dynamiitin sijasta. Nämä luvalliset räjähdysaineet eivät syty helposti ja ovat niinollen turvallisempia vahinkoräjähdyksiä vastaan. Ne palavat myöskin nopeammin ja pienemmällä liekillä räjähtäessään, vähentäen sitenkin kaasuräjähdyksen vaaraa. Kaivosdepartementin muistiinpanot, jotka koskevat aikaa 1908—1923, osottavat, että 71 kaivosräjähdystä on aiheutunut suoranaisesti mustasta ruudista ja dynamiitista, tappaen 857 kaivostyöläistä ja ruhjoen rujoiksi 173 sekä aiheuttaen suunnattomia omaisuustuhoja.

Tätä luvallista räjähdysainetta on valmistettu Yhdysvalloissa vuodesta 1902 lähtien; luvalliseksi räjähdysaineeksi julistettiin se 1908. Mutta vuoteen 1923 asti vain viides osa kaivoksissa käytetystä räjähdysaineesta on ollut tätä turvallisempaa räjähdysainetta.

Utahin valtiossa on nyt laadittu uusi turvallisuusjärjestelmä, uusiatasiakin lajia ja pakollinen, jonka pitäisi estää suurimmat kaivosonnettomuudet. Mutta tähän toimenpiteeseen ryhdyttiin vasta sen jälkeen kuin yleinen painostus siihen ajoi — sen jälkeen kuin 17 kaivostyöläistä surmattiin viime maaliskuun 8 päivänä Castlegaten kaivoksessa, joka kuuluu Utah Fuel Co:lle.

Tutkijat osottivat, että syy oli komppanian. Komppanian herrain oli pakko hyväksyä lausunto ja ilmoittaa, että suurin osa esitetyistä turvallisuusohjeista oli otettu käytäntöön. Liian myöhään, voidaan sanoa, pelastamaan enää niitä 171 kaivostyöläistä perheilleen.

Tämä uusi turvallisuusjärjestelmä, jonka Utahin teollisuuskomissioni laati ja jonka kaivosparoonit olivat pakotetut hyväksymään, määrää seuraavaa: (1) Vain luvallista räjähdysainetta saa käyttää valtion hiilikaivoksissa ja vain 1 ja puoli paunaa jokaista ampumareikää kohti. (2) Panokset tulee laukaista vain sähköllä jokaisessa tapauksessa, paitsi kaivoksien ulkopuolella. (3) Vain tarkistettuja ja hyväksyttyjä sähkölyhtyjä saadaan kaivoksissa käyttää. (4) Kivipölyä on levitettävä kaikkiin kaivoksen päätunneleihin, "slopeihin" ja ilma-aukkoihin, ja milloin tahansa tutkimus osottaa, että kivipölyä on hiilipölyn seassa vähemmän kuin 50 osaa sataa kohti, on välttämätöntä, on kysymyksessä oleva ala aidattava tai sitten kaivos suljettava siksi kuin riittävä määrä kivipölyä lisätään turvallisen työn jatkamiseksi. (5) Kivipölyvallit tulee asettaa jokaiseen työpaikkaan tai tasanteelle estämään jossakin kohdassa alkaneitten räjähdyksien leviämistä kaivoksen toisiin osiin. (6) Hiilenpölyä aiheuttavat kaivoskoneet tulee valella vedellä. (7) Kaikkialla on päivittäin raportoitava ilmoitettava kaasun tarkastuksesta. (8) Kaivokset tulee sulkea kaasukeskuksien poistamisen aikana. (9) Työpaikat, joista työt ovat lopetetut, tulee puhdistaa.

Tämä turvallisuusjärjestelmä, sanoo Leland Olds, joka poistaa edes suurimmat onnettomuuksien aiheet, tulisi saattaa voimaan kaikkialla maassa.

Vanhan sosialistin viimeinen puhe

Ei ole vielä pitkä aika siitä kun koko Suomen valveutunut työväestö ja me täällä kaukaisella mantereella jouduimme surun valtaan Suomen työväenliikkeen esitaistelijan tov. Yrjö Mäkelinin ennenaikaisen kuoleman johdosta. Mäkelin oli suuri opettaja ja taistelija, "ritari pelvoton ja moitteeton", jonkalaisia vain harvoin löytyy. Kevättalvella vuonna 1912 julkaisi tov. Mäkelin kirjotuksen, jossa hän loistavalla nerollaan terottaa lukijoilleen työväenliikkeen korkeita tarkotusperiä ja jonka kirjotuksen tov. Mäkelin on jättänyt ikäänkuin testamentiksi niille työväenjoukoille, joiden valistamisen ja vapauttamisen puolesta tov. Mäkelin on elämänsä parhaimmat ponnistelut tehnyt. Tuossa kirjotuksessa, jonka nimenä on "Vanhan sosialistin viimeinen puhe", on mitä suuriarvoisinta opetusta ja luokkataistelun filosofiaa meidän työväenliikkeemme jokapäiväisissä toiminnoissa. Kyseessä oleva kirjoitus on kokonaisuudessaan seuraava:

Sosialisti oli tullut vanhaksi. Hänen silmäinsä ennen niin kirkas väri oli hämärtynyt, vartalo, ennen niin suora ja ryhdikäs, oli käynyt kumaraksi, ja hänen hapsensa, mitkä ennen olivat olleet tuuheat ja tummat, nyt ohimoilla riippuivat harmaina ja harvenneina.

Elämän ilta silminnähtävästi lähestyi vaan ei sosialisti sitä kammoksunut. Päinvastoin sen tulo tuntui hänestä ikäänkuin hyvinansaitulta ja oikeaan aikaan suoritettavalta palkinnolta pitkän ja kunnollisesti käytetyn työpäivän jälkeen.

Ennen elämästä eroamistaan, minkä sosialisti tiesi pian tapahtuvan, tahtoi hän puhua lapsilleen, joiden luonnonlain mukaan oli jatkettava maailman asumista siitä, mihin isä lopettaisi. Hän kutsui siis heidät luoksensa ja puhui heille seuraavat opetuksensa:

Lapseni, te verevät ja nuoret, tietäkää, että minun aikani on täytetty ja että minun hetkeni on tullut.

Minä poistun elävitten joukosta, ja sen johdosta minun vastustajani, siis koko köyhälistön vastustajat, luulevat, että minun paikkani luokkataisteluarmeijan riveissä jäisi tyhjäksi.

Tämä jälkimäinen ei saa kuitenkaan tapahtua, köyhälistön luokkataisteluriveihin ei saa jäädä aukkoa, ja sentähden tulee teidän täyttää se tila, mikä minulla on näissä riveissä ollut.

Ja teidän täytyy se täyttää vähintään yhtä hyvin, kuin minä olen sen täyttänyt. Teidän toimintanne täytyy muodostua vastustajillekin ymmärrettäväksi todistukseksi siitä, että yhden poistuminen riveistämme merkitsee itse asiassa vain mikä häneltä jäi keskeneräiseksi.

Mutta että te tämän töillänne todella todistaa voisitte, täytyy teidän omata korkea totuudenhenki, sillä ilman totuudenhenkeä ei mikään ihmistoiminta voi muodostua suuria ja pysyväisiä tuloksia tuottavaksi.

Teidän täytyy omata korkeat siveelliset periaatteet, ja niiden ääriviivat tahdon minä painaa teidän sisimpäänne, sillä pitkän ja kokemusrikkaan elämäni perusteella on minulla oikeasta ja väärästä selvä käsitys.

Tahdon siis sanella teille testamenttini, en siitä, miten te jakaisitte minun jälkeenjäävän vähän omaisuuden, vaan siitä, miten te käyttäisitte yhteiseksi hyväksi niitä kokemuksia, joihin minä olen tullut.

Siis ennenkaikkea, lapseni, olkaa rohkeita ja uhrautuvaisia, älköönkä pelko henkilökohtaisista seuraamuksista estäkö teitä tekemästä sitä, minkä kulloinkin pidätte oikeana ja köyhälistön parasta edistävänä.

Ottakaa aina lukuun se tosiasia, että kaikki taistelut vaativat uhrinsa, ja että suurinta taistelua, luokkataistelua, voidaan kaikkein vähimmän uhreitta käydä. Milloin siis uhrautumisen arpa jollekin teistä lankee, älköön se häntä surua tuottavana yllätyksenä kohdatko.

Olkaa tovereitanne kohtaan ehdottoman rehellisiä, mutta satakin kertaa tarkemmin noudattakaa rehellisyyden sääntöjä vastustajiimme nähden, etteivät he pääsisi vielä nukkuville työläisille sanomaan: katsokaa, sosialistit ovat hyljänneet moraalin.

Älkää kiihottako joukkoja vihaamaan yksityisiä yläluokan jäseniä, sillä siinä tapauksessa saattaisi käydä siten, että joukot unohtaisivat rynnätä järjestelmää vastaan, josta aiheutuu yksilöitten joko suurempi tai vähempi huonous ja joka on työväenluokan orjuuden ainoa asiallinen tekijä.

Yläluokkalaisroistojakin tuomitessamme tulee teidän aina muistaa sanoa, että heidän huonot ominaisuutensa ovat järjestelmän kehittämiä, ja että nämä roistot olisivat voineet toisellaisen yhteiskuntajärjestyksen vallitessa olla kenties mitä parhaimpia ihmisiä.

Kunnioittakaa lain-alaisuuden periaatetta sillä sosialistinen yhteiskunta tulee rakentumaan tinkimättömän lainalaisuuden pohjalle.

Ja kunnioittakaa kaikkia lakejakin aina niin kauan, kuin ne osoittautuvat elinvoimaisiksi, sillä suurinpiirtein katsottuna sisältyy kunkin ajan lakeihin lähipitäin juuri se "oikeus", mikä vastaa taloudellisen kehityksen samanaikuisia saavutuksia. Mutta työskennelkää samalla kaikella mahdollisella tarmokkuudella lakien muuttamiseksi alaluokalle edullisempaan muotoon, sillä yläluokka tulee kyllä pitämään aina aivan liiankin hyvää huolta siitä, ettei lainlaadinta pääse edes taloudellisen kehityksen tasalle, puhumattakaan siitä, että se pääsisi sen edelle missään suhteessa.

Yleensä teidän tulee käyttää luokkataistelussa vain rauhallisiksi katsottavia keinoja, sillä kieltämätön totuus on, että niiden avulla on tähän asti saavutettu suurimmat voitot ja saavutetaan vastakin.

Tämä sääntö älköön merkitkö teille kuitenkaan sitä, että teidän tulisi kieltää tosiasiat. Erinäisissä tilanteissa käy nim. välttämättömäksi, että kansan on joka tapauksessa hankittava oikeutensa, ja silloin kun se ei ole estettävissä, tulee sosialistien olla tuonkintapaisen voiman etunenässä ja johtaa sitä.

Teidän tulee aina kaikissa toimissanne yhtä paljo hillitä kuin kiihoittaakin. Kiihoittakaa pontevasti, mutta hillitkää vielä pontevammin. Hyvää sosialistista taistelijaa ohjaa kaikissa hänen toimissaan suuri edesvastuuntunne.

Ei mikään ole sen alhaisempaa, kuin joukkojen epärehellinen liehakoiminen, johon, sen pahempi, niin moni johtavaan asemaan pyrkivä toveri itsensä vikapääksi tekee.

Puolueessamme vallitkoon joukkojen tahto. Mutta yksilö ei ole velvollinen tekemään tuon tahdonmukaisia tekoja, jos hän on vakuutettu siitä, että annettujen toimintaohjeiden noudattaminen tuottaa huonoja seurauksia köyhälistön asialle. Sellaisissa tapauksissa vetäytyköön yksilö syrjään siinä asiassa ja olkoon hänellä oikeus ilmaista vastalauseensa niin kuuluvasti kuin mahdollista.

Älkää yrittäkö tehdä sosialismista uskontoa, sillä uskonnot ovat vain yksinkertaisia varten, ja sosialistit eivät saa olla heidän kaltaisiansa.

Kavahtakaa ehdotonta oikeaoppisuutta, sillä ne, jotka siitä ääntä pitävät, pyrkivät hierarkiaan, siis siihen, että saataisiin syntymään erityinen synninpäästö-oikeuksilla varustettu kopla, joukkoja hengellisesti hallitseva pappien ammattikunta.

Marxin lempilause oli: kulje omia teitäsi ja anna ihmisten puhua. — Se olkoon myös teidän lempilauseenne, edellyttäen, että omaatte lahjomattoman totuuden hengen.

Kun joudutte riitaan tovereittenne kanssa jostakin periaatteelliseksi katsottavasta kysymyksestä, tulee teidän kohdella heidän persooniansa tavallistakin suuremmalla kunnioituksella, sillä mahdollisesti noudattamanne epäkunnioitus likaisi tavallaan sen asiankin, jota te olette ajamaan ryhtyneet.

Epäkunnioitus toisinajattelevia kohtaan on vain halpamielisten ihmisten taisteluase, ja sosialistit eivät saa olla halpamielisiä.

Jos huomaatte olleenne väärässä jossakin asiassa, olkoon teillä kylliksi rohkeutta erehdyksenne tunnustamiseen, kuin myöskin sen toteamiseen, että vastustajat ovat olleet oikeassa. Väärin ajattelee se, joka on siinä käsityksessä, että tällainen teko heikentäisi hänen henkilöllistä itsenäisyyttään ja alentaisi hänen arvoaan tovereitten silmissä.

Älkää koskaan olko "jyrkempiä" kuin tarpeellista on, älkääkä missään tapauksessa koettako näyttää "jyrkemmiltä" kuin todellisuudessa olette, sillä sellainen höyhenten pöyhisteleminen on pyhitetty vain sisäisesti heikkojen ihmisten erikoisoikeudeksi.

Kun järki teille sanoo, että jossakin asiassa on peräydyttävä — sellaistahan sattuu usein — niin älkää silloin koettako suorittaa peräytymisretkeänne "jyrkkyyden" esiripun takana, vaan tunnustakaa tosiasiat avoimesti, niitä vähääkään kaunistelematta.

Jos porvarillisilla sattuu johonkin sivuseikkaan nähden olemaan sama kanta, kuin minkä tekin pidätte oikeana sillä hetkellä ja siinä asiassa, niin älkää suinkaan ryhtykö tekemällä tekemään "sosialistista kantaa" sillä sellainen menettely tietäisi mitä suurinta joukkojen halveksumista.

Muistakaa, että sosialismi seisoo vankkojen tosiasiain pohjalla. Siitä johtuu, että diplomaatian harjoittamisen yrittäminen puolueen keskuudessa on rikos sosialistisia periaatteita vastaan, ja että se tulee aina, joko sitten varemmin tai myöhemmin, synnyttämään rankaisevan vastavaikutuksen.

Sosialistinen liike rakentuu taloudellisen kehityksen varaan. Sikäli kuin taloudellinen kehitys edistyy, sikäli edistyy sosialismikin. Siis tämän kehityksen tulee olla sosialistisen toiminnan johtotähtenä, joten pikkuporvarillinen maailmankatsomus olkoon sosialisteille joka suhteessa vieras siinä merkityksessä, ettei se saa vaikuttaa heidän työskentelyynsä.

— — — —

Kun vanha sosialisti oli näitä puhunut, tuli tuoni ja otti hänet. Mutta hänen lapsensa lähtivät luokkataisteluun, pitäen kukin mielessään ne opetukset, mitkä he isältään saaneet olivat. Ja heidän työskentelynsä muodostui joka suhteessa niin hedelmälliseksi, kuin olisi sen yllä jokin erityinen siunaus levännyt.

Kansainvälinen kieli

Kysymys kansainvälisen kielen välttämättömyydestä on jo ollut kohta parikymmentä vuotta julkisen keskustelun alaisena koko laajassa maailmassa. Alkuaikoina, heti sen jälkeen kun professori Zamenhoff oli antanut maailmalle keksimänsä kielen, tuntui siltä kuin Esperanto tulisi täksi kansainväliseksi kieleksi. Mutta myöhemmin rupesi Ido kieli kilpailemaan Espanranton kanssa ja tänäpäivänä näyttää hyvin epävarmalta kumpiko näistä kielistä tulee hallitsevammaksi. On ääretöntä ihmistarmon haaskaamista ryhtyä opettelemaan jotain kansainvälistä apukieltä, jos tuo kieli sitten ei tulekaan käytäntöön. Niin on jo kerran tapahtunutkin. Ennenkuin Esperanto tuli yleisesti tunnustetuksi oli Volapuk kieli saanut melkoisen joukon kannattajia ja opistelijoita. Kun Esperanto sitten ilmestyi ja sai entiseen kieleen nähden suuremmoista kannatusta, niin olivat Volapuk menneet hukkaan, sillä Esperanto tunnustettiin paljon edullisemmaksi kansainväliseksi kieleksi kuin Volapuk. Nyt näyttää Esperantoa vähin erin kohtaavan sama kohtalo, minkä se valmisti Volapuk'ille.

Kun työläispiireissäkin siellä täällä harrastetaan joko Esperannon tai Idon oppimista, niin olisi mielestämme erittäin tärkeätä että kansainvälisen kielen suhteen päästäisiin varmuuteen. Muussa tapauksessa tulee jommankumman tai kummankin kansainvälisen kielen oppimisessa käytetty työläisten jo muutenkin liian vähät lomahetket turhaan kulutetuksi. Kansainvälisen apukielen suhteen on lausuttu paljon epäillyksiä sen menestymisen mahdollisuudesta. Yksi tärkeimpiä esteitä on kussakin maassa vallitseva kansallinen kieliylpeys, joka ei sallisi muitten kielien päästä huomattuun asemaan. Mutta tästä huolimatta on varsinkin sodan jälkeen tämän tästä ilmaistu mielipiteitä että englanninkieli tulisi ottamaan tämän kansainvälisen kielen paikan. Radiopuhelimen tultua viime vuosina käytäntöön melkoisen suuressa määrässä ja juuri valtavammin englanninkielisissä maissa on se antanut aihetta käsitykseen että englanninkieli olisi se valittu kansainvälinen kieli. Ja eikä hullumpi kieli olisikaan, onhan sillä äärettömän suuri sanavarasto ja puhutaanhan sitä maailman joka puolella.

Oli asianlaita nyt miten tahansa, niin on työläisten tarkoin harkittava ennenkuin he ryhtyvät opettelemaan joitain näistä kansainvälisistä kielistä, koska siitä voi koitua ääretöntä energian tuhlausta, sillä ei ole lainkaan varmaa, että jompi kumpi näistä nykyään tunnustetuista apukielistä tulisi yleiseen käytäntöön, niin suuressa mitassa että siitä olisi merkittävää hyötyä. Nykyisten kielien oppiminen sensijaan on paljon hyödyllisempää, ainakin vielä nykypäivinä.

Ikäänkuin itsestään herää kysymys eikö luokkatietoisten työläisten kansainvälinen järjestö voisi tästä asiasta sanoa painavaa ja ratkaisevaa sanaansa, sillä sen auktoriteetilla voitaisiin poistaa työläisiltäkin paljon turhaa vaivaa ja hommaa. Asia on kyllä ollut käsiteltävänä Komintern'issa mutta se ei ole vielä tehnyt asiasta ratkaisevaa päätöstä. Kun siitä on jo kulunut yli kaksi vuotta, jolloin tämä asia pantiin vireille Komintern'issä, niin olisi syytä toivoa että tässä mielestämme melko tärkeässä asiassa saataisiin päätös aikaan. Tuo päätös tulisi äärettömän paljon säästämään turhia vaivoja ja ponnistuksia ja edistäisi se myöskin valittuun asemaan joutuneen kielen nousemista siihen tarkoitettuun tehtävään.

Hartain toivomme on siis että Komintern tekisi tästä asiasta selvän päätöksen, vaikkakaan tämä ei ole erittäin suurimerkityksellinen nykypäiväin taistelukysymys. — H. S.

Creighton uutisia

Ensi lauantaina esitetään haalillamme kaunis ja mielenkiintoinen kappale "Murtovaaralaiset". Kappale on kolmessa näytöksessä ja pitää se katsojan mielen heti ensi lauseista vireessä ja panee ajattelemaan, että mitähän lopuksi seuraa. Eikä silti tarvitse olla koko aikaa surumielisenä, ei, kyllä sitä saa nauraakin aina välillä, että se kerraksi riittää. Kaikki siis haalille ensi lauantaina, tiketitkään ei ole kuin 35c etukäteen ja ovella 45c. Lopuksi vielä tanssitaan. Huomautan vielä lopuksi, että kappale alkaa tällä kertaa kello 8 illalla.

Pohjalaisia, tämä Arvi Järviluoman suuremmoinen kuvaus pohjalaisten elämästä on ollut harjoitusten alla jo hetken aikaa ja tulee se esitettäväksi osastomme syysjuhlissa 14 päivä syyskuuta.

"Ontuva Leena ja Vinosilmä Viku" esitetään toistamiseen syysk. 6 päivä. Silloin saavat sen nähdä ne, jotka sitä ei vielä ole nähneet ja toistaa ne, jotka haluavat sen nähdä toisen kerran.— Juhani.

Port Arthurin uutisia

Kaupungin keskuskomitea keskusteli viime kokouksessaan monesta eri tärkeästä asiasta. Kaikkein suuremman työn antoi puolueen puhujan Kavanaghin puhetilaisuuksien järjestely, joka oli saapunut paikkakunnalle ja viipyy viikon ajan. Englanninkielisten toiminta onkin ollut koko laimeaa näillä ympäristöillä, joten olisi toivottavaa että se vähän nyt vilkastuisi täällä ja samaten toisilla paikkakunnilla. Samoin käsitteli keskuskomitea missä saisi tilaisuuden esittää niitä filmejä, joita on otettu Neuvosto-Venäjältä, sillä oli saapunut ilmoitus, että me oltaisiin tilaisuudessa saamaan niitä tänne ensikuun kuluessa. Silloin kuin ilmoitetaan että kuvat ovat näytteellä niin jokainen katsomaan. Vielä oli kokouksella yhtä ja toista muuta asiaa. Lopuksi puolueen organiseeraaja selosteli yleisesti puolueen toimintaa.

Sotavastaista juhlaa vietettiin myös täällä molemmissa kaupungeissa osastojen talolla ja onnistuivat hyvästi. Williamin puolella oli ukrainialaiset järjestäneet suurimman osan ohjelmasta, joka oli mitä parhainta etenkin veti yleisön huomion lasten orkesteri, joka soitti useita kappaleita, puheita pidettiin englannin ja ukrainiankielillä, suomenkielellä ei pidetty puhetta sillä suomalaisia oli vähempi tilaisuudessa. Port Arthurin osaston talolla samoin oli puheita suomen, englannin ja ukrainiankielillä, sitten oli vielä ohjelmassa soittoa, laulua, runoja ja kertomus. Iltamat antoivat hyvän vaikutuksen iltamissa olijoihin.

Ukkosmyrskyn, joka oli paikkakunnalla viime torstain iltapäivällä, ilmoitetaan tehneen enempi tuhoja kuin moneen vuoteen on myrsky tehnyt. Palokunta oli saanut useamman eri kutsun, jonne ilmoitettiin ukkosen iskeneen. Ilma ei tuntunut olevan mikään erityisen ankara että olisi luullut sen niin paljoa tekevän vahinkoa, mutta kuitenkin oli ollut vahinkojen luku suuri.

"Me emme mene naimisiin" on sen kappaleen nimi, joka tullaan esittämään ensi lauantaina osaston talolla ja sitten lopuksi tanssia hilkutellaan oikein sievästi parisen tuntia, sillä kappale on siksi lyhkänen. Kapakka laulajatar, joka ilmoitettiin näyteltäväksi elokuun 9 päivä oli pakko siirtää sairauden ja kahden henkilön paikkakunnalta pois muuton takia, mutta vaikka se silloin siirrettiin niin sen puolesta se näytellään nyt Työnpäivänä eli 1 päivänä syyskuuta, joten jokainen voi silloin ottaa varman asennon kävelläkseen sinä iltana osaston talolle.

Sirkus, joka oli juuri paikkakunnallamme toista viikkoa sai suuren katsojakunnan osakseen, vaikka aika on hyvin huono, niin siitä huolimatta näkyi joukoilla olevan rahaa tällaisen humpuukin katsomiseen, sillä mitään muuta ei ollut viime sirkuksessa kuin humpuukia, suoranaisesti kaikki mitä tarjottiin yleisön nähtäväksi oli, muutamaa pariа ohjelmanumeroa lukuunottamatta humpuukia. Jos olisi kysymys muutamien pennien uhraus puoluetarkoitukseen, on se jokaiselle paljon vaikeampaa kuin tällaisen humpuukin avustamiseen. Kaupungin liikemiehet ainoastaan kuuluu lopputuloksena valittavan, että kenelläkään ei ole nykyään rahaa, että voisi laskujaan maksaa, sillä sirkus on vienyt rahat. — J.

Eri paikkakunnilta

KIVIKOSKI, ONT.

Täällä Kivikoskella on nykyään osaston toiminta hiljaista. Luultavasti vaikuttanee kesäkiirreet sen, etteivät kaikki jouda edes kokouksiinkaan saapumaan.

Osaston työkokous pidettiin tämän kuun kolmantena päivänä, jossa tuli ilmi että kaksi edellisen kuukauden kokousta oli jäänyt pitämättä osanottajien vähyyden tähden. Tämä kyllä näyttää siltä, että kehityksen pyörä olisi menossa taaksepäin, mutta se on kuitenkin varma, että vallankumouksen kehitys rientää eteenpäin, huolimatta siitä vaikka me täällä nukuttaisiinkin. Ja kylläkai ne täälläkin heräävät kun vähän ovat levähtäneet.

Järjestön sihteerille. Mikähän ihme siinä on kun Järjestön sihteeri lähettää osaston kirjeet sellaiselle henkilölle, joka ei ole edes osaston jäsen. Meillä on ollut jo puolitoista vuotta toinen osote-ilmoitus Vapaus-lehdessä, jolla osotteella kirjeet on lähetettävä. Olkoon tässä nyt sanottuna että ne on lähetettävä osotteella: W. Hoxell, Kivikoski, Ontario. Minut velvoitettiin jo viime talvena huomauttamaan tästä Kivikosken uutisissa, jonka teinkin mutta tuloksitta. Näyttää siltä että Järjestön sihteerille ei tule ollenkaan Vapaus-lehteä, josta voisi katsoa osoteilmoitukset.

Tämän kuun 23 päivänä tullaan täällä pitämään hauskat ohjelmailtamat, joissa esitetään kuvaelma, näytöskappale y. m. Nämä iltamat tulevat olemaan vuosijuhlan tilalla, joka on muistelmana siitä, että silloin tulee kuluneeksi 13 vuotta siitä kun tämä osasto perustettiin. Tämän osaston toimintakautena on ollut myötä ja vastoinkäymisiä. Nuorisolle on sen toiminta ollut hyvin innostavanaa ja hauskaa, jonkalaista toivon sen edelleenkin tulevan olemaan. Toveritervehdyksin

Raportteri.

VERITYÖ KÄKISALMESSA

Käkisalmen Suotniemen kylässä Matti Roinisen taloon tunkeutui kolme juovuksissa olevaa miestä, ryhtyen pahoinpitelemään Roinista ja hänen poikaansa, ampuen m.m. heitä kohti monta laukausta ja kolhien heitä pistoolinperillä. Silloin Oskari Roininen ampui ent. talollisen poikaa Eino Kurkelaa niin, että tämä kohta sen jälkeen kuoli. Toinen laukaus sattui työmies Heikki Häsäseen. Häsästä hoidetaan Käkisalmen kunnallissairaalassa ja on hänen tilansa hyvin arveluttava. Kolmas metelöitsijöistä, työmies Aug. Jääskeläinen menetti tässä kahakassa kaksi sormeaan. — Tutkimuksessa ilmeni, että ampuminen oli tapahtunut itsepuolustuksessa.

Hajaantumistila I. W. W. liitossa

Kolme I. W. W. liiton jäsentä, Harrison George, Mike Novak ja H. R. Richards kirjoittavat I. W. W. liitossa käynnissä olevasta riidasta m.m. seuraavaa:

I. W. W. liitossa on kehittymässä vakava sisäinen riita. Ei ole epäilystäkään siitä etteikö tästä riidasta aiheudu hajaannus ellei liiton jäsenistö ryhdy sitä tositeoilla estämään. Ne toimeenpanevan komitean jäsenet, jotka liiton johdossa oleva ryhmä tilapäisesti eroitti liiton jäsenyydestä ja jäsenistökomitea ajoi pois liiton pääkortteerista, ovat ei ainoastaan perustaneet kilpailevan pääkortteerin, vaan ovat kääntyneet porvarillisen oikeuslaitoksen puoleen, vaatien sen antamaan estetuomion, jolla liiton varat ja omaisuus luovutettaisi eroitetulle ryhmälle.

Mitä teknillisiä pointeja estetuomion vaatijoilla lieneekään, ottaen huomioon sen seikan että liiton virkailijat parhaillaan valmistavat äänestyslippuja ylimääräiseen konventsioonin kokoonkutsumiseksi, tarkoituksella ratkaista tämä riita sitä tietä, ei kukaan luokkataistelulle rehellinen liiton jäsen voi tällaista toimenpidettä kannattaa olkoonpa hän sitten liiton nykyisen johdon kanssa muissa kysymyksissä miten erimieltä tahansa.

Jokainen työläinen jolle työtätekevän luokan yhtenäisyys ja työväen järjestöjen menestys on sydämenasianaan katselee suurella huolella sitä hajoitustyötä mikä I. W. W. liitossa on alettu. Ja ellei liiton jäsenistö toimi ja toimi pikaisesti, voi käydä niin että hajoittavat aikeissaan onnistuvat. Kehoitamme liiton jäseniä kaikkialla vaatimaan ylimääräistä konventsioonia ratkaisemaan tätä riitaa ja siten estämään hajaannuksen järjestössä. Kaikki viralliset vitkastelut konventsioonin koollekutsumiseksi ovat jätettävä syrjään, jäsenistön on edustajiensa kautta koonnuttava sanomaan sanansa ja valittava sellainen virkakunta, joka ainakin siinä määrässä tyydyttää riitapuolia että hajaannus saadaan estettyä. Muuta keinoa asian ratkaisemiseksi emme tällä hetkellä näe.

Mutta älköön kukaan uskoko että ne erimielisyydet mitä liitossa on ollut käynnissä ja joiden huippukohtana ovat nämä eroittelemiset ja estetuomiot, ratkaistaan sillä että eroitetaan toimestaan joku tai jotakin liiton virkailijoita. Syyt ovat syvemmällä. Ellei jäsenistö heti saa konventsioonin kautta ratkaista asiaa, konventsioonin jossa myöskin periaatteelliset kysymykset voidaan perinpohjin keskustella, ei hajaannus joka nyt jo on alulla tulee jakamaan koko liiton kaikkine alaosastoineen kahtia. Nyt jo on tämä rettelö aiheuttanut liiton toiminnassa vakavaa häiriötä.

Tämä riita, niin tuhoisa kuin se liitolle onkin, on vain tulos niistä periaatteellisista erimielisyyksistä mitkä I. W. W. liittoa ovat jo vuosikausia jäytäneet. Ellemme me tunnusta tätä tosiasiaa emme me myöskään pysty ratkaisemaan tätä kysymystä liiton kokonaisedun kannalta emmekä voi tällaisia ikävyyksiä välttää tulevaisuudessa. Tältä kannalta katsoen onkin välttämätöntä tarkistaa liiton menettelytapoja viimeisiltä vuosilta.

Itsepuolustuksen nimessä on I. W. W. liitossa viime vuosina päässyt pesimään Tolstoilainen taisteluhaluttomuus, jonkinlainen «rauhan» politiikka, jota liiton johtajiston taholta on jäsenistölle teroitettu aivan yhtä suurella hartaudella kuin poroporvarit ovat saarnanneet «kansanvaltaa» ja muista samantapaisista «hyveistä». Nykyinen liiton johto ei ole suinkaan viaton tässä suhteessa. Doyle on jatkanut tätä turmiollista propagandaa ja seurauksena siitä on ollut se, että se taistelutarmo, josta I. W. W. liitto on tullut tunnetuksi Amerikan työväenliikkeessä, on hyvässä määrässä lamaantunut. Mutta siitä huolimatta jokaisen luokkataistelulle rehellisen työläisen täytyy vastustaa kaikkia sellaisia toimenpiteitä, jotka tähtäävät työväenjärjestöjen voimien heikentämistä ja siltä kannalta katsoen mekin vastustamme kaikkia hajoitustoimenpiteitä I. W. W. liitossa.

Toinen turmiota tuottava ja I. W. W. liiton taistelukykyä heikentävä propaganda on ollut se, jota muutamien liiton johtavien ainesten taholta on ylläpidetty, että liiton tulee kohdistaa kaiken taistelukykynsä ja tarmonsa työläisten tämänpäiväisien olojen parantamiseksi ja sitten kun kapitalistinen järjestelmä on jonkun ihmeen kautta kukistunut voivat työläiset ryhtyä ajattelemaan tuotanto- ja jakolaitoksien käsiinsä ottamista. Tällainen propaganda ei itse asiassa ole mitään vallankumouksellista unionismia vaan puhtaasti ammattiunionistista oppia. Nämä propagandistit unhoittavat sen seikan, että järjestömme jäsenistö on osa työväenluokasta ja työväenluokan tehtävänä on ei ainoastaan parantaa tämänpäiväisiä olosuhteitaan vaan myöskin ja vielä suuremmalla syyllä, taistella riistojärjestelmän kukistamiseksi. Opettaa liiton jäsenistölle että sillä ei olekkaan muita velvollisuuksia kuin taistella tämänpäiväisten pikkuparannuksien puolesta, ei ole mitään muuta kuin vallankumouksellisen taistelun kieltämistä. Ja tämä on johtanut siihenkin ikävään ilmiöön, että I. W. W. liitto ei ole ryhtynyt minkäänlaiseen kanssakäymiseen muiden maiden vallankumouksellisten järjestöjen kanssa, vaan on aivan samalla tavalla kuin A. F. of L. liittokin pysytellyt omassa karsinassaan, käsittämättä sitä seikkaa että työväestön täytyy järjestäytyä kansainvälisesti aivan yhdellälailla kuin kansallisestikkin, jos se mielii täyttää historiallisen tehtävänsä.

Tässä on I. W. W. liiton edellisten ja nykyisten johtajien taholta menty niinkin pitkälle että on eroitettu liitosta työläisiä vain sen vuoksi että ovat uskaltaneet esittää ja agiteerata I. W. W. liiton liittämisestä Punaiseen Taloudelliseen Kansainväliseen. On selvää että liitto ei olisi muuta kuin hyötynyt tällaisesta yhtymisestä ainakin siten, että se olisi sen kautta saanut muiden maiden työläisten kokemuksia, jotka jokaiselle vallankumoukselliselle työväenjärjestölle ovat taistelussa kapitalismia vastaan arvaamattomasta merkityksestä.

Kummallista kylläkin I. W. W. liiton johtajiston on vallannut jonkinlinen, sanoisimmeko patriotismi, joka ilmenee siinä että he uskovat että heidän liitostaan voi muodostua jonkinlainen kansainvälinen järjestö joka loppujen lopuksi sanelee ehtonsa muiden maiden työläisille, määrää niiden menettelytavat y.m. Meidän täytyy kuitenkin muistaa, että kaikista leventelemisistänne huolimatta liittomme jäsenmäärä on vain tuossa 40,000 paikkeilla ja että se ei ole vielä mikään suuri tekijä edes Amerikan työväenliikkeessä, puhumattakaan mitään sen kansainvälisestä merkityksestä. Meidän täytyy käsittää se seikka, että vain yhtymällä toisten työläisten kanssa yhteiseen rintamaan me voimme jotakin saada aikaan; eristettynä ollen ei mitään.

Harhakäsityksiä.

Punaista Taloudellista Kansainvälistä ja sen päämääriä on melkeinpä siitä asti kuin se perustettiin, väärintulkittu I. W. W. liiton jäsenistölle. Niiden joukossa jotka nyt ovat kääntyneet porvarillisen oikeuslaitoksen puoleen estetuomiovaatimuksella, on sellaisia, jotka ovat eroitelleet liitosta jäseniä, jopa käyttäneet väkivaltaakin vain sen vuoksi että he ovat uskaltaneet agiteerata I. W. W:n Punaiseen Taloudelliseen Kansainväliseen liittymisen puolesta. I. W. W. liiton johdossakin on tällä kertaa miehiä, jotka vielä viime toukokuulla antoivat palttua PTK:n vetoomukselle jossa kehoitettiin liittoa liittymään maailman vallankumouksellisten työläisten kansainväliseen, tutkimaan sen ohjelmaa ja menettelytapoja ja käymään yhteistoimintaan sen kanssa. Mentiinpä niinkin pitkälle, että liiton virallisissa lehdissä ei annettu mainita halaistua sanaa siitä, että tällainen vetoomus I. W. W. liitolle oli PTK:n taholta esitetty. Tällaisen kylmän, jopa halveksivan kohtelun antoi liiton johto PTK:n kannattajille, mutta kaikesta tästä huolimatta viimemainitut ovat ensimäisenä vastustamassa liiton hajoittamista ja tekevät sen minkä voivat sen estämiseksi.

Mitä ovat sitten ne harhakuvat, joita I. W. W. liiton jäsenistölle on PTK:sta esitetty? Yksi on se, että Punainen Taloudellinen Kansainvälinen olisi muka I. W. W. liiton hajoittamisen kannalla. Tämä on silkkaa valetta. PTK käsittää teollisuuksittain järjestymisen merkityksen työläisten jokapäiväisessä taistelussa, mutta vielä enemmän vallankumouksellisessa taistelussa. Se vastustaa hajaannusta I. W. W. liitossa aivan samalla tavalla kuin se vastustaa hajaannusta kaikissa muissa todellisissa työläisten järjestöissä.

Toinen harhakäsitys mikä on saanut vallan I. W. W. liitossa on kaiken valtiollisen toiminnan hylkiminen. Sosialidemokraattisten puolueiden petturitekojen johdosta ovat syndikalistit, jotka tällä kertaa ovat I. W. W. liiton johdossa, vetäneet sellaisen johtopäätöksen, että kaikki valtiolliset puolueet ja järjestöt, niihin luettuna kommunistisetkin, ovat yhtä mädänneitä, yhtä petturimaisia kuin olisivat sosialidemokraattiset puolueet. PTK on täysin selvillä niistä lakeijapalveluksista mitä sosialimerokraatit ovat kapitalisteille maailmansodassa ja sen jälkeen tehneet, mutta ei siitä huolimatta omaa tällaisia syndikalistisia ennakkoluuloja kommunistisia puolueita kohtaan, tietäen että ne ovat työläisten taistelujärjestöjä, jotka tulevat yhteiskunnallisessa vallankumouksessa näyttelemään ratkaisevaa osaa. PTK tietää, että kommunistipuolueet taistelevat yhtä vilpittömästi työtätekevän luokan etujen ja lopullisen päämäärän puolesta kuin vallankumoukselliset uniotkin. Ja vaikka PTK onkin organisaattorisesti eri järjestö kuin Kolmas Kansainvälinen on se sen kanssa läheisessä yhteistoiminnassa, taistellen saman päämäärän puolesta taloudellisella alalla kuin Kolmas Kansainvälinen valtiollisella.

Mutta palataksemme takaisin siihen I. W. W. liittoa uhkaavaan hajaannukseen, täytyy meidän jokaisen liiton jäsenen kohdaltamme tehdä kaikki mitä voimme sen ehkäisemiseksi. Äänestysliput ylimääräisen konventsioonin pitämiseksi ovat lähetetty asianomaisille paikallisunioille. Kehoitamme jäsenistöä viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin että konventsiooni tulee ilman vitkastelua pidetyksi ja että varsinainen liiton jäsenistö viimeistä miestä ja naista myöten tulee edustettua. Ennenkaikkea tulee jäsenistön evästää konventsioonin edustajat siten että hajaannus liitossa saadaan vältettyä, että valitaan sellainen virkakunta joka tyydyttää kaikkia riitapuolia niin pitkälle kuin se on mahdollista.

Jäsenistön tulee lausua tuomionsa estetuomionottajille, jotka pyrkien syrjäyttämään jäsenistön päättämisvallan, turvautuvat kapitalistisiin oikeuslaitoksiin liiton johdon valtaamiseksi. Alas hajoittajat! Järjestömme on estettävä hajoamasta ja se voidaan tehdä vain jäsenistön avulla.

Elämän laki

(Kirj. Pekka Kemppi.)
Kuvauksia Suomen kansalaissodan ajoilta.

(Jatkoa edell. n:roon.)

II

Julius Kallio suuntasi kulkunsa asuntoonsa. Eteiseen tultuaan näki hän saman upseerin, jonka hän ulosmennessään oli kuullut uhkaavan ovenvartijaa, hoipertelevan eteisessä ja oksentelevan lattialle. Eräältä palvelijattarelta sai hän kuulla, että upseeri oli ampunut ovenvartijan, tämä kun oli upseerille huomauttanut ruokottomasta käytöksestä. Nyt oli koko talonväki hiljaa: aivan henkeään pidätellen katselivat kaikki upseerin eläimellistä elämöimistä.

Antti Kalke, erottuaan Juliuksesta, käveli jonkun aikaa kaduilla. Hän suunnitteli poistumista kaupungista, mutta tuli lopuksi sellaiseen tulokseen, että sellainen yritys olisi mieletöntä. Kaupungin ympärillä kun näet liikuskeli lukuisia vartiopatrulleja, jotka pidättivät jokaisen, jolla ei ollut valkoista nauhaa käsivarressa ja hänellä sitä ei ollut. Sen vuoksi piti hän viisaampana jäädä toistaiseksi kaupunkiin ja odottaa mitä tulee.

Puistokadulla näki hän paljon juhlapukuista yleisöä. Kaikilla koristi valkoinen nauha käsivartta ja rinnassa oli valkoisia kukkia. Äkkiä sukeltautui joukosta sotamies, taluttaen pienenlaista miestä käsivarresta. Miehen kasvot näyttivät kalpeilta ja hikisiltä; silmistä kuvastui kauhu. Kävellessä notkahtelivat hänen polvensa ja koko ruumis vapisi. Tämä sai sotamiehen tämän tästä ärähtämään: «No, mene, mene vaan!» Jostain huudettiin sotamiehelle: «Mihinkä sitä kuljetat? Laske siihen paikalle! Kuka se on?» «Vien tuonne puiston reunaan... en viitsi tähän ihmisten jalkoihin... kovin on kirkas päivä...» Joukosta kuului naurun remahdus

Muutaman minuutin kuluttua kuuli Antti puistosta kaksi laukausta: ne katkasivat yhden ihmisen elämän. Syynä tähän tekoon oli se, että mies oli sattunut syntymään rajan toisella puolella, oli venäläinen.

Tämän tästä tuli Anttia vastaan pitkiä jonoja vangiksi joutuneita punakaartilaisia. Vangit olivat asetetut nelimiehisiin riveihin. Rivin kummallakin puolella kulki ratsain ja jalkaisin valkoisia sotamiehiä vartijoina. Vangit näyttivät repaleisilta, nälkäisiltä ja väsyneiltä ja kaikki toivonsa menettäneiltä. Muutamilla vangeilla oli selässään viheriäinen selkäreppu, keittoastia ja jotain vaatteita. Riveistä ei kuulunut puhetta, ainoastaan silloin tällöin pidätettyä kuisketta ja huokailua. Epätasaisessa tahdissa marssien huojuivat pitkät vankijonot kuin verkalleen virtaava mutainen virta, tai kuin harmaa jättiläispeto. Se oli surullinen kulkue kulkemassa kohti tuntematonta tulevaisuutta.

Kirkon vastapäätä olevalla kentällä pidettiin juhlaparaadia. Sinne oli komennettu suuri joukko sotamiehiä suoriin riveihin. Loistaviin pukuihin puetut upseerit ratsastelivat kentällä ja komentelivat sotamiehiä. Pyörtyneet sotamiehet kannettiin pensaikon suojaan, missä laupeuden sisaret vilvoittelivat heitä kylmällä vedellä ja hieromilsella. Eräs upseeri piti isänmaan rakkautta uhkuvan juhlapuheen ja kohotti lopuksi nelinkertaisen eläköönhuudon Suomen vapaudelle ja sivistyksen voitolle. Yleisö yhtyi hartaasti huutoon ja innoissaan heitteli hattujaan ilmaan.

Ahdistavan tunteen pakottamana harhaili Antti yhä edelleenkin pitkin katuja. Poikkesi viimein kahvilaan. «Juonpahan ja syön vielä kerran», ajatteli hän. Kahvila oli täynnä väsyneen näköisiä sotamiehiä. Ne tungeskelivat tiskin ympärillä ja ostivat vähillä penneillään ohrarieskoja ja ruiskahvia. Joku oli humalassa ja kerskui kuinka eräs kauppias tuli häntä vastaan kadulla, syleili häntä, suuteli vielä lopuksi partaisella suullaan ihan keskelle suuta ja talutti kotiinsa, jossa juotti humalaan. Korea kauppiaan tytär kiinnitti vielä ruusun rintaan. Ja minä syleilin ja suutelin häntä. Tytär ei muuta kuin naureskeli ja taputteli pölysiä poskiani. Näkyvät olevan aika hölmöläisiä nämä kaupunkilaiset, kuka olisi uskonut heitä sellaisiksi.

Antti piti itsestään selvänä, että hänen myöskin piti joutua vangiksi. Hänestä tuntui rikolliselta kävellä vapaana silloin kun toiset punakaartilaiset saivat marssia vangittuina kasarmiin. «Mutta jospa tekeytyisi ihan syyttömäksi ja hakisi matkalupatodistuksen?» — Niin hän päättikin..

Sydän jyskytti kuuluvasti hänen rinnassaan, kun hän nousi suuren kivitalon portaita ylös toiseen kerrokseen. Talossa oli tutkintotuomareiden kanslia. Portaiden ikkunoista näki hän kuinka hänen hyvä ystävänsä Kössi Ahmala seisoi pää pystyssä kivistä seinää vasten, viisi kiväärin piippua ojennettuna vasten hänen rintaansa. Kuului laukaus, jonka kaiku kiiri kivisen talon portaissa kammottavana. Verinen ruumis retkahti kiviselle pihalle. Tilalle tuotiin toinen, sekin oli Antin tuttu. Kuului taas laukaus ja ruumis vaipui seinän vierelle. Tilalle ilmestyi taas uusi ja taas uusi, elävä ihminen... aina vaan uusia ja uusia eläviä ihmisiä, joidenka suonissa virtasivat elonnesteet ja sieluissa paloivat inhimilliset halut. Kivinen pihamaa alkoi punertaa ihmisen verestä ja ruumisläjä kasvoi kasvamistaan. Kivistä seinää vasten murskaantui kuohahteleva elonvirta.... tyyntyi... muuttui olemattomaksi.

Sotamiesten kädet eivät vapisseet heidän sytyttäessä savuketta. He laskivat ilakoiden kiväärinperän kiviselle pihamaalle ja laskettelivat sukkeluuksia. He katselivat naureskellen lämpimää höyryävää ruumisläjää, josta irvisteli paljaita hampaita ja kiilui tinamaisia silmiä.

Ensin iski Antin päähän ajatus: paeta. Mutta hän ei kuitenkaan tehnyt sitä. Nousi vaan varmoin askelin toiseen kerrokseen ja kysyi tuomaria vartijasotamieheltä.

Huone oli suuri, mutta sittenkin tuntui se olevan ahdas kymmenelle tuomarille, eri pöytineen ja suurelle joukolle vankeja, jotka seisoivat huoneen oikealla puolella jonkinlaisen käytävän tapaisessa syvennyksessä. Jokaisella tuomarilla oli kirjuri, joka merkitsi paperille ne tiedot, joita tuomari tutkittavalta sai.

Sisään astuessaan kuuli Antti Kalke vasemmalla olevan tuomarin pöydän luota seuraavan keskustelun: «Mikä nimenne?» kysyi tuomari. Tutkittava sanoi nimensä. «Missä syntynyt, missä kirjoilla, mikä ammatti, montako ihmistä tappanut?» jatkoi tuomari kyselyjään. Tutkittava vastasi tarkoin ensimäisiin kysymyksiin, mutta jätti viimeisen vastaamatta. «No, montako ihmistä tappanut, montako ryöstöä tehnyt, montako taloa polttanut? Vastatkaa», tiukkasi tuomari. Kuulusteltava kielsi lueteltuja rikoksia tehneensä. «Ei meillä ole aikaa. Merkitkää ylös», sanoi tuomari kirjurille, «roiston näköinen mies, kieltää tehneensä murhia, ryöstöjä, murhapolttoja, määrätään ensimäiseen luokkaan. — Seuraava.»

Antti Kalke kuuli vahtimiesten sanovan: «Taas yksi ensiluokkainen; viedäänpä hänet pihalle seinän vierelle.»

Kuulustelu kesti minuutin ajan. Mutta se minuutti palautti Antti Kalkeen muistiin paljon elettyjä elämän kokemuksia.

Kun hän kuuli tuomarin sanovan: «Seuraava» ja näki tuomitun hoipertelevan portaita alas seuraavan täyttäessä edellisen paikan, tuntui hänestä kuin hänen suonissaan olisi ruvennut virtaamaan sulaa rautaa. Hän ei nähnyt suuressa huoneessa yksityiskohdittain mitään, kaikki tuntui vain hämärältä, epämääräiseltä. Aivan kuin suuri, harmaa, hunnun peittämä jättiläinen olisi pehmeillä siivillään hiljaa laskeutunut suureen huoneeseen, jossa monta kymmentä ihmistä riutui tykyttävin sydämin elämän ja kuoleman välisellä kynnyksellä. Jättiläinen on pehmeä ja hiljalleen imee se sisäänsä puhdasta himisen verta kuin ilimato. Kukaan ei säästy sen pitkältä terävältä kärsältä... ei kukaan...

Antti Kalkkeen sielun silmien eteen vyöryy mahtavana virtana hänen elämänsä kulku hamasta lapsuudesta tähän hetkeen saakka: Tähänkö siis elonvirta kuljetti minut ... kuolemaan pehmeän jättiläisen veren imemiseen. Ei! Minun suonissani virtaa vielä se sama veri, jonka lapsena ollessani myrkytti elämän todellisuus ja sekotti siihen loimuavan vihan. Viha on ainoa hyve elämässä! Viha valhetta ja vääryyttä vastaan, viha ulkokultaisuutta ja toisen ihmisen orjuuttamista vastaan... Viha! Viha! Viha! Jo kapalolapsena valoivat vanhempani vahanpehmeään sieluuni jumalan pelon välttämättömyyttä ja alistumista esivallan edessä. Se opetus juurtui poislähtemättömästi sieluuni. Siten tulin nuorukaiseksi ja minä sain astua elämän suureen naamiosaliin. Lapsen sielussani hehkui tulisena lieskana jumalanpelko ja esivallan kunnioittamisen halu. Nämä sain silloin heittää pois. Se oli katkera kamppailu, jossa elämä, todellinen elämä, voitti minut ja riisui minulta elämän varalle annetut aseet. Elämän naamiosalissa esiintyvät ihmiset naamioidensa takaa petoina julmina, verta janoovina tiikereinä ja susina. Heitä vastaan ei taistella sellaisilla aseilla, kuin mitä minulle oli lapsena annettu. Siihen taisteluun tarvitaan parempia aseita. Mistä minä ne sain, sen yksin minä tiedän. Minusta joka tapauksessa tuli vähitellen elämään käyttökelpoinen ihminen. Minä omistin tunnussanakseni: viha, viha olevia oloja vastaan, jotka ihmisestä tekevät suden ja tiikerin. Se tunnussana on antanut voimaa kestämään sen mitä olen kestänyt salmannopeasti riisumaan päärella salmannopeasti riisumaan pää-Vuotaako minunkin vereni kivisen seinän juurella maahan?

Antti havahtui unelmistaan kovaan potkaisuun ja samassa kuuli hän vartijasotilaan ärjäisevän: «Tuonne pöydän luokse, mitä siinä töllistelet!» «Seuraava», kuuli Antti taas huudettavan, siirtyessään huoneen keskellä olevan pöydän luokse.

Samanlainen kuulustelu uudistui hänenkin kanssaan. Hän yritti puhua jotain laista ja oikeudesta, mutta silloin murahti tuomarit, parraton nuorimies, jolla vasen silmä oli kierossa:

«Pitäkää suunne kiinni; kyllä minä näen, että te olette niiden roistojen johtomiehiä. Kätenne ovat pehmeät ja valkoiset ja lompakossanne on rahaa. Saadaanpahan sitten nähdä, kun myöhemmin enemmän tutkitaan mitä olette tehnyt; nyt ei ole aikaa. Seuraava.»

«No mitä siinä jupiset ja vaivaat tuomaria? Näethän, että hänellä on kiire», ärjäsi joku vartijasotilaista Antin takana.

Jatkoa

AHVENANMAAN VALTUUSKUNTA

Ahvenanmaan valtuuskunta, joka on ollut Hangossa heinäkuun aikana viikon päivät sekä sillä ajalla pitänyt joka päivä istuntoja, hajaantui täytettyään tehtävänsä.

Istuntojensa aikana on valtuuskunta käsitellyt joukon Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksymiä lakiehdotuksia, m. m. lain maan pakkolunastuksesta ja lain kansakoululaitoksen kustannuksista sekä antanut niistä lausuntonsa asianomaisille ministeriöille. Sen ohella on valtuuskunta antanut lausuntonsa kysymyksestä menettelystä osuus kuntien sääntöjen vahvistamisessa Ahvenanmaalla, minkä periaatteellisen kysymyksen valtioneuvosto oli alistanut valtuuskunnan harkittavaksi. Edelleen on valtuuskunta alustavasti pohtinut kysymystä asutustoiminnan järjestämisestä Ahvenanmaalla, mikä kysymys pantiin pöydälle syysistuntoon.

Ennen valtuuskunnan hajaantumista tarkistettiin ja toimitettiin perille kaikki valtioneuvostolle menevät kirjelmät.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta ... $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta ... $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta ... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria ... .35
Rintaplaastaria ... .50
Munuaisplaastaria ... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen ... .50
Halvausvettä, hinta ... .50
Hiusöljyä, hinta ... .50
Hammastippoja, hinta ... .25
Hammaskittiä, hinta ... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttiöljyä, hinta ... .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta ... .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta ... .25
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia ... .50
Kummiplaastaria ... .25
Kolmenlaisia tippoja ... .50
Luulinjamenttia ... .50
Mikstura Simpleks ... .50
Nervin tippoja ... .50
Parranajosaipuoita ... .50
Päänkivistyspulveria ... .50
Pikiöljyä ... .50
Puunöljyä ... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja ... .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia ... .50
Silmävettä ... .60
Silmäsalvaa ... .50
Suu- ja hammasvettä ... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.
W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.
K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
371 Albert St. W. Soo, Ontario.

FILMIX KEHITETÄÄN JA VALMISTETAAN
NUTSONS DRUG STORE
Gore ja Albert Street. Sault Ste. Marie, Ont.
— Valokuvauskoneita ja filmejä myytävänä. —

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

100 pros. Terveyttä ohjeillani.
Auringonparannus 30c, Hedelmät ja Kasvikset lääkkeinä 30c, luonnollinen ravintojärjestelmä 50c, Koti Kiropraktiikka ohjeet 50c, umpitauti ja sen parannus $1. Tilatkaa osotteella: Tri J. Koski's HEALTH SERVICE, Dep. 2. Box 1197, San Francisco, Cal.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

SUOMI CAFE
332 Albert St. W. Soo, Ontario.
JOHN MERILÄ ja ARTHUR LEHTI.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT saatte meiltä
Finnish Bottling Works
V. Lähde, 326 Bloor St. W.
Puhelin 1123 W Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Hämyhetkenä

(Suomennos)

Pikku Gabrielin isä pitää paljon viinistä, ja sen vuoksi on hän mennyt ravintolaan. Pikku Gabrielin äiti pitää paljon tanssista, ja senvuoksi on hän mennyt tanssiaisiin. Niinpä makaa nyt pikku Gabriel kehdossaan ja huutaa aivan yksin autiossa, tyhjässä kodissa.

Kun naapurin tytär, kaunis Aliette, somimpaan pyhäpäiväpukuunsa puettuna, menee ohitse matkalla tanssiaisiin, kuulee hän pikku Gabrielin epätoivoisen itkun, menee taloon, alkaa tuudittaa lasta ja laulaa sille.

Kuka tietää, miten kauan kaunis Aliette oli siinä istunut ja tuudittanut laulanut samaa säkeistöä essaan. Köyhässä asunnossa ei ollut kelloa, mutta raollaan olevasta ovesta saattoi nähdä pimeän jo laskeutuneen yli peltojen, maantien ja pensasaitojen.

Äkkiä kuului illan hiljaisuudessa kaukaa hevosvaljakon kopsetta. Ääni läheni lähenemistään ja lopuksi hevonen pysähtyi talon ulkopuolelle. Huoneeseen astui ruskeaan viittaan ja leveään, pehmeään lierihattuun puettu mies, joka sanoi matalalla äänellä, jossa oli huomattavissa, jonkinlaista mielenliikutusta:

— Kuulin täällä sisällä jonkun laulavan, ja tulin sisälle, kun vaunulyhtyni on sammunut. Ettekö voisi antaa minulle pari tulitikkua, te pieni ystävällinen, laulava tyttö?

—Minä en asu itse täällä, sanoi Aliette äänellä, jossa kuvastui ehkä enemmän liikutusta kuin miehen. Minä olen vaan pikku Gabrielin hyvä ystävä, ja väliin käyn täällä hieman järjestämässä. Mutta luulenpa teidän löytävän tikut ikkunalaudalta.

Ruskeaviittainen mies menee ikkunan luo, ja seistessään siinä hän sanoo:

— Pikku naapuri, kuinka hyvä te olette pikkulapsille ja kuinka te laulatte kauniisti!

Aliette vastaa:

— Se on siksi, että pidän pikkulapsista ja rakastan laulua.

— Mutta melkein kaikki teidän ikäisenne tytöt ovat menneet tänä iltana tanssiin.

— Niin, mutta sanotaan minulla olevan kylmän tavan ja senvuoksi harvoin joku nuorista miehistä pyytää minua tanssiin. On ikävää istua aivan yksin seinäkoristeena, ja siksi minä kaipauksesta jään tanssiaisista.

— Kun kerran menette naimisiin ja saatte lapsia, pikku-naapuri, tulee teistä erinomainen äiti.

— Ah, herra, sitä ei ole tapahtunut eikä tule tapahtumaan. Minä en ole rikas enkä kaunis, eikä luonteenikaan ole sellainen, että kukaan ottaisi minut, enkä minä koskaan saa lapsia. Mutta eihän se tee mitään, minä pidän lapsista, vaikka he ovatkin toisten omia.

Huoneessa syntyi hetken hiljaisuus, vieraan miehen liikkumatta seistessä akkunan luona. Aliette kysyi:

— Ettekö löydä tikkuja, herra?

— En, pikku naapurini. Ei täällä akkunalaudalla ole tikkuja.

— Silloin ne kenties ovat hyllyllä uunin yläpuolella. Haenko ne teille?

—Ei, ei, pikku naapuri, tuudita vaan lasta. Jos se herää ja alkaa huutaa emme voikaan enää puhella. Kyllä minä löydän tikut. Ei minulla ole kiirettä. Vanha kaakkini tuolla ulkona on kärsivällinen.

Viittamies tulee sisemmälle ja alkaa etsiä uunin tienoilta, sanoen samalla: G

— Rakas pikku naapuri, miksi ette ole iloinen tänä iltana?

— Siksi, että olen orpo ja siksi, että tiedän, mitä merkitsee itkeä itsensä uneen kehdossa. Oman lapsuuteni muistot ne ovat, jotka saavat minut menemään autioihin taloihin, joissa on itkeviä lapsia.

— En minäkään ole iloinen, sanoo vieras mies. Ellei täällä sisällä olisi niin pimeä, olisitte voineet nähdä, että kannan surua vielä, vaikka suruvuosi on jo mennyt. Ei minkään koti voi olla yksinäisempi ja hyljätympi kuin minun. Minulla on myös pieni poika, John, joka on äiditön, sillä minä olen leski. Monesti olen asioitteni takia pakotettu olemaan poissa kotoa, ja silloin täytyy pikkupoikani itkeä itsensä nukuksiin, sillä ei ole ketään, joka hänestä välttäisi tai hoitaisi häntä. Jos te kerran kuljette asuntoni ohitse, pikku naapurini, niin menkää sisälle ja laulakaa lempeällä, ystävällisellä äänellänne joku laulu pikku Johicille. Minä olen itse koettanut laulaa hänelle, mutta en tunne sanoja enkä säveleitä, jotka lohduttaisivat lapsia heidän surussaan ja saisivat heidät nukkumaan.

— Niin, sen ymmärtävät vain naiset, sanoo Aliette. Mutta jos tahdotte, että laulaisin pikku pojallenne ja tuudittaisin häntä, täytyy teidän sanoa missä asuntonne on.

— Se on siinä, missä tie kääntyy. Suuri, valkoinen talo aivan maantieristin luona.

— Ah, sen tunnen hyvin. Kuljen sen ohi joka päivä. Se on hyvin kaunis talo, jonka notaario omistaa. Kenties te olette notaario, herra Fernand?

— Niin, niin olen.

— Kuullessani hevosenne kavionkopseen luulin, että se olette te, mutta oli niin pimeä, että en ollut varma, tunsinko teidät.

—Niin, mutta minä tunsin teidät, pikku Aliette, kauniista pehmeästä äänestänne. Milloin siis tulette?

— Ah, herra Fernand, olen vaan köyhä tyttö ja minua pelottaa tulla niin komeaan taloon kuin teidän on.

— Teidän täytyy kuitenkin tulla, pikku Aliette, sillä tiedättehän, että rikkaankin talossa on surua ja kyyneleitä kuten köyhänkin.

— Mutta minulle on kerrottu myös että sen päivän jälkeen, jolloin isänne vararikkoa välttääkseen pakotti teidät naimisiin, olette ollut ihmisarka mies, joka ei koskaan halua nähdä naista talossaan.

— Se on siksi, että useat naiset puhuvat aivan liian paljon, ja kaikki tuo liiallinen puhe herättää ainoastaan rauhattomuutta ja tuskaa haavoittuneessa sydämessä. Mutta te, pikku naapuri, te olette niin hiljaa, laulaessannekin, niin että paljas läsnäolonnekin vaikuttaa tyynnyttävästi.

Huoneeseen tuli taas hiljaisuus, sitten sanoo Aliette:

— Ettekö ole vielä löytänyt tikkuja, herra Fernand?

— Kyllä — tarkoitan, kyllä löydän ne. Tahtoisin vielä sanoa teille yhden asiani, sen nimittäin, että kun olette lohduttanut pikku Johiciani, teillä kenties olisi aikaa lohduttaa minuakin.

— Ah, herra Fernand, te olette niin suuri ja pitkä. Minä en osaa laulaa sellaisia lauluja, jotka lohduttaisivat miehiä.

— Aliette, pikku Aliette, kun miehillä on suru sydämessä, tulevat he kuin pikkulapsiksi. Luulenpa, että te kauniilla, pehmeällä äänellänne tuuditatte lepoon minunkin katkerat ajatukseni.

— Mutta on niin paljon lapsia, jotka tarvitsevat minua.

— Teidän täytyy ensin asettua minun talooni, Aliette, sillä vakuutan teille sen olevan kylän surullisimman talon.

—No, hyvä, Fernand, silloin tulen. Mutta nyt teillä kai jo on tulitikut. Hevosenne tulee kärsimättömäksi. Nyt täytyy teidän sytyttää vaunulyhyt ja ajaa pois. On jo myöhä.

— Niin, pikku Aliette, kyllä hetken kuluttua sytytän, mutta tuntuu niin hyvältä istua ja jutella kanssanne näin pimeässä. Ja sitten tahtoisin sanoa teille vielä yhden asian. Ei teidän tarvitse välittää siitä, mitä pahat kielet tulevat puhumaan teistä siksi, että tulette yksinäisen miehen luokse. Minulla on keino tukehtuttaa kaikki juorut.

— Ja mikä keino se on, herra Fernand?

— Minä menen naimisiin kanssanne, rakas Aliette, jos te tahdotte minut, ja sitten, kun olette tullut vaimokseni, voitte lohduttaa pikku Johicia ja laulaa sekä hänelle että minulle ilman, että kukaan ihminen koko maailmassa voisi siitä pahaa sanoa.

Tällä hetkellä sytyttää herra Fernand yhden tulitikun, jotka hän vihdoinkin on löytänyt. Mutta pikku Aliette, joka neuvottomuudesta on aivan punainen, sanoo valittavalla äänellä:

— Herra Fernand, älkää, älkää vielä sytyttäkö vaunulyhtyjänne — on niin suloista istua ja jutella kanssanne näin pimeässä. Sitten en myöskään haluaisi teidän näkevän kasvojani juuri nyt.

— Ilmaisevatko teidän kauniit kasvonne siis niin paljon inhoa vanhaa miestä kohtaan, jonka onnettomuus on tehnyt vanhaksi ennenaikojaan ja josta on tullut uneksija ja synkkämielinen —?

— Ei, herra Fernand, päinvastoin — mutta —

— Minun rikkauteniko teitä pelottaa, Aliette?

— Minua pelottaisi kovin, jos tietäisin teidän olevan rikkaan ja ahneen. Mutta minä tiedän, että olette hyvä ja kunniallinen mies, joka mielellään auttaa köyhiä.

— Siksikö siis, että olen leski ja että minulla on lapsi?

— Oi, ei, herra Fernand. Tiedättehän, kuinka minä rakastan ja jumaloin lapsia, mutta vaikka menisinkin jonkun nuoren miehen kanssa naimisiin, kuka tietää, saisinko yhtään lasta, kun sitävastoin, naidessani teidät, jo hääpäivänäni löydän lapsen kotoani, pikku Johicin. — Nyt voitte taasen sytyttää tikkunne, en ole enää punainen.

— Rakkahin pikku Aliette, kiitos kaikesta siitä kauniista ja hyvästä, mitä minulle olette pehmeällä, rakastettavalla äänellänne sanonut. Minä saan siis pikku Johicille sanoa kohta tuovani vaimon tuohon suureen, valkoiseen taloon maantien vieressä?

— Ei herra Fernand, sanokaa ennemmin, että tuotte hänelle äidin ja lohduttajan. Se on kauniimpaa — ja todenmukaisempaa.

— Te olete oikeassa, pikku naapuri. Hyvästi siis, me kohta tapaamme toisemme!

— Hyvästi, herra Fernand. — Mutta tehän menette ottamatta tikkuja mukaanne ja sytyttämättä vaunulyhtyänne.

— Antakaa minulle anteeksi, pikku Aliette — tunnustaa nyt notaario hieman hämillään, — mutta tikut olivat ainoastaan verukkeena. Ei minulla ole vaunujakaan. Minä olen ratsain —.

Tuleeko radio tekemään englanninkielestä yleismaailmallisen kielen

Suuren Westinghouse sähköyhtiön presidentti Guy E. Tripp, sanoo radion läheisessä tulevaisuudessa saattavan entistä suurempaan keskinäiseen yhteyteen maailman kansat. Hyvin pian tulevat radio-aallot täyttämään ilmapiirin Europassa, Aasiassa, Afrikassa ja Amerikassa. Ja nämä radioaallot tulevat kuljettamaan tiedotuksia ja sanomia, jotka eri kielillä lähetettyinä muodostavat uuden nykyaikaisen Baabelin sekoituksen. Seurauksena ihmisten uteliaisuudesta ja halusta päästä selville noista kaikista tiedotuksista ja sanomista, jotka maiden ja mantereiden ylitse lähetetään, tulee Mr. Trippin käsityksen mukaan olemaan se, että englanninkieli tulee kehittymään yleismaailmalliseksi kieleksi. Antakaamme Mr. Trippin omilla sanoillaan ilmaista tuon ennustuksensa:

«Meille kerrotaan, että tuhansia vuosia sitten koko maailmassa oli ainoastaan yksi kieli, jota kaikki ihmiset puhuivat. Mutta aika on saattanut käytäntöön kieltensekoituksen ja jokainen, joka on kulkenut vieraissa maissa, tietää kuinka hirvittävä kirous tämä oikeastaan on ihmiskunnalle. Ihmiset, jotka eivät voi keskenään puhua samalla kielellä, ovat eroitetut toisistaan vahvoilla muureilla. He eivät voi liittyä yhteen; heillä ei ole mitään yhteisiä etuja; ja he tuskin voivat ylläpitää rauhaa keskenään. Muta nyt vihdoinkin on toiveita siitä, että tämä pitkiä aikoja jatkunut kansojen välisen keskinäisen yhteisymmärryksen puute tulee poistumaan. Radioinsinöörit ovat suorittaneet ihmeellisiä tekoja. Viimeisin ihme on se, jonka kautta Amerikasta lähetetyt radiotiedot ja sanomat voidaan kuulla selvästi ja tarkasti Europassa jokaisen viikon lauantai-iltana.

«Jyrkät radio-aallot, jotka omaavat omituisen voiman kuljettaa radiosanomia pitkät matkat, lähetetään aluksi matkalle Amerikasta, sitten ottavat ne ylös Englannin radioasemat, siten ne lähetetään uudelleen matkalle englantilaisilta radio-asemilta ja voidaan vastaanottaa kaikkialla Europassa ja voi niitä kuunnella jokainen yksityinen radiokoneen omistaja ja hänen ystävänsä. Tämä järjestelmä on vielä tosin koeiluasteella, mutta hyvin pian tulee se varmistetuksi ja laajennetuksi siten, että kaikki Europan maat ottavat vastaan sanomia meiltä täältä Amerikasta ja me vuorostamme saamme säännöllisesti tiedotuksia ja sanomia Lontoosta, Pariisista, Roomasta, Berliinistä ja muista huomattavimmista Europan keskuksista.

«Täten tulevat murretuksi kaikki viimeisetkin esteet suoranaisen kansainvälisen keskustelujen välityksen tieltä. Tämä tulee merkitsemään monta asiaa maailman kansoille, liian monta, että kukaan voisi niitä yrittääkään ennakolta ennustaa ja arvioida niiden kauaskantavaa merkitystä.

«Mutta yksi asia voidaan ennustaa verrattain luotettavalla varmuudella; se on, yleismaailmallisen keskustelukielen syntyminen eli kehittyminen. Jos radiolähetykset käsittäisivät ainoastaan musiikkia niin tuo yleismaailmallisen kielen tarve ei syntyisi, mutta puheita ja muita tietoja tullaan myöskin lähettämään ja ennen pitkää yhä useammat ja useammat radiofoonien kuuntelijat tulevat tahtomaan tietää mitä kaikki nuo puheet ja tiedot sisältävät. Ja siitä tulee olemaan seurauksena se, että ihmiskunnan keskuudessa tulee syntymään suurempi huomio yleismaailmallisen kielen aikaansaamiseksi kuin on koskaan ennen ollut sen jälkeen kuin Rooman valtakunta kukistui.»

SUOMESTA

SUOMEN SUURIN VESIVOIMA-ASEMA

Anjalankosken partaalle on nyttemmin valmistunut Tampereen Pellava- ja rautateollisuusosakeyhtiön suurvoimalaitos, joka kehittäessään noin 18,000 hevosvoimaa, on tätä nykyä Suomen suurin vesivoimalla käypä sähkövoimalaitos. Toukokuun aikana ovat myös vesipatolaitteet ja koskiperkaukset pääasiassa loppuun suoritetut, jotenka tämä suurisuuntainen rakennustyö nyt voidaan katsoa päättyneeksi. Padolla nostetaan Kymijoen vesi niin korkealle, että turbiinit saavat noin 9 metrin putouksen. Tällöin patoutuu joki noin 1 km. matkalla korkeitten rantojen välissä ja ylempänä oleva Puolakoski niminen putous häviää samaan suvantoon. Viimemainitun kosken kohdalla on tällöin ollut tarpeen suurenlaisella kallionlouhinnalla (n. 20,000 kuutiometriä) muodostaa joelle uusi väylä, joka on entistä valtaväylää suurempi.

Suurin osa koneistoa on yhtiön oman Tampereella olevan konepajan rakentama. Niinpä ovat m.m. mahtavat kaksoisturpiinit, joiden laakerietäisyys on lähes 10 metriä ja jotka kehittävät 4,500 hevosvoimaa, siellä valvistetut. Samoin ovat rautaiset valssipadot, toinen 7 metrin, toinen 20 metrin pituinen, tamperelaista tekoa, niinkuin myös puuhiomon uusi koneisto kokonaisuudessaan.

Inkeroisten voimalaitokselta välittää suurimman osan sen voimasta Etelä-Suomen Voima-Osakeyhtiö kulutuskeskuksiin. Suurin kuluttaja on 140 km. etäisyydellä sijaitseva Helsingin kaupunki, ja sitä lähinnä seuraavat Kotkan ja Porvoon kaupungit teollisuuksineen sekä erinäiset maaseutupitäjät Tuusulaa myöten lännessä. Inkeroisten muuntaja-asema, joka noin puolitoista vuotta sitten otettiin käytäntöön, on tähän saakka toimittanut sähkövirtaa 22,000 voltin jännityksellä, mutta nostetaan lähikuukausina jännitys 77,000 volttiin, jotta pitkämatkaisen sähkövirran jakelu voimantarpeen yhä kasvaessa paremmin ja pienemmillä johtotappioilla voisi tapahtua. Tarkoitusta varten on paraillaan vanhemman linjan lisäksi rakenteilla uusi korkeajännityslinja Kymijoelta Porvooseen.

MIELENKIINTOINEN PALJASTUS

"Karjalan Aamulehdessä" selostettiin joku päivä sitten porvarillisten eduskuntaryhmien suhtautumista Työväen Akatemiaan. Lehti totesi, että porvarit ovat tietoisesti ja harkinnan jälkeen myöntäneet varoja Työväen Akatemian kannattamiseksi. Todettuaan tämän, paljastaa lehti, että varojen myöntäminen tehtiin määrätyllä ehdolla. Kirjotuksessa sanotaan:

"Itse nykyisestä valtiovarainministeristä alkaen useimmat porvarilliset kansanedustajat olivat tämän työväen sivistyslaitoksen avustamisen kannalla. Ja se tehtiin sillä nimenomaisella edellytyksellä, ettei kommunisteilla ole oleva mitään osaa tämän laitoksen johdosta.»

Tämän uskomattomalta tuntuvan paljastuksen vahvistaa "Kansan Lehti" (heinäk. 5 pnä) oikeaksi. Laitos, joka kulkee Työväen Akatemian nimellä on alusta alkaen porvarien ja sosialidemokraattien keskeisellä sopimuksella tehty sos.-dem. puolueopistoksi, josta toinen puoli työväestöä suljetaan pois. Sos.-dem. johtajat ovat hankkineet akatemialleen valkoisen porvariston kannatuksen, menemällä takaukseen siitä, ettei työväenjärjestöjen edustajia ("kommunisteja") tule koskaan pääsemään laitoksen johtoon. Ja tällaiselle laitokselle ovat työväenjärjestöt, juuri ne samat, "kommunistit", joita vastustamaan laitos on perustettu, myöntäneet kymmeniä tuhansia markkoja avustusta. Tällainen järjestöjen käyttö on rikollisen kevytmielistä ja siitä on mitä pikemmin tehtävä loppu. Työväenjärjestöjen varoilla on parempiakin käyttömahdollisuuksia kuin työväenliikkeelle vihamielisten laitosten avustaminen. — "Tiedonantaja".

KIRKONMIESTEN MUSTASISU

Säämingin kirkkovaltuuston on pyytänyt Säämingin kunnalta uutta hautausmaan paikkaa, jonka valtuusto on myöntänytkin omistamaltaan tilalta Varparannalta, ilman mitään korvausta, sillä ehdolla, että uuteen hautausmaahan saataisiin haudata myöskin kirkosta eronneet. Kirkkovaltuusto ei ollut ehtoa hyväksynyt, ilmoittaen asian kunnan valtuustolle kirjelmällä, jossa lisäksi oli uhkaus, että ellei kunta luovuta hautausmaan paikkaa ilman ehtoja, vaikkapa maksua vastaan, niin kirkkovaltuusto ryhtyy maan pakkoluovutustoimenpiteisiin.

Säämingin kunnanvaltuusto ei kuitenkaan taipunut kirkonmiesten vaatimukseen.

Asia on ollut käsiteltävänä Savonlinna—Säämingin tuomiokirkossa pidetyssä Säämingin seurakunnan kirkonkokouksessa, jossa on päätetty ryhtyä edellämainittua uhkausta täytäntöön panemaan ja hankkimaan hautausmaa-alue seurakunnalle Säämingin kunnalta pakkoluovutustoimenpiteillä.

ELINTARPEIDEN HINNAT KOHOAVAT.

Vehnäjauhot näyttävät olevan yhä kallistumaan päin. Karkeiden vehnäjauhojen alinta hintaa on jälleen nostettu 10 pennillä ja hienojen 5 pennillä, joten hinnat nyt vaihtelevat: karkeiden 5 markasta 5 markkaan 60 penniin ja hienojen 4 markasta 20 pennistä 5 mk. 10 penniin. Kesän alussa olivat hinnat: karkeiden 4:60—5:30 ja hienojen 3:90—4:70. Vehnäjauhojen hinnat ovat siis parin kuukauden ajalla nousseet noin 30—40 penniä kilolta.

Ryynit ovat myöskin nyt kalliimpia kuin viime viikolla. Riisiryynien alin hinta oli viime perjantaina 4:—, mutta nyt 4:40. Kauryryynit, jotka viikko sitten maksoivat 3:30—3:60, noteerataan nyt 3:50—3:80. Mannaryynien hinnan alinraja on myös kohonnut 10 pennillä.

Kahvin hinnat ovat niinikään nousseet. Riokahvi, joka viikko sitten maksoi 26:—28:—, noteerataan nyt 28:00—29:50 ja Santos, jonka hinnat vaihtelivat 29:00—30:00, maksaa nyt 30:00—32:00. Samoin ovat muidenkin lajien hinnat nousseet.

Huomattava on vielä ihran ja silavan hintojen nousu, edellisen 1 markalla 50 pennillä ja jälkimäisen 1 markalla kiloa kohti.

Elintarpeiden hinnat siis ovat kohonneet, ja kohoavat kai edelleenkin huomattavasti. Vuokrat ovat kohonneet aivan huimaavasti ja kuitenkin työnantajat kieltäytyvät korottamasta työläisten palkkoja—jopa pyrkivät pitkin linjaa laskemaan niitä, ja selittävät joka ainoan työläisten palkankorotusehdotuksen valtiolliseksi hommaksi.

MAX GREENBURG
60—4th Ave. Balsam kadun kulmassa. Suomalaisen haalin vieressä.
ENSILUOKAN SUUTARILIIKE, KENKIÄ JA MYÖS KUMIKENKIÄ KORJATAAN.
TIMMINS ONTARIO.

NYLAND GROCERY
Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

G. A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA
— ja —
Kiinteimistövälityksiä
Nickel Range Bldg.
Phone 936. Sudbury, Ont.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

George M. Miller
LAKIMIES ja ASIANAJAJA
Canadian Bank of Commerce yläkerrassa.
Sudbury, Ontario.
Phone 186 P. O. Drawer 360

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

UUSI VIHTASAUNA AVATTU
yleisön käytettäväksi. Auki joka arkipäivä klo 1—11 yöllä. Naisille torstaina.
John Mekkonen, omistaja.
225 Cadillac St. Ford City, Ont.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

RUOTSIN-AMERIKAN LINJA
Nopea ja mukava laivatie
Suomesta Ruotsin kautta Canadaan
Nopeat ja mukavat Ruotsin-Amerikan Linjan höyrylaivat seilaavat säännöllisesti Gothenburg'ista Halifax'iin. Matka Suomesta Canadaan voidaan tehdä Ruotsin kautta 10 päivässä.
Mainio ruoka, erinomainen puhtaus, ystävällinen kohtelu ja tietoisuus siitä että on kaltaistensa seurassa tarjoutuvat suomalaisille matkustajille mennessään tai tullessaan Amerikasta Ruotsin-Amerikan Linjan laivoilla.
Ostakaa piletti omaisillenne tai tuttavillenne Suomesta Canadaan Ruotsin-Amerikan Linjalla ja matkustajanne pääsevät kulkemaan nopeasti ja nauttimaan matkastaan.
Pilettien hinnat Helsingistä, Hankoniemestä tai Turusta Halifaxiin tai New Yorkiin ovat:
Toisessa luokassa $155.00 ja kolmannessa luokassa $109.50.
MAHTAVA JOULU-HUVIMATKA
Canadasta Suomeen
Tunnettu höyrylaiva STOCKHOLM lähtee Halifaxista Joulukuun 4 p. suoraan Gothenburgiin. Suomeen menevät matkustajat ovat Turussa Joulukuun 12 p. Tilatkaa pilettinne nyt, jos aijotte tällä huvimatkalla matkustaa.
Tarkempia tietoja saadaksenne kysykää paikallisilta asiamiehiltä tai
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St., NEW YORK, N.Y. — Temple Building, DETROIT, MICH. — 518 St. Catherine St. W. MONTREAL, QUE.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can. — ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Juokaa Orange ja Lemon "GOO—GOO" y.m, y. m. SMASH
hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiamme. — Lähettäkää tilauksenne osoitteella
TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 MINNESOTA ST. — FORT WILLIAM, ONT. tai puhelimella South 2100.
V. Tuomi. K. A. Merikallio.
Omistajat.

JOHN AARNIO MEAT MARKET
VANHIN SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.
319 Bay St. Puhelin N. 1724.
Myy kaikenlaista lihatavaraa, kalaa, Norjan rasvasilliä, puolukoita, ynnä kaikkea ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
Hinnat kohtuulliset ja kohtelu kaikille yhtäläinen.
John Aarnio, Port Arthur, Ont.

WILLAMETTE BLVD. SANITARIUM.
Suomalainen luonnonparantola. Parannamme akuuttisia ja kroonillisia tauteja, käyttäen kiropractiikkaa, hierontaa, sähköhoitoa ja monipuolisia kylpyjä. Myös uusi verta pesevä kylpy, jonka pituus on 1—8 tuntiin on otettu käytäntöön muun hoidon ohella.
Dr. PETER KOKKO Dr. ANNA KOKKO D. C. & Ph. C.
Chiropractic Specialist.
467 Willamette Blvd. Puhelin Walnut 6747 Portland, Ore.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA
Suomalainen Virvoitusjuomaliike
"HOWDY" uusi juoma.
SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.
STAR BOTTLING WORKS
P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

THE STERLING BANK OF CANADA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

TEEN KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
O. KOIVULA

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat t ä s s ä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post money ordereissa.

Lotteja myytävänä "Johns" kaupunginosassa. Nämä on erikoisen hyviä kasvismaita. Hinnat kohtuulliset. Tietoa haluavat voivat kysyä H. Johns tai Paul Maksymowlez, Sudbury, Ont.

SKANDINAVIAN HEALTH HOME

Hieromalaitos

Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.

Parannetaan reumaattiset ja kaikki ilmenevät taudit. Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.

Huom.! 10 vuoden kokemus.

Ida ja Otto Ylönen,

Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Suomalainen suutariliike Durham St. 24, Sudbury, Ont. Box 778.

E. Hillman.

Luonnonparantola ja hieromalaitos Sudburyssa

Jossa on vuoden aikana parannettu paljon vaikeita reumatismia, sisus, silmä- sekä korvatautia y.m. Tilaa sisäpotilaille. Kohtuulliset hinnat.

Huom.! Monivuotinen kokemus Suomessa.

Mrs. Alma Aarnio

22 Monk St., Sudbury, Box 1908

Puhelin 272

H. Kauhanen: Ensiluokan räätäli. Tekee uusia pukuja ja korjaa vanhoja. Box 524, Sudbury, Ont., Katuosote Lisgar St.

COPPER CLIFF, ONT.

Hieroja ja Luonnonparantaja

Mrs. Alma Aarnio,

ottaa vastaan sairaita Mary Lahden talossa

48 Balsam St., Copper Cliff, Ont.

Kurssin suorittanut hieroja antaa hierontaa 31 Succo St., John Kiven talossa.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan** **sapasta, Copper Cliff, Ont.**

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort Williamin, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Mrs. Arffmannin ja Edla Heinosen uudessa ruokalassa. 409 Simpson St., Fort William.

Nick Partti myy veden pitäviä sypäksiä ja korjaa vanhoja 1241 Syndigate Ave., Fort William.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja **myytävänä. I. S. Salo,** 17 Johnson ave. Port Arthur.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

Hierontaa, höyry- ja alkoholikylpyjä sekä kaikenlaista hoitoa ja neuvoa saijrauden sattuessa antaa **hieroja Armas Lindberg.** Pitkäaikainen kokemus. 305 Albert St., Room 10, Soo, Ont.

Sudburysta

Viheriävalo tanssit pidetään taasen torstai iltana osastomme talolla. Ja lauantai-iltana sitä tanssia hipsutellaan venetsialaiskuutamossa «spotlight» valaistuksella. Sisäänpääsykin näihin tilaisuuksiin on vain 25c miehiltä ja naisilta ei mitään. Eihän kukaan tanssin haluinen unohda näitä tilaisuuksia.

Beaver Laken osaston näyttelijät kävivät esittämässä osastomme hyväksi "Kunniavelka" nimisen näytelmän viime lauantai-iltana. Kappaleen esitys sujui todella melko hyvin, melkein vastaten kaikkea sitä kehumista mikä oli tapahtunut edellisellä viikolla. Kun näytelmää ja sen esittämistä on jo siis aijemmin runsaasti kehuttu, niin on nähtävästi parasta vaieta. Katsojia olisi saanut olla runsaamminkin, sillä talomme ei ollut tarpeeksi täynnä.

Lausumme Beaver Laken tovereille mitä parhaat kiitokset vierailustaan.

Näpistelijä kiikissä. Joe Martin keräili joku aika sitten eräästä majatalosta muutamia matkalaukkuja, jotka eivät kuuluneet hänelle. Kun poliisi tapasi hänet C. P. R. asemalla, niin selitti hän olevansa odottamassa erästä naapuriansa, jonka pitäisi tulla ottamaan nuo matkalaukut häneltä. Mutta poliisi ei tuntenut tuota miestä, eikä uskonut miehen ristiriitaisia ja hätääntyneitä selityksiä, vaan vei miehen talteensa. Joe keräilee nyt polttopuita Burwashin vankileirillä 3 kuukauden ajan.

Arvoton auton omistamisesta riidellään. Neiti Juliette Leblancen tuttava A. Morin, joka oli ostanut tytölle arpalipun viime torstaina arvottuun Chevrolet turistiautoon, vaatii nyt autoa omakseen kun se voitettiin sillä arpalipulla, jonka hän osti tytölle. Mies oli oikein lakimiesten avulla koettanut saada auton käsiinsä paloasemalta (auton arpominen tapahtui palokuntalaisten toimesta). Kumpikin palanen voittolipusta on nyt apulaispalopäällikön Andrewsin hallussa. Lippuun on selvästi kirjotettu nimi «Juliette Leblanc» ja palokuntalaiset ovat päättäneet antaa, kysyttyään ensin neuvoa lakimieheltä, auton tytölle. Tyttö ei myöskään ole päättänyt luovuttaa omistusoikeuttaan Morinille, vaikkakin myöntää että Morin osti arpalipun hänelle.

Viime päivien aikana on kauppalamme läpi mennyt useita ylimääräisiä matkustajajunia, vieden elonkorjaajia lännen suurille aroille.

Paikkakunnallamme tunnettu David Lake, joka joutui tapaturmaisen kuoleman uhriksi C. P. R. rautatieyhtiön ratapihalla Sarniassa, haudattiin viime maanantaina Sarniassa. David Lakelta jäi jälkeen vaimonsa, joka asuu Sudburyssa, yksi poika ja kaksi tytärtä, joista toinen, Mrs. Lempi Johnson, asuu niinikään Sudburyssa. Vainaja oli lähes kuudenkymmenen vuotias.

....Konsta Pulkki on lahjottanut Karjalan ilmalaivarahastoon 1 dollarin, jonka hän on tilittänyt Vapauden konttorin kautta.

Eri paikkakunnilta

KIRKLAND LAKE, ONT.

Haalin avajaisjuhlaa vietimme täällä 9—10 p. elok. Juhlat alkoivat lauantaina klo 8 illalla Timminsin torvisoittokunnan soittaessa, jonka jälkeen V. Salminen muutamin sanoin lausui juhlavieraat tervetulleiksi, ilmoittaen samalla että juhlatoimikunta on tehnyt ohjelmaan muutoksen siten, että varsinainen ohjelman suoritus on siirretty sunnuntaiksi toivoen täten kielisen väestön saapuvan runsaslukuisemmasti.

Yleisöä saapuikin huomattavan paljon Cobaltista, Timminsistä y. m. ympäristöltä.

Sunnuntaina kokoonnuttiin haalille kello 7 ja alettiin ohjelma laulamalla Kansainvälinen, jonka jälkeen tov. Helle piti juhlapuheen, selostaen tilannetta missä nykyään elämme ja missä tarkoituksessa näitä työväen yhteisiä koteja rakennetaan. Juhlarunon lausui V. Mäki.

Juhlatervehdyksiä oli saapunut useampia joista Timminsin, Cobaltin ja Larder Laken edustajat henkilökohtaisesti lausuivat osastojensa puolesta onnittelunsa tälle meidän työllemme toivoen samalla, ettei tätä haalia tulevaisuudessa käytettäisi kommunismivastaisiin tarkotuksiin.

Kirjallisia tervehdyksiä oli saapunut C. K. P. S. Järjestöltä ja South Porcupinen osastolta.

Mrs. Lahti esitti kaksi laulua, jotka yleisö vastasi runsain suosion osotuksin. Esitettiin näytelmä "Punaset kahleet", jonka sisältö on tuttu jokseenkin kaikille Vapauden lukijoille. Esitys yleensä sujui hyvin meidän oloihin verraten, joskin siinä oli haittana kunnollisten välineitten puute, esim. kuiskarin täytyi olla sellaisessa paikassa josta näyttämölle kuului hyvin huonosti, jota vastoin yleisölle kuului kuiskaus paljon paremmin.

Ohjelmassa esitettiin vielä laulua, satu, vuorokeskustelua, kaksi kuplettia ja voimistelua, jonka jälkeen alettiin vielä tanssimaan.

Muutoin näissäkin juhlissa esitetty ohjelma, joskaan se ei kaikin paikoin ollut sitä kun sen olisi pitänyt olla, esim. agitatsiooni puolista ohjelmaa oli liian vähän, jota minun käsittääkseni meillä nykyaikana kaikkein enimmän tarvittaisiin saadaksemme suuremmat joukot mukaan omasta kansallisuudestamme, vaan ottaen huomioon, että me olemme vasta alussa ja juhlatoimikunnalla on ollut työtä kyllin paljon näitäkin järjestäissä.

Tätäkin saavutusta voimme pitää hyvänä kun meillä vihdoinkin on haali johon kokoonnumme, joskaan ei vielä velasta vapaa, vaan toiminnallamme siitäkin selvitään, sillä niin ahkerasti on tämänkin paikkakunnan pieni suomalainen joukko tämän asian eteen työtä tehnyt.

Lausumme kiitokset vieraspaikkakuntalaisille ja kaikille juhlaan osaottaneille esityksistänne, juhlatervehdyksistänne ja kaikesta avustuksestanne.

Kaivosonnettomuus tapahtui täällä täkäläisellä Teck Hughes kaivannolla tämän kuun 14 päivänä, vaatien kaksi ihmisuhria. Mainittuna päivänä kello yhden jälkeen kun miehet menivät alas päivälliseltä, neljä miestä mennen työhönsä seitsemännelle tasanteelle, niin tyhjän «stoopin» pilari tuntemattomalla tavalla murtui tullen alas ja särkien timperit tullessaan noin 40—50 jalan pituudelta haudaten kaksi näistä miehistä allensa, toisten kahden jäädessä tunnelin perään, jotka saatiin samana päivänä sieltä vedettyä kuudennelle tasanteelle. Hautaantuneita alettiin heti etsiä ylös ja seuraavana päivänä klo 3 löydettiin toinen joka myös pian saatiin ylös, mutta henki oli jo mennyt. Toisen etsimistä jatketaan. Surmansa saaneet miehet olivat puolalaisia ja toinen perheellinen, jättäen jälkeensä vaimon ja pienen lapsen.

Kirjeenvaihtaja.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widner St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 65—4th Ave, Timmins.

Hieroja Ida Heikkinen 68—4th Ave. Timmins, Ont.

KIRKLAND LAKE, ONT.

Rob Lindforssin sauna avoinna joka lauantai kello 1:destä 12:sta yöllä.

Suomesta

PAPPIEN PALKAT

Valtioneuvosto on vahvistanut Kiikoisten, Mouhijärven, Kiikan, Mikkelin maaseurakunnan, Mikkelin kaupunkiseurakunnan, Ristiinan, Kangasniemen ja Kauhajoen seurakunnan papiston uuden palkkausjärjestelyn.

Kiikoisten seurakunnaassa on kirkkoherran peruspalkka 40,000 mk., josta vähennetään luontaiseduista 4 pros. eli 1,600 mk., joten rahapalkka tulee olemaan 38,400 mk. Ikälisä on 8 pros. eli 3,200 mk ja henkilömaksu 5 mk.

Mouhijärven seurakunnan kirkkoherran peruspalkka on 50,000, josta vähennetään luontaiseduista 5 pros. eli 2,500 mk., joten rahapalkaksi jää 47,500 mä. Ikälisä on 8 pros. eli 4,000 mk. ja henkilömaksu 5 mk.

Kiikassa on kirkkoherran peruspalkka 48,000 mk. ja luontaiseduista vähennetään 5 pros. eli 2,400 mk., joten rahapalkka on 45,600 mk. Ikälisä on 8 pros. eli 3,840 mk. ja henkilömaksu 5 mk.

Mikkelin maaseurakunnassa on kirkkoherran peruspalkka 60,000 mk., josta vähennetään luontaiseduista 10 pros. eli 6,000 mk., joten rahapalkka tulee olemaan 54,000 mk. Ikälisä on 10 pros. eli 6,000 mk. ja henkilömaksu 2 mk. jonka lisäksi kirkkoherra saa kansliaapua varten 3,000 mk. vuodessa seurakunnan ensimäisen taitoisen kappalaisen peruspalkka on kummankin 40,000, josta vähennetään luontaiseduista edelliseltä 8 pros. eli 3,200 mk. ja jälkimäiseltä 2 ja puoli pros. eli 1,000 mk., joten rahapalkaksi jää ensimäiselle kappalaiselle 36,800 ja toiselle 39,000 mk. Ikälisää saa kumpikin kappalainen 10 pros. peruspalkasta eli 4,000 mk.

Mikkelin kaupunkiseurakunnassa on kirkkoherran peruspalkka 54,000 josta vähennetään luontaiseduista 10 pros. eli 5,400 mk., joten rahapalkaksi jää 48,600 mk. Ikälisä on pros. eli 3,780 mk. ja henkilömaksu 5 mk.

Ristiinan seurakunnassa on kirkkoherran peruspalkka 51,000 mk. ja kappalaisen 34,000 mk. joista vähennetään luontaiseduista kirkkoherralta 10 pros. eli 5,100 mk. ja kappalaiselta 5 pros. eli 1,700 mk., joten kirkkoherran rahapalkaksi jää 45,900 ja kappalaisen 42,300 mk. Ikälisä on 8 pros. eli kirkkoherralle 4,080 ja kappalaiselle 2,720 mk., ja henkilömaksu 2 mk.

Kangasniemellä on kirkkoherran peruspalkka 60,000 ja kappalaisen 40,000 mk. Luontaiseduista vähennetään 10 ja 5 pros. eli kirkkoherralta 6,000 ja kappalaiselta 2000 mk., joten kirkkoherran rahapalkka tulee olemaan 54,000 ja kappalaisen 38,000 mk. Ikälisää suoritetaan 8 pros. eli kirkkoherralle 4,800 ja kappalaiselle 3,200 mk. Henkilömaksu on 3 mk.

Kauhajoen seurakunnassa on kirkkoherran peruspalkka 60,000 ja kappalaisen 40,000 mk., josta vähennetään luontaiseduista kummaltakin 12 pros. eli kirkkoherralta 7,200 ja kappalaiselta 4,800 mk. Rahapalkat tulevat siten olemaan kirkkoherran 52,800 ja kappalaisen 35,200 mk. Ikälisää saa kumpikin 7 pros. eli kirkkoherra 4,200 mk. ja kappalainen 2,800 mk., jonka lisäksi kirkkoherra saa kanslia-apua varten 3,000 mk. vuodessa. Henkilömaksu on 5 mk.

MURHA KOUVOLASSA

Työmies Toivo Niemelä ja rautatieläinen Kalle Sahlberg, Kouvolasta molemmat olivat ryhtyneet juopottelemaan. Noin puoli yhden ajoissa yöllä olivat miehet aseman lähellä ja syntyi heille jostain syystä riita. Tällöin Niemelä tempaisi puukkonsa ja iski sillä Sahlbergin kaulavaltimon poikki sillä seurauksella, että tämä kohta heitti henkensä. Surmansa saanut oli noin 20-vuotias ja naimaton. Puukottaja on saman ikäinen ja hänkin poikamies. Murhaaja on pidätetty.

RAAKA MURHA KÄREMÄELLÄ

Äskettäin vietti eräs parturiapulainen Liukkonen nimipäiviään Käremäellä rautatieläisen Leivon talossa. Tilaisuuteen oli kokoontunut päivän sankarin ammattitovereita runsaasti ja vietettiin juhlaa vahvasti pirtua nauttien. Aamupuolella yötä riitautuivat parturiliikkeen omistajat August Rissanen ja Eero Someroja keskenään siihen määrään, että Rissanen iski puukolla Someroojaa niin vaikeasti, että lyöty heitti henkensä. Murhaaja pidätettiin.

JÄLLEEN MURHA KOVANIEMELLÄ

Vahtimestarin poika Edgard Erving murhasi Kovaniemellä konttoristi Pekka Vallarenin iskemällä V:tä puukolla rintaan. Murhaaja pidätettiin kodistaan sängyn alle piiloutuneena. — Murhaaja oli 20-vuotias, murhattu oli 27-vuotias. Syynä tapahtumaan on pitkäaikainen juopottelu.

KIRKOSTAERONNUT EI OLE HYVÄMAINEINEN

Kun eräs entinen kansakoululainen meni Helsingin Säästöpankista ulosottamaan hänelle kuuluvaa lahjarahaa, jonka hän oli saanut koulua käydessään lahjaksi, niin pankista ilmoitettiin ettei hän saa rahaa koska on eronnut kirkosta ja siten menettänyt kansalaisluottamuksen.

SOKERIPULAN POISTAMINEN MOSKOVASSA

Moskova. — Moskovan «sokerisota» osottaa päättymisen merkkejä hallituksen saadessa runsaasti «lisävoimaa.»

Kaupungin keskuksessa sijaitseva osuuskauppa on ruvennut myymään sokeria 12 senttiä paunalta ja pitkä jono ihmisiä odottaa vuoroaan päästäkseen ostamaan tätä tärkeätä ravintoainetta näin halvalla hinnalla. Muissakin hallituksen kaupoissa on ruvettu myymään sokeria osuuskaupan hintoihin. Yksityiskauppiaat nylkivät sokerista kolmekymmentä senttiä paunalta. Mutta tästä lähtien tulevat hinnat kaikkialla alenemaan valtion määräämään hintaan.

«Sodan» kestäessä tekivät «nepin» miehet runsaasti voittoa, valtion järjestöjen ja osuuskauppojen ollessa hitaita ryhtymään toimenpiteisiin sokeripulan poistamiseksi.

Ulkomailta tuotu sokeri takaa riittäväisyyden jouluun saakka, mutta nepin miehet ovat myös yrittäneet alottaa keinottelun jauhoilla. Siitä huolimatta ovat «nepin» miehet ruikuttaneet täällä ja ulkomailla miten neuvostohallitus muka heitä sortaa ja ahdistaa. Sokerijuttu todistaa kaksi seikkaa, nim. sen, että useat «nepin» miehet huusivat ennenkuin heihin koski ja toiseksi sen, että valtionkauppojen ja osuuskauppojen on osotettava suurempaa aktiivisuutta jos ne mielivät pysyä «nepin» miehiä edellä.

SOPIMUKSET RIKOLLISTEN LUOVUTTAMISESTA

Tasavallan presidentti on vahvistanut Suomen ja Amerikan välisen, rikollisten luovuttamista koskevan sopimuksen.

Samalla tasavallan presidentti valtuutti ulkoasiainministeri Procopen Suomen puolesta allekirjoittamaan mainitun sopimuksen. Allekirjoitus tapahtui ulkoasiainministeriössä. Amerikan Yhdysvaltain puolesta allekirjoitti sopimuksen Yhdysvaltain täkäläinen lähettiläs, ministeri Ch. Kagey.

RATIFIOITUJA SOPIMUKSIA

Tasavallan presidentti ratifioi joku aika sitten Suomen ja Norjan välisen, Petsamon kihlakunnan ja Finmarkin läänin välistä valtakunnanrajaa koskevan sopimuksen sekä Patsjoen ja Vuorenmanjoen liikennettä koskevan, Suomen ja Norjan välisen sopimuksen.

Tasavallan presidentti on ratifioinut Suomen ja Ruotsin välisen, Tornion—Haaparannan yhdyssiltaa koskevan sopimuksen.

SPRIITAKAVARIKOT HELSINGIN TULLIKAMARIN PIIRISSÄ

Helsingin tullikamarin piirissä on heinäkuun aikana takavarikoitu seuraavat määrät väkijuomia: 8,371 l. virolaista spriitä, 809.5 l. muualta tuotua, 85 koko- ja 16 puolipulloa konjakkia, 23 puolipulloa punssia, 23 puolikasta likööriä, 121 kokopulloa whiskyä, 34 kokopulloa viiniä, 16 kokopulloa samppanjaa ja 5 kokopulloa paloviinaa.

Tri H. KOIJONEN

Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765

Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.

Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Kokoukseen kutsu

Täten kutsutaan Sault Ste. Marien Suomalaisen Osuuskaupan osakkeenomistajia saapumaan sääntömääräiseen puolivuosikokoukseen, mikä pidetään liikkeen omassa huoneustossa 369 Wellington St., W., syyskuun 2 päivänä, kello 8 illalla, missä tullaan lukemaan liikkeen tilikertomus ja johtokunnan toimintakertomus ja keskustellaan kaikista esille tulevista asioista, muun muassa liikkeen laajentamisesta y.m.

Johtokunta.

Avioero ilmotus

Koska olemme koittaneet olla yhdessä 15 vuotta emmekä ole yhteisymmärrykseen päässeet niin päätimme tehdä sopimuksen ja erota, emmekä ole vastuunalaiset toistemme teoista.

Waubamik, elok. 16 p., 1924.

Anna Lehtinen, Hemmi Lehtinen.

Samalla rupean käyttämään tyttöniemeäni Miss Anna Pappila.

Willamette Blvd. Sanitarium varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.

Dr. Peter Kokko. Dr. Anna Kokko,
D. C. D. C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.
Puhelin Walnut 6747

NIMENMUUTOS

Nimeni joka on ollut tähän asti Nestor Kolari, on oleva tästä lähtien

Nestor Kautto

Box 68, Levack Mine, Ont.

Syysjuhlat

K. P. Suom. Järjestön Timminsin osasto kutsuu työn raskaan raatajia juhliman

Elokuun 24 p., 1924

Juhlat alkavat kello 12 päivällä

Matagami joen rannalla osaston kentällä.

KENTTÄ OHJELMA:

5-ottelu miehille: kuula, keihäs, korkeushyppy, kolmiloikka, 100 jaartin juoksu.
3-ottelu naisille: kuula, pituushyppy, 100 jaartin juoksu.
Tytöille alle 15 vuotta: 100 jaartin juoksu.
Yhteinen pussijuoksu tytöille ja pojille.

Illan ohjelma Haalilla

Runon ja sadun kertomus kilpailu. Voimistelua naisilta.

NÄYTSKAPPALE. — ILVEILY.

Illan ohjelma alkaa 7.30 j. pp.. — Terve tuloa!

Timminsin osaston juhlakomitea.

K. P. S. J. Long Laken osaston

talolla vietetään

SUNNUNTAINA ELOKUUN 24 PÄIVÄN ILLALLA

Kirja-Iltamat

joissa jokaiselle iltamissa olijalle annetaan hyvä kirja maksamalla 35c

Ohjelmassa on paljon TANSSIA

Tervetuloa lähipaikkakunnilta!

KAUNISTA! HUVITTAVAA!

K. P. S. J. Creighton os. näytelmäseura

esittää

Lauantaina t. k. 23 päivä kauniin kappaleen

Murtovaaralaiset

3:ssa näytöksessä

Lopuksi tanssia. — Huom.! Alkaa kello 8 illalla.

Liput 35c etukäteen, ovella 45c.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY

292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumasvia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat lautikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Finn 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........jolla lähettäkää minulle........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki.................... Valtio..........